

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

FIZIKAS UN MATEMĀTIKAS FAKULTĀTE

STUDIJU VIRZIENA

FIZIKA, MATERIĀLZINĀTNE, MATEMĀTIKA UN STATISTIKA

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

STUDIJU PROGRAMMAS

BAKALAURA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FIZIKA” (43440)

MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FIZIKA” (45440)

DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FIZIKA” (51440)

BAKALAURA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „MATEMĀTIKA” (43460)

MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „MATEMĀTIKA” (45460)

DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „MATEMĀTIKA” (51460)

PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA „MATEMĀTIĶIS STATISTIĶIS”
(42460)

Satura rādītājs

2.3. Studiju virziena raksturojums.....	10
2.3.1 Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju.....	10
2.3.2 Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais vērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.....	11
2.3.3 Studiju virziena attīstības plāns	12
2.3.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam	14
2.3.5. SVID	15
Stiprās puses.	15
Vājās puses.....	15
Iespējas.	16
Draudi.....	16
2.3.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts.....	17
2.3.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums.....	18
2.3.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros.....	20
2.3.9. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums.....	22
2.3.10 Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla saraksts.....	23
2.3.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tās ietekme uz studiju darbu.....	36
2.3.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās zinātniskās publikācijas.....	38
2.3.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā.	38
Matemātika statistiķa programma	39
Matemātikas bakalaura programma.....	39
Matemātikas maģistra programma	39
Fizikas maģistra programma	40
Fizikas bakalaura programma	41
2.3.14. Nepieciešamā palīgpersonāla raksturojums.....	42
Fizikas programmas.....	42

Matemātikas programmas.....	42
2.3.15.1. sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām	43
2.3.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām	44
2.13.5.3. Studējošie, kas studējuši ārzemēs studējošo apmaiņas programmās ERASMUS	46
2.3.15.4. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā.....	46
2.4. Studiju programmu raksturojumi.....	47
2.4.FB. Fizikas bakalaura programmas (43440) raksturojums	48
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts:	49
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi, uzdevumi.....	50
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	51
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un Latvijas Universitātes stratēģijai.....	52
2.4.1.4. Prasības, uzsākot studiju programmu	53
2.4.1.5. 1.6. Studiju programmas plāns un organizācija	54
Tabula 1. Fizikas bakalaura studiju programmas plāns.....	56
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.).....	60
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	61
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	62
2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā.....	62
2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus)	63
2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobrī), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu	65
2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze	66
2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	67
2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	67

2.4.8. Studiju kursu apraksti	68
2.4.FM Fizikas maģistra studiju programmas raksturojums.....	69
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts:	70
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	70
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	71
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	72
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas stratēģijai	72
Studiju programmas atbilstība LU stratēģijai.....	73
2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu	74
2.4.1.5. Studiju programmas plāns.....	75
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums utt.).....	79
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.).....	80
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	82
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	85
2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā	85
2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus).....	86
2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobri), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu.	89
2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze.	89
2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	91
2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	91
2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā).....	92

2.4.FD. Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmas (51440) raksturojums.....	93
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts.	94
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	94
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	94
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	95
2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu	95
2.4.1.5. Studiju programmas plāns.....	96
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums utt.).....	99
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.);.....	101
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	102
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	103
2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus).	103
2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobrī), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu.	107
2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā).....	108
FIZIKAS UN ASTRONOMIJAS DOKTORA STUDIJU PADOMES PERSONĀLSASTĀVS 2013. GADĀ.....	141
2.4.MB. Matemātikas bakalaura studiju programmas (43460) raksturojums.....	142
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts	143
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	143
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	143
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība LR un LU stratēģijai	144
2.4.1.4. Prasības sākot studiju programmu	144

2.4.1.5. Studiju programmas plāns.....	145
Matemātikas bakalaura studiju programma pilna laika klātienes studiju forma, 8 semestri	145
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija	150
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	150
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma	151
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	152
2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā.....	152
2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām ES valstu atzītu augstskolu studiju programmām	152
Daugavpils universitātes akadēmiskās bakalaura studiju programmas Matematika studiju plāns	154
Viļņas Universitātes bakalaura studiju programmas „Matemātika un matemātikas lietojumi” plāns.....	160
Viļņas Gedimīna Tehniskajā Universitātē studiju programmas „Tehnomatemātika” plāns.....	165
2.4.4. Informācija par studējošajiem.....	171
2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze	171
2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	173
2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	173
2.4.8. Studiju kursu apraksti	174
2.4.MM. Maģistra studiju programma „Matemātika”	175
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts	176
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	176
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	177
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	178
2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu	179
2.4.1.5. Studiju programmas plāns.....	179
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija	186
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	187
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma	188
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	188

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam.....	190
2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstoša līmeņa un nozares studiju programmām.....	190
2.4.4. Informācija par studējošajiem.....	196
2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze.....	197
2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	197
2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	197
2.4.8. Studiju kursu apraksti.....	198
2.4. Matemātikas doktora akadēmiskās studiju programmas (programmas kods 51460) raksturojums studiju virziena „Fizika, matemātika un statistika” pašnovērtējumam par 2013./2014. akadēmisko mācību gadu	199
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts.....	200
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi, uzdevumi.....	200
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	201
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un Latvijas Universitātes stratēģijai.....	201
2.4.1.4. Prasības, uzsākot studiju programmu.....	202
2.4.1.5. Studiju programmas plāns.....	204
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija.....	204
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	206
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma.....	211
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas.....	213
2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā.....	214
2.4.3. Salīdzinājums ar atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām Latvijā.....	215
2.4.4. Informācija par studējošajiem.....	216
2.4.5. Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze.....	216
2.4.6. Studējošo līdzdalība studiju procesā.....	217
2.4.7. Studiju kursu apraksti.....	217

2.4. MStat. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis”	254
2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts	256
2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	256
2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	257
2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	258
2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu	259
2.4.1.5. Studiju programmas plāns	261
PROFESIONĀLĀ AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA „MATEMĀTIĶIS STATISTIĶIS”, PILNA LAIKA, 8 SEMESTRI	266
2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums, utt.)	270
2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana	272
2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	273
2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas	274
2.4.2. Studiju programmas atbilstība profesionālās augstākās izglītības standartam un profesijas standartam statistikas matemātiķis	274
2.1.tabula Programmas atbilstība profesijas standartam	274
2.4.3. Salīdzinājums ar vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstoša līmeņa un nozares studiju programmām	278
2.4.4. Informācija par studējošajiem	289
2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze	291
2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze	293
2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	294
2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā)	294
2.5. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem	295
2.5.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā	295

2.5.1.1. Studiju programmu atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	295
Tabula 1. –bakalaura studiju programmu atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.....	296
Tabula 2. Maģistra studiju atbilstība.....	297
2.5.1.2. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā.	298
2.6. Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma pielikumi.....	Error! Bookmark not defined.
2.6.1.Lēmumi un līgumi.....	Error! Bookmark not defined.
2.6.1.1. dokumenti, kas apliecina, ka gadījumā, ja studiju programmu likvidē, pieteicējs nodrošinās attiecīgās studiju programmas studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvi citā studiju programmā vai citā augstskolā (finansiālais pamatojums vai līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu);	Error! Bookmark not defined.
2.6.1.2. prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi;	Error! Bookmark not defined.
2.6.1.3.Studiju programmu padomes lēmumi par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu;	Error! Bookmark not defined.
2.6.1.4.fakultātes domes lēmumi par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu.	Error! Bookmark not defined.
2.6.2 Informācija par akadēmisko personālu:	Error! Bookmark not defined.
2.6.2.1.studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades biogrāfijas (CV) alfabētiskā secībā (5. paraugs);	Error! Bookmark not defined.
2.6.2.2.akadēmiskā personāla dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā – projektu saraksts;	Error! Bookmark not defined.
2.6.2.3.akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju, pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā.	Error! Bookmark not defined.
2.6.3.Diplomu pielikumu paraugi:	Error! Bookmark not defined.
2.6.3.1.studiju programmu diploma pielikuma paraugi (aizpildīti).	Error! Bookmark not defined.
2.6.5.Studējošo, absolventu, darba devēju aptauju materiāli	Error! Bookmark not defined.

2.6.6. Citi dokumenti. Statistikas matemātika profesijas standarts..... **Error! Bookmark not defined.**

2.3. Studiju virziena raksturojums.

2.3.1 Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju.

Saskaņā ar LU kopējo stratēģiju Latvijas Universitātes attīstības virsmērķis ir garantēt izglītības ieguves iespējas bakalaura, maģistra, doktora studiju programmās studējošajiem esot ciešā kontaktā ar izciliem mācītājiem, bet maģistrantūras un doktorantūras gadījumā – arī ar aktīviem zinātniekiem un intensīvi praktizējošiem profesionāļiem mūsdienīgas universitātes vidē, izmantojot e-izglītības tehnoloģijas, kas sekmē konkurētspējīgu rezultātu sasniegšanu.

Studiju virziena attīstības stratēģija atbilst LU kopējās stratēģijas virzieniem.

Bakalaura līmeņa studiju mērķis saskaņā ar LU stratēģiskajiem mērķiem ir nodrošināt plašu pieejamību zinātnes jaunākajos sasniegumos balstītām bakalaura līmeņa studiju programmām un piedāvāt jaunas starpnozarū vai starptautiskas izcilības programmas īpaši sagatavotiem vai motivētiem studējošajiem.

Bakalaura studiju programmas jau tagad vairumā tiek komplektētas no reflektantiem, kuri jau skolas laikā ir uzrādījuši labus un bieži arī izcilus darba rezultātus. Vairāk kā puse jaunuzņemto studentu iestājas fakultātē ar punktu skaitu virs 700 no 1000.

Atbilstoši LU stratēģiskajiem mērķiem Studiju virziena bakalaura programmu mērķis ir attīstīt studentos izpratni par izvēlētajā zinātnes būtiskākajām sastāvdaļām un kopsakarībām, pakāpeniski padziļinot viņu zināšanas līdz ieskatam jaunākajos zinātnes sasniegumos. Bakalaura studiju programmās uz apskatīto vispārīgo un fundamentālo tēmu bāzes tiek attīstītas vispārīgās fizikas un matemātikas zinātņu pētniecības, visdažādākā veida procesu modelēšanas datortehnikas pielietošanas prasmes, lai sagatavotu programmu beidzējus tālākām studijām maģistrantūrā un pētniecības darbam, kā arī dotu iespēju uzsākt profesionālu darbu, it īpaši profesionālās matemātikas statistikas programmas gadījumā.

Maģistra programmu mērķi ir nodrošināt studentiem iespēju apgūt padziļinātas zināšanas par izvēlēto zinātnes nozari, tās saturu, principiem, matemātiskajām un eksperimentālajām metodēm;

attīstīt prasmes radoši pielietot zināšanas aktuālu pētniecības uzdevumu un praktisku, zināšanu ietilpīgu tehnoloģisku problēmu risināšanā, īpaši uzsverot matemātiskās modelēšanas un empīrisko datu kvantitatīvās analīzes iemaņas;

sekmēt studentu specializēšanos kādā no zinātnes apakšnozarēm, kuru aktualitāti nosaka 21.

gadsimta tehnoloģiskās sabiedrības vajadzības un darba tirgus specifika, veicinot spēju piedalīties inovatīvā, starptautiski konkurētspējīgā pētniecībā akadēmiskajā zinātnē un ražošanā.

Norādītie mērķi pilnībā atbilst LU stratēģijai.

FMSP studiju kursu komplektācija un docētāju izvēle sekmē LU Misijas izpildi, īpaši uzsverot daudzveidīgas pētniecības un studiju apvienošanu, realizējot starptautiski atzītu izglītību, kas cieši saistīta ar attīstītu zinātne. Misijas izpildi neapšaubāmi sekmē arī ciešā sadarbība ar LU fizikas nozares pētniecības institūtiem (LU Cietvielu fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU Astronomijas institūts, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts), kā arī LU aģentūru „LU Matemātikas un informātikas institūts”.

FN aktīvi **iekļaujas vienotā Eiropas pētniecības un augstākās izglītības telpā**. Pētniecībā to apliecina realizētie starptautiskie pētniecības projekti, kā arī pētniecības projekti, kurus finansē Eiropas institūcijas. Augstākajā izglītībā FN ir viens no partneriem, kas veido fizikas augstākās izglītības standartus Eiropā, to apliecina piedalīšanās projektos STEPS TWO (<http://www.stepstwo.eu/>) un HOPE (<http://www.hope-network.eu/>) kā līdzvērtīgiem partneriem citu Eiropas valstu vidū.

Studiju un zinātnes integrācijas jomā FMSP gan tieši, gan netieši atbalsta zinātniskā darba vides piemērošanu studiju vajadzībām, jo daudzos studijuursos ir ietverti laboratorijas darbi, kuri izmanto zinātnisko laboratoriju iekārtas, kā arī gandrīz visi maģistra darbi tiek izstrādāti ar LU saistītajā zinātniskajā vidē. Lielākā daļa no maģistrantūras studentiem ir iesaistīti zinātnisko un zināšanu pārneses projektu izpildē.

2.3.2 Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais vērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.

Latvijas Republikas stratēģija ir aprakstīta dokumentā „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam”. Rīcības virziens "Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība" konstatē šī brīža izaicinājumus „nepietiekamu nodarbināto skaitu zinātnē un pētniecībā, vāji attīstīta un sadrumstalota zinātnes un pētniecības infrastruktūra” u.c.

Augstāko līmeņu studiju programmas – maģistra un it īpaši doktora programmas ir orientētas tieši uz pētniecību, inovācijām un augstāko izglītību. Šo programmu studenti tiek gatavoti darbam zinātnē un pētniecībā un pieredze liecina, ka programmu absolventi spēj iekļauties zinātniskajā darbā ar atzīstamiem panākumiem. Fakts, ka daļa no FMSP beidzējiem jau ir publicējušies starptautiski atzītos izdevumos un aprobējuši pētījumu rezultātus starptautiskās konferencēs, apliecina FMSP studentu piedalīšanos **starptautiski nozīmīgu zinātnes rezultātu iegūšanā**.

No pamatstudiju programmām Latvijas Republikas tautsaimniecības interesēm it īpaši atbilst Matemātiķa statistiķa profesionālā programma, kura 2014.gada pavasara semestrī reorganizēta par profesionālā bakalaura programmu Matemātiķis statistiķis.

Kopš Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā ir aktualizējusies problēma par speciālistiem, kas spētu kompetenti un kvalitatīvi darboties statistikas jomā. ES likumdošana prasa sistemātiski veikt dziļu, matemātiski pamatotu statistisko analīzi dažādās tautsaimniecības, izglītības u.c. jomās. Šādi speciālisti ir nepieciešami gan valsts iestādēs, gan privātā sektora uzņēmumos (ministrijās, pašvaldībās, auditorfirmās, apdrošināšanas sabiedrībās, u.c.). Vienīgā akreditētā profesionālās augstākās izglītības studiju programma Latvijā, kas paredz speciālistu ar dziļām zināšanām gan matemātikā, gan matemātiskajā statistikā un vienlaicīgi ar labām iemaņām praktiskajā darbā, ir LU matemātiķa statistiķa programma.

Darba devēju atsauksmes liecina, ka viņi ir apmierināti ar programmas absolventu profesionālās sagatavotības līmeni. Programmas ietvaros sagatavoto absolventu kvalitāti augsti vērtē arī profesionālās sabiedriskās organizācijas – Latvijas Statistiķu asociācija, Latvijas Aktuāru asociācija un Latvijas Matemātikas biedrība.

2.3.3 Studiju virziena attīstības plāns

Turpmākā laika periodā FMF eksistence lielā mērā atkarīga no finansējuma piesaistes, valsts finansējums studiju virziena attīstību pilnībā nenodrošina, jāaktivizē līdzekļu piesaiste gan valsts un starptautisku projektu formā, gan paplašinot sadarbību ar aģentūrām un darba devējiem.

Nepieciešams modernizēt studiju procesu, ņemot vērā jauno studentu sagatavotības līmeņa krišanos un demogrāfiskās situācijas pasliktināšanos, aktīvi jāstrādā ar skolēniem JFS, NMS ietvaros, kā arī jāmeklē citas darba formas. Matemātikas studiju kvalitātes pilnveidošanas nolūkā jau 2013.gada septembrī notika pirmā kursa studentu testēšana matemātikā un tika secināts, ka zināšanas gandrīz pusei studentu ir vājas. Tā rezultātā tika pieņemts Matemātikas nodaļas lēmums uzsākt Izlīdzinošā kursa matemātikā realizāciju. Tika panākta vienošanās ar Vispārīgās matemātikas katedru par izlīdzinoša kursa sagatavošanu un tā realizāciju tiem pirmā semestra studentiem, kuru matemātikas priekšzināšanas varētu būt nepietiekamas veiksmīgai augstākās matemātikas studiju kursu apguvei. Kursu uzdeva izstrādāt lektorei B.Ābolņai, kam ir liela pieredze darbā skolas matemātikas jomā. Piedāvātais kurss izstrādāts, apstiprināts un iekļauts LU studiju kursu reģistrā. Kurss tiek realizēts, sākot no 2014.gada rudens semestra.

Rūpēties par akadēmiskā personāla vidējā vecuma samazināšanu, iesaistot asistentu darbā maģistrantūras un doktorantūras studentus, pēc iespējas iesaistīt studentus darbā pētnieciskajos projektos laborantu un zinātnisko asistentu amatos. Lai veicinātu gados jaunu docētāju piesaisti

Matemātikas nodaļā par lektori ievēlēta Inese Bērziņa (tikko aizstāvējusi doktora grādu), par stundu pasniedzējiem pensionēto pasniedzēju vietā pieņemti doktoranti Maruta Avotiņa, Raivis Bēts, Agnese Šuste un maģistre Lidija Dāme (Januševa), kurus pēc konkursa izsludināšanas būtu iespējams ievēlēt akadēmiskos amatos.

Fizikas studiju programmās strukturālas izmaiņas tuvākajā nākotnē nav paredzētas.

Matemātikas nodaļā ir reorganizēta otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis” (kods 42460) par profesionālo augstākās izglītības bakalaura studiju programmu „Matemātiķis statistiķis”.

Matemātiķa statistiķa programmas attīstības plāns:

1. Studējošie:

- sekot studentu sekmībai, samazināt to studentu skaitu, kas studijas pārtrauc priekšlaicīgi; veicināt studentu vēlmi patstāvīgi mācīties;
- popularizēt Matemātiķa statistiķa programmu un iespējas studēt šajā programmā; regulāri atjaunot informāciju programmas mājas lapā;
- turpināt sadarbību ar programmas absolventiem.

2. Studiju programmas satura pilnveidošana:

- regulāri pilnveidot kursu saturu, veicot darba devēju, studentu un absolventu aptaujas par programmā apgūto zināšanu, prasmju un kompetences nodērbu profesionālajā darbībā;
- pilnveidot studiju metodes un formas, akcentējot reālu praktisku problēmu un uzdevumu risināšanas nepieciešamību;
- izveidot studiju moduli (20 kredītpunktu apjomā), kas tiktu docēts angļu valodā.

3. Akadēmiskais personāls:

- veicināt nozares praktiķu piesaisti studiju procesam;
- veicināt gados jaunu docētāju piesaisti programmai;
- sekmēt docētāju piedalīšanos zinātniskās konferencēs un semināros;
- sekmēt docētāju studiju mācību materiālu sagatavošanu, zinātnisko rakstu veidošanu.

4. Ārējie sakari:

- pilnveidot sadarbību ar profesionālajām organizācijām un darba devējiem;
- noslēgt sadarbības līgumus par studentu iespējām iziet praksi;
- pilnveidot sadarbību ar Latvijas augstskolām;

noslēgt līgumus ar ārvalstu augstskolām ERASMUS programmas ietvaros.

Gandrīz visi plānā minētie pasākumi attiecas arī uz pārējām pamatstudiju programmām, arī neveicot strukturālu reorganizāciju.

2.3.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam

No visām studiju virzienā pārstāvētajām programmām profesionālās matemātiķa statistiķa programmas beidzējiem visprecīzāk ir zināmas turpmākā darba perspektīvas, attiecīgi arī programmas vadība visciešāk sadarbojas ar potenciālajiem darba devējiem.

Matemātiķa statistiķa programmas studenti darba gaitas parasti uzsāk studiju laikā, visbiežāk strādājot dažādos ar specialitāti nesaistītos darbos. Bet 9.semestrī daudzi jau ir sākuši strādāt apdrošināšanas iestādēs, bankās, Centrālajā statistikas pārvaldē, dažādās valsts un privātajās iestādēs, veicot darbus, kuri ir saistīti ar iegūto izglītību. Absolventu aptaujās visbiežāk minētais amats ir risku vai datu analītiķis. Aptaujas arī parāda, ka absolventi sekmīgi atrod darbu atbilstoši iegūtajām prasmēm Matemātiķa statistiķa programmā.

2013.gada pavasarī, domājot par Matemātiķa statistiķa programmas reorganizāciju, tika lūgti dažādi darba devēji sniegt atsauksmes par programmas absolventiem. Visās saņemtajās atsauksmēs darba devēji pozitīvi izsakās par absolventiem. Vienīgais aizrādījums tika saņemts no apdrošināšanas akciju sabiedrības BALTA, kas vēlētos, lai absolventiem būtu labākas praktiskās iemaņas.

Matemātikas bakalaura studiju programmas absolventi veiksmīgi atrod savu vietu darba tirgū, tomēr par prioritāti uzskatāma studiju programmas beidzēju izglītības turpināšana, tostarp arī dažādu citu studiju virzienu maģistra līmeņa studijās. Gan matemātikas bakalaura, gan maģistra programmu studējošie arī darba gaitas parasti ir uzsākuši jau studiju laikā. Matemātiķu potenciālās darba vietas nereti sakrīt ar statistikas matemātiķu darba vietām. Maģistra programmas absolventi potenciāli ir nākamie doktoranti, no kuriem izaug jaunie augstskolu pasniedzēji un zinātniskie darbinieki.

Fizikas programmām ir orientācija uz Latvijai tuvākā vai tālākā nākotnē prognozējamām zinātniskajām un tautsaimniecības attīstības perspektīvām, galvenokārt intelektuāli ietilpīgās nozarēs, kurām ir nepieciešamas plaša profila izglītotas personības, kuras orientējas modernajās dabaszinātņu tehnoloģijās. Fizikas nodaļā jaunu kursu izstrādē tiek ņemti vērā zinātnisko institūtu ieteikumi (LU Cietvielu Fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU FMF Atomfizikas un Spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts), iesaistot arī institūtu zinātniskos līdzstrādniekus kā ekspertus.

Atbilstoši tam liela daļa fizikas programmu absolventu strādā zinātniskajā darbā, relatīvi maz rūpniecībā vai citās jomās. Apmēram 80% absolventu strādā apgūtajā specialitātē, kas arī apliecina fizikas izglītības ilgtspēju Absolventu vērtējums par diploma nozīmi tālākajās gaitās apliecina fiziku kā sava veida elitāru izglītību, kas darba tirgū tiek augsti vērtēta.

Eiropas akadēmiskajā sabiedrībā valda uzskats, ka fiziķu speciāla gatavošana darba tirgum nav nepieciešama. Tas saskaņojas ar industrijas viedokli, kas augstu novērtē fizikas studiju absolventus par viņu elastību un metodoloģisko sagatavotību salīdzinājumā ar specifiskām profesionālām zināšanām.

2.3.5. SVID

Stiprās puses.

- 1) Akadēmiskā personāla augstā zinātniskā un profesionālā kvalifikācija, kā arī pieredze studiju programmu realizācijā, 90% akadēmiskā personāla locekļu ir doktora vai habilitētā doktora grāds.
- 2) Stabils zinātniskās pētniecības tradīcijas.
- 3) Attīstīta starptautiskā sadarbība.
- 4) Moderna zinātniskā aparatūra un Modernizēts laboratoriju aprīkojums, kas 2004. un 2005.gadā iegādāti par ERAF līdzekļiem.
- 5) LU Bibliotēkas nodrošinājums un datu bāzu pieejamība (arī ārpus LU telpām INTERNET tīklā, izmantojot LANET pieslēgumu).
- 6) Laba sadarbība ar Latvijas zinātniskajiem institūtiem, kur notiek starptautiska līmeņa pētījumi.
- 7) Fakultātes reputācija Latvijas sabiedrībā, arī skolu absolventu vidū; FMF vārds joprojām asociējas ar kvalitatīvu izglītību.
- 8) Absolventu spēja pielāgoties dažādām darba prasībām visaugstākajā līmenī, kā arī pārorientēties.
- 9) Akadēmiskās un studentu dzīves kultūras tradīcijas, studentu pašpārvaldes loma.
- 10) veiksmīgi organizēts darbs ar skolu audzēkņiem Neklātienes matemātikas skolas, Mazās matemātikas universitātes un Jauno fiziķu skolas ietvaros.

Vājās puses.

- 1) Nepietiekams valsts finansējums studiju un zinātniskajam darbam.
- 2) Akadēmiskā un zinātniskā personāla novecošana.
- 3) Uzņemto jauno studentu nevienāda, bieži visnotaļ zems, skolas sagatavotības līmenis, kas apgrūtina veiksmīgu darbu studiju programmās.
- 4) Pārāk maz laika tiek veltīts individuālajam darbam ar studentiem, nepietiekams prasīgums pret individuālā darba rezultātiem.

- 5) Nepietiekama sadarbība ar darba devējiem studiju programmu pilnveides procesā.
- 6) Nav pietiekošas koordinācijas starp pētījumiem, inovācijām un studijām LU institūtos un Fizikas un matemātikas fakultātē
- 7) Latvijas sabiedrība ir vāji informēta par modernām tehnoloģijām un to iespējām.
- 8) Niecīgs ārzemju studentu un ārvalstu pasniedzēju skaits un īpatsvars.
- 9) Akadēmiskajam personālam nav pietiekošas prakses studiju kursu docēšanai svešvalodās.

Iespējas.

- 1) Pēc pievienošanās ES ir ievērojami paplašinājušās starptautiskās sadarbības iespējas ar vadošajām ārvalstu un Latvijas universitātēm un pētniecības centriem.
- 2) Studentiem pieaug iespējas studēt citu valstu augstskolās;
- 3) Pieaug iespējas saņemt dažādas stipendijas no starptautiskiem avotiem, kā arī dažādu fondu un mecenātu piešķirtās stipendijas.
- 4) Doktorantūras skolu izmantošana maģistra un doktora studiju aktivizēšanai.

Draudi.

- 1) Tālāka studējošo skaita samazināšanās zinātnes un tehnoloģiju ietilpīgajos sektoros;
- 2) Studentu skaita samazināšanās demogrāfisko tendenču dēļ.
- 3) Spējīgāko skolu absolventu aizbraukšana un studijas ārzemju augstskolās.
- 4) Nesaņemot reālajai dzīvei atbilstošu finansējuma pieaugumu izglītībā un zinātnē, nebūs iespējams iesaistīt perspektīvus doktorantus studiju procesā, nodrošinot nepieciešamo akadēmiskā personāla kvalifikāciju un maiņu. Riska momenti, kas apdraud doktora studiju programmu sekmīgu pastāvēšanu un attīstību, galvenokārt, ir pētnieciskās darbības ilgtermiņa nenodrošinātība Latvijā. Tās rezultātā aktuāla kļūst doktorantu, kā arī grāda pretendentu došanās uz ārzemēm. Daži no viņiem turpina promocijas darba izstrādi, bet vairums tomēr ir noslogoti jaunajos pienākumos un darbību zinātnē pārtrauc.
- 5) Var notikt pastiprināta augstas kvalifikācijas speciālistu aizplūšana uz citām valstīm, radot darba spēka trūkumu
- 6) Izglītības kvalitāte, nepalielinoties valsts atbalstam, var turpināt atpalikt no mūsdienu prasībām, kā rezultātā speciālistu konkurētspēja var samazināties

2.3.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts.

Studiju programmas realizāciju regulē Augstskolu likums un MK noteikumi.

Kvalitātes vadību realizē:

1. Fakultātes Dome;
- 2.. Studiju programmu padomes;
3. programmu direktori;
4. programmu akadēmiskais personāls.

Konkrēti pasākumi.

1. Studiju darba kvalitātes nodrošināšana sākas ar katra docētāja personīgo atbildību par sava kursa pasniegšanu zinātniski pamatotā, bet arī studentiem pieejamā līmenī un formā.
2. Studiju virziena kursu dokumentācija ir sakārtota atbilstoši LU normatīvajiem dokumentiem. Ir nedaudzi kursi, kuru statuss LUIS ir „labojams”, ko izsauc formālas nepilnības kursu aprakstu noformēšanā.
3. Regulāri notiek atsevišķu kursu aktualizācija, nomaiņa vai jaunu kursu veidošana.
4. Studiju procesā aizvien plašāk tiek izmantotas e-studijas, izmantojot Moodle vidi. Īpaši fizikas bakalaura un maģistra programmām 96% kursu ir definētas e – versijas, kuras tiek aktīvi izmantotas.
5. Jaunu kursu veidošana un pieteikšana notiek atbilstoši LU prasībām, izejot cauri visu ķēdīti – pasniedzējs (autors) – Studiju programmu padome – fakultātes Dome – Akadēmiskais departaments.
6. Studiju rezultātu izvērtēšanai visu studiju kursu apguve paredz studentu individuālo darbu semināru, praktisko vai laboratorijas darbu, dažāda līmeņa mājas darbu formā.
7. Studentiem ir pieejamas pasniedzēju konsultācijas gan grupveidā, gan individuāli. Konsultāciju saraksti ar norādītiem konsultāciju laikiem un vajadzības gadījumā docētāju telefona numuriem ir redzami fakultātē pie ziņojumu dēļa.
8. Fakultātē studiju virziena realizēšanai notiek paaudžu maiņas process.
9. Atgriezeniskā saite. Informācija par kvalitāti un studējošo vērtējums tiek iegūts:
  - a. tiešā kontaktā ar studējošajiem nodarbībās un ārpus tām; studenti nereti izsaka ierosinājumus pasniedzējiem individuālā kārtā. Raksturīga ir pasniedzēja un studenta diskusija par programmas un citiem mācību jautājumiem, studentiem individuālā kārtā iesaistoties zinātniskajā darbā konkrētā projektā pie konkrētas tēmas

- b. studējošo anketēšanā, aptaujās, pēc kurām tiek noteikti docētāju reitingi un kurās studējošajiem ir iespēja brīvi izteikt savu viedokli par fakultāti un Universitāti kopumā, studiju programmu, studiju infrastruktūru un katru docētāju, kas strādājis ar viņiem konkrētajā semestrī;
- c. no studējošo pārstāvjiem fakultātes lēmēj institūcijās – fakultātes Domē, Studiju programmu padomēs u.c. Fakultātes domē aktīvi darbojas 6 studentu pārstāvji. Katra izmaiņa studiju programmās, ieskaitot jaunu kursu iekļaušanu programmā, tiek akceptēta fakultātes domē. Līdzīgi arī mācībspēku vēlēšanas ir fakultātes domes kompetencē, kad studenti var paust savu attieksmi pret studiju kursu docētājiem;
- d. nodaļu vai programmu vadības tikšanās reizēs ar studentiem. Nodaļu vadība reizi semestrī tiek ar katra kursa studentiem un uzklausa ierosinājumus un piezīmes;
- e. ar Studentu pašpārvaldes starpniecību.

Studējošo ierosinājumi, izteikumi, komentāri, iebildumi, aizrādījumi, u.c. tiek uz klausīti, apsvērti un pēc to analīzes katedrās, nodaļu valdēs un Studiju programmu padomēs iespēju robežās ņemti vērā.

2.3.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums.

Studiju virziena programmu realizācija notiek pamatā Fizikas un matemātikas fakultātes ēkā Zelļu ielā 8. Programmu realizācijai tiek izmantotas 7 auditorijas ar 30 – 50 vietām, 2 auditorijas ar 60 - 70 vietām, 2 auditorijas ar 120 vietām, 1 auditorija ar 15 vietām, 3 datorklases ar 20 vietām un 1 datorklase ar 8 vietām. Auditorijas ir izremontētas, mēbelētas, tajās ir interneta pieslēgums, visās auditorijās ir tāfeles, ekrāni un pieejama projicēšanas tehnika – videoprojektori, divās auditorijās uzstādītas interaktīvās tāfeles. Nodrošināta studējošo brīva pieeja bezvadu INTERNET tīklam, izmantojot LANET pakalpojumus, datori apgādāti ar studiju procesam atbilstošu programmatūru, ESF līdzfinansētu projektu realizācijas rezultātā ir pieejamas matemātisko un statistisko pakešu versijas. Pieejamas arī kopēšanas iekārtas.

Fizikas maģistra programmas studenti programmas specifikas dēļ izmanto arī telpas – it īpaši laboratorijas – Ķengaraga ielā 8, Cietvielu fizikas institūtā

Universitātes informatīvajā sistēmā LUIS studenti atrod visu sev nepieciešamo informāciju, tai skaitā savus Studiju plānus, nodarbību sarakstus, Studiju kursu aprakstus. Studiju programmu realizēšanai gandrīz visi mācību materiāli, metodiskie norādījumi, uzdevumi, praktisko darbu uzdevumi un noteikumi ir atrodami docētāju mājas lapās, kā arī Moodle vidē izvietotajos E-kursos. Katru

akadēmisko gadu pasniedzēji pilnveido esošos un izstrādā jaunus mācību līdzekļus (lekciju kursus un uzdevumus).

Visiem studentiem ir brīvi pieejami LU bibliotēkas resursi. Latvijas Universitātes Bibliotēka kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši LU studiju programmām un pētniecības virzieniem. Bibliotēkas krājumu veido ap 2 milj. informācijas resursu vienību, kas lietotājiem pieejamas LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkās. LU Bibliotēkas abonētie elektroniskie resursi ir pieejami visiem docētājiem un studentiem, atrodoties arī ārpus LU telpām INTERNET tīklā, izmantojot LANET pieslēgumu.

LU Bibliotēkas neatņemama sastāvdaļa ir LU Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēka. Tieši Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkai ir fundamentāla loma virziena studentu izglītības ieguves procesā. Šeit studenti un darbinieki var iegūt materiālus ne tikai dažādās savas specializācijas jomās, bet arī citās dabas zinātņu nozarēs, kurās varētu rasties nepieciešamība papildināt zināšanas.

Ieskatam LU Bibliotēkas darbinieku savāktā informācija par Matemātiķa statistiķa programmas nodrošinājumu ar informācijas resursiem apkopota tabulā (dati uz 2013.gada 22.aprīli):

Kursu skaits	Informācijas avotu skaits LUB	Mācību literatūras informācijas avotu skaits/LUB	Papildliteratūras informācijas avotu skaits LUB	Periodikas un citu informācijas avotu skaits/LUB	Mācību literatūras, papildliteratūras, periodikas kopējā atbilstība studiju programmai %
39	485/ 422	161/ 151- 94%	227/ 174-77%	97/ 100%	87%

Pārskatā ir iekļauti 39 kursi. Informācijas avotu skaits kopā 485: mācību pamatliteratūra - 161, papildliteratūra – 227, periodika un citi informācijas avoti – 97. Informācijas avotu skaits LU Bibliotēkā kopā ir 422. Mācību literatūras skaits – 151 (94%), papildliteratūras skaits - 174 (77%), periodikas un citu informācijas avotu skaits – 97 (100%). Kopējā atbilstība studiju programmai ir 87%.

Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkas krājumā ir apmēram 57 tūkstoši iespaiddarbi latviešu, angļu, vācu un krievu valodās; bibliotēkā ir 26 lasītāju darba vietas, 12 stacionārie datori, 2 portatīvie datori, kopētājs, printeris, skeneris. Bibliotēkas krājumā ir darbi par visām matemātikas un fizikas nozarēm. LU Bibliotēka LANET tīklā nodrošina studentus un pasniedzējus ar matemātikas nozares datubāzēm:

Britannica online, Cambridge Journals Online, (CJO) EBSCO Academic Search Complete, EBSCO, eBook Academic Collection, ISI Web of Knowledge/Web of Science, Letonika, Oxford Reference Online: Premium Collection, ProQuest Dissertations & Theses •SAGE Journals Online, ScienceDirect, Scopus, Springer Link, Zentralblatt MATH Online Access.

Īpaši jāatzīmē datubāze EBSCO, kur iespējama pieeja jaunām zinātniskām un mācību grāmatām, ScienceDirect un Scopus, kur iespējama pieeja pašiem labākajiem matemātikas nozares žurnāliem. Vairākos studijuursos docētāji ir ieteikuši kā pamatliteratūru vai papildliteratūru atbilstošu kursam mācību grāmatu no datubāzes EBSCO, kā periodiku ieteikuši skatīties ScienceDirect un Scopus pieejamos žurnālus.

Fizikas nodaļas rīcībā esošās infrastruktūras attīstība lielā mērā noteikta ar nodaļā realizēto projektu ieguldījumu.

1) bakalaura studiju attīstība ESF projekta „Fizikas bakalaura studiju attīstība Latvijas Universitātē” 2005/0110/VPD1/ESF/PIAA/04/APK/3.2.3.2/0029/0063 LU reģistrācijas nr. ESS 2005/6 ietvaros 2005.-2008.g. (proj.vad.L.Buligins);

2) maģistra un doktora studiju attīstība ESF projekta „Augstākā līmeņa fizikas studiju attīstība Latvijas Universitātē” 2005/ 0114/ VPD1/ ESF/ PIAA/ 04/ APK/ 3.2.3.2/

0009/ 0063 LU reģistrācijas nr. ESS 2005/7 ietvaros 2005.-2008.g. (proj.vad.S.Lācis);

3) mācību literatūras modernizācija augstāk minēto projektu ietvaros;

4) pētnieciskās infrastruktūras attīstība Fizikas nodaļā, izmantojot zinātnes un tirgus orientēto pētniecības projektu līdzekļus. Laboratorijas darbu kursu izstrādāšana sadarbībā ar Latvijas augsto tehnoloģiju uzņēmumiem (piem., Sidrabe, GroGlass)

2.3.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros

Studiju virziena ietvaros sadarbības iespēju ir daudz un tās tiek aktīvi izmantotas. Kā jau minēts, fizikas bakalaura un maģistra programmu studenti ne tikai iesaistās kopīgi ar nodaļas docētājiem zinātniskās pētniecības darbā, gan vietējos, gan starptautiskajos projektos, arī apmācības procesā tiek izmantota zinātnisko institūtu materiāli tehniskā bāze, modernās laboratoriju iekārtas un institūtu darbinieku intelektuālais potenciāls. Matemātikas virzienā tik daudz zinātnisku iestāžu Latvijā nav, taču arī matemātikas studenti kopā ar pasniedzējiem iesaistās zinātniskajā darbā, līdz ar to jau agri veido sakarus ar vietējo un starptautisko matemātisko sabiedrību.

Matemātika statistika programmas veidotājiem ir izveidojusies laba **sadarbība ar darba devējiem**, kuri izsaka savus ierosinājumus studiju programmu izstrādē, kā arī nodrošina studentus ar prakses un darba vietām, skat.2.3.15.1

2.3.9. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums

Nr. p.k.	Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas īstenošanas ilgums (gadi)	Studiju veids, forma (PLK, NLK, NLN)	Studiju apjoms (KP)	Iegūstamais grāds un/kvalifikācija	Programmas direktors
1	BAKALaura AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „FIZIKA”	43440	3	PLK	120	Dabaszinātņu bakalaura grāds fizikā	As.prof. Leonīds Buligins
2	MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „FIZIKA”	45440	2	PLK	80	Dabaszinātņu maģistra grāds fizikā	As.prof. Sandris Lācis
3	DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „FIZIKA”	51440	3	PLK	144	Doktora grāds fizikā	Prof. Mārcis Auziņš
4	BAKALaura AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKA”	43460	4	PLK	160	Dabaszinātņu bakalaura grāds matemātikā	As.prof. Jānis Cepītis
5	MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKA”	45460	2	PLK	80	Dabaszinātņu maģistra grāds matemātikā	Prof. Jānis Bula
6	DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKA”	51460	3/4	PLK/NLN	144	Doktora grāds matemātikā	Prof. Svetlana Asmuss
7	OTRĀ LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKIS STATISTIĶIS” KOPŠ 18.12.2013 OTRĀ LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKIS STATISTIĶIS”	42460	4,5 4	PLK	160	Kvalifikācija Statistika matemātikā Profesionālā bakalaura grāds un Statistika matemātika kvalifikācija	Prof. Inese Bula

2.3.10 Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla saraksts

Nr.	Uzvārds Vārds	Grāds/kvalifikācija	Amats	Ievēlēšanas vieta.	Īstenojamie studiju kursi, moduļi un programmas

1.	<i>Asmuss Svetlana</i>	Dr.math.	profesors	LU	Matemātiskā analīze I, Matemātiskā analīze II Operāciju pētīšana	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Mērs un integrālis	Matemātikas maģistra programma
2.	<i>Auziņš Mārcis</i>	Dr.habil.phys	profesors	LU	Specseminārs	Fizikas maģistra programma
					Kvantu fizika Atomi ārējos laukos	Fizikas bakalaura programma
3.	<i>Āboltiņa Baiba</i>	Mg.math.	lektors	LU	Algebra I	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
4.	<i>Barinovs Ģirts</i>	Dr.chem.	docents	LU	Kvantu fizikas skaitliskās metodes Nanotehnoloģijas un nanomateriāli	Fizikas maģistra programma
					Ievads nanozinātnē	Fizikas bakalaura programma

5.	<i>Belovs Mihails</i>	Dr.math.	profesors	LU	Algebra II	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Matemātiskā modelēšana un dabaszinātnes	Matemātikas maģistra programma
					Matemātiskās fizikas metodes	Fizikas maģistra programma
					Matemātiskās fizikas metodes	Fizikas bakalaura programma
6.	<i>Bērziņa Inese</i>	Dr.math.	lektors		Algebra II, prakt.d.	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Lineārā algebra un ģeometrija I, prakt.d.	Fizikas bakalaura programma
7.	<i>Bičevskis Raivis</i>	Dr.phylos.	docents	LU	Filozofijas pamati	Matemātikas bak. progr.
8.	<i>Budkina Natalja</i>	Dr.math.	pasniedzējs (Dr.)	RTU	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi Izlases apsekojumi	Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
9.	<i>Buiķe Margarita</i>	Dr.math.	docents	LU	Skaitliskās metodes I, lab.d. Skaitliskās metodes II, lab.d. Diferenciālvienādojumi I, pr.d.	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Diferenciālvienādojumi	Fizikas bak. programma
					Skaitliskās metodes III, lab.d.	Matemātikas bakalaura

					Procesu porainās vidēs matemātiskie modeļi	programma
10.	<i>Bula Inese</i>	Dr.math.	profesors	LU	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati Mikroekonomika (matemātiskie pamati) Lineārā programmēšana Stratēģisko spēļu teorija	Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Fraktālā ģeometrija	Matemātikas maģistra programma
11.	<i>Buligins Leonīds</i>	Dr.phys.	as.profesors	LU	Fizika dabas zinātnēm	Matemātikas bakalaura programma Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Skaitliskā hidrodinamika	Fizikas maģistra programma
					Datormodelēšanas pamati Mehānika	Fizikas bakalaura programma
12.	<i>Buls Jānis</i>	Dr.math.	profesors	LU	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi Ievads algoritmu teorijā Ievads skaitļu teorij	Matemātikas bakalaura programma Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Klasiskā kriptogrāfija	Matemātika statistiķa profesionālā programma

					Diskrētās matemātikas un algebras izvēlētas tēmas	Matemātikas maģistra programma
13.	<i>Cepītis Jānis</i>	Dr.math.	as. profesors	LU	Diferenciālvienādojumi I Diferenciālvienādojumi II Optimizācijas metodes Matemātiskās fizikas vienādojumi	Matemātikas bakalaura programma Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Nelineāras robežproblēmas pielietojumos	Matemātikas bakalaura programma
					Parasto un parciālo diferenciālvienādojumu izvēlētas nodaļas Nelineāras robežproblēmas	Matemātikas maģistra programma
14.	<i>Cēbers Andrejs</i>	Dr.habil.phys	profesors	LU	Teorētiskā hidrodinamika Ievads bioloģiskajā fizikā Makroskopisko parādību fizikas specseminārs Statistiskā termodinamika Mīkstie nanomateriāli	Fizikas maģistra programma
					Ievads teorētiskajā fizikā	Fizikas bakalaura programma
15.	<i>Cēdere Dagnija</i>	Dr.chem.	as. profesore	LU	Ķīmija	Fizikas bakalaura programma
16.	<i>Cibulis Andrejs</i>	Dr.math.	profesors	LU	Matemātiskā analīze I Matemātiskā analīze II	Matemātikas bakalaura programma

					Funkcionālanalīze	Matemātikas bakalaura programma Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Funkcionālanalīzes un funkciju teorijas izvēlētas nodaļas Ekstrēmu uzdevumu risināšanas elementārās metodes Olimpiāžu matemātikas praktikums	Matemātikas maģistra programma
17.	<i>Čerāne Silvija*</i>	Dr.math.	docents	LU	Lineāro sistēmu teorija	Matemātikas maģistra programma
18.	<i>Damberga Dzintra*</i>	Mg.math.	Lektora p.i.	LU	Matemātiskā analīze I Matemātiskā analīze II Matemātiskā analīze III	Fizikas bakalaura programma
19.	<i>Driķis Ivars</i>	Dr.phys.	docents	LU	Fizika dabas zinātnēs, lab.d.	Matemātikas bakalaura programma Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Statistiskās fizikas skaitliskās metodes Klasiskā mehānika	Fizikas maģistra programma
					Elektromagnētisms Elektrības laboratorija Skaitļošanas fizika	Fizikas bakalaura programma

20.	<i>Fedotovs Andris</i>	Dr.phys.	lektors		Cietvielu fizikas pamati Vielas uzbūve un siltumprocesi, prakt.d.	Fizikas bakalaura programma
21.	<i>Ferbers Ruvins</i>	Dr.habil.phys.	profesors	LU	Atomārie un molekulārie procesi	Fizikas maģistra programma
					Optika Optikas laboratorija Atomu un molekulu spektroskopija	Fizikas bakalaura programma
22.	<i>Golovkins Marats</i>	Dr.dat.	vad. pētnieks	LU	Datorzinātņu matemātiskie pamati	Matemātikas maģistra programma
23.	<i>Gultniece Iveta*</i>	Inf.skolot. diploms	lektore	LU	Programmēšana un datori I	Matemātikas bakalaura programma
					Programmēšana un datori II	Matemātiķa statistiķa profesionālā programma
					Programmēšana un datori III	
24.	<i>Ivins Vladimirs</i>	Dr.phys.	docents	LU	Nerelatīvistiskā kvantu mehānika	Fizikas maģistra programma
25.	<i>Jakovičs Andris*</i>	Dr.phys.	as. profesors	LU	Multifizikālo procesu modeļi Makroskopisko parādību fizikas specseminārs II	Fizikas maģistra programma
					Nepārtrauktas vides fizikas laboratorija	
					Ievadseminārs Skaitliskās metodes	Fizikas bakalaura programma

26.	<i>Januševa Lidijs</i>	Mg.math.	pasniedzēja		Varbūtību teorija, prakt.d.	Matemātikas bakalaura programma Matemātika statistiķa profesionālā programma
27.	<i>Judrups Ojārs*</i>	Dr.math.	as. profesora p.i.	LU	Lineārā algebra un analītiskā ģeometrijaI Lineārā algebra un analītiskā ģeometrijaII	Fizikas bakalaura programma
28.	<i>Kaldre Imants</i>	Mg.phys.	pasniedzējs		Mehānikas laboratorija	Fizikas bakalaura programma
29.	<i>Kalis Harijs</i>	Dr.habil.math. emer.prof.	pasniedzējs (Dr.)		Skaitliskās metodes III Skaitliskās metodes IV Skaitlisko metožu pielietošana matemātiskās fizikas un hidrodinamikas problēmu risināšanā	Matemātikas bakalaura programma
					Matemātiskās modelēšanas praktikumsII	Matemātikas maģistra programma
30.	<i>Kalvāns Linards</i>	Dr.phys.	lektors	LU	Atomu, molekulu un lāzeru fizikas laboratorija	Fizikas maģistra programma
					Eksperimentālo datu statistiskā apstrāde Spektrālaparāti un spektrālie mērījumi.	Fizikas bakalaura programma

					Spektroskopijas laboratorija Optikas laboratorija	
31.	<i>Kaščejevs Vjačeslavs</i>	Dr.phys.	as. profesors	LU	Elementārdaļiņu standartmodelis Atomu un molekulu uzbūve	Fizikas bakalaura programma
32.	<i>Krauze Armands</i>	Dr.phys.	pasniedzējs		Datori un programmatūra	Fizikas bakalaura programma
					Elektromagnētisma modeļi	Fizikas maģistra programma
33.	<i>Krūmiņš Andris*</i>	Dr.habil.physemer.	pasniedzējs (Dr.)		Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas I Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas III Modernie funkcionālie materiāli	Fizikas maģistra programma
34.	<i>Kuzmins Aleksejs</i>	Dr.phys.	pasniedzējs (Dr.)		Struktūra un nanofāzu raksturojums	Fizikas maģistra programma
35.	<i>Lapa Lauma - Terēze</i>	Mg.phyl.	lektore	LU	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
36.	<i>Lapiņa Halina</i>	Mg.math.	Lektors	LU	Matemātiskā analīze III,IV, pr.d.	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
					Matemātiskā analīze I, pr.d.	Matemātikas bakalaura programma

37.	<i>Lācis Sandris</i>	Dr.phys.	docents	LU	Makroskopisko parādību fizikas specseminārs Elektrodinamika	Fizikas maģistra programma
					Datori un programmatūra II Galīgo elementu un robeželementu metodes Tenzoru analīze	Fizikas bakalaura programma
38.	<i>Lietuvietis Ojārs*</i>	Dr.math.	as.profesora p.i.	LU	Skaitliskās metodes I Skaitliskās metodes II	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
					Diferenciālvienādojumi un kompleksā mainīgā funkciju teorija	Fizikas maģistra programma
39.	<i>Prikulis Juris</i>	Dr.chem.	pasniedzējs		Elektronika Elektronikas laboratorija	Fizikas bakalaura programma
40.	<i>Reinfelds Andrejs</i>	Dr.habil.math	profesors	LU	Kompleksā mainīgā funkciju teorija	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
					Dzīvības apdrošināšanas maemātika	Matemātikas maģistra programma
41.	<i>Rēvalds Valdis</i>	Dr.phys.	pasniedzējs (Dr.)		Kvantu fizikas laboratorija I Fizikas un tehnikas vēsture	Fizikas bakalaura programma

42.	<i>Rogulis Uldis</i>	Dr.habil.phys	profesors	LU	Neorganisko un organisko pusvadītāju fizika un pielietojumi Cietvielu un materiālu fizikas laboratorija Fizikas eksperimentālās metodes dabas zinātnēs	Fizikas maģistra programma
					Vielas uzbūve un siltumprocesi Molekulārfizikas laboratorija	Fizikas bakalaura programma
43.	<i>Rutkis Reinis</i>	Dr.biol.	zin.asist.		Ievads molekulārajā un šūnas bioloģijā	Fizikas bakalaura programma
44.	<i>Siliņš Andrejs*</i>	Dr.habil.phys emer.	pasniedzējs (Dr.)		Nekristālisko vielu fizika	Fizikas bakalaura programma
45.	<i>Siņenko Nadežda</i>	Dr.math.	docents	LU	Laikrindu analīze Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati	Matemātika statistiķa profesionālā programma
46.	<i>Smotrovs Jānis</i>	Mg.math.	lektors	LU	Analītiskā ģeometrija	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
					Varbūtību teorija un matemātiskās statistikas metodes praktiskajos lietojumos	Matemātikas maģistra programma
					Varbūtību teorija un matemātiskā statistika	Fizikas maģistra programma
47.	<i>Spīgulis Jānis</i>	Dr.habil.phys.	profesors	LU	Optiskais starojums uz Zemes	Fizikas maģistra programma

					Lāzeri fizikā un medicīnā	
					Lāzeru fizika	Fizikas bakalaura programma
48.	<i>Strautiņš Uldis</i>	Dr.math.	docents	LU	Matemātiskās modelēšanas principi Seminārs programmu paketēs un nepārtraukto procesu datu apstrādē	Matemātikas bakalaura programma
					Matemātiskā modelēšanas praktikums III Maģistra darba ievadseminārs	Matemātikas maģistra programma
49.	<i>Šarakovskis Anatolijs</i>	Dr.phys.	lektors	LU	Cieto vielu spektroskopija Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas, II, III	Fizikas maģistra programma
					Molekulārfizikas laboratorija Materiāli dabā un tehnikā Fizikālo mērījumu metodes un tehnoloģijas	Fizikas bakalaura programma
50.	<i>Šostaks Aleksandrs</i>	Dr.habil.math.	profesors	LU	Matemātiskā analīze I, II Matemātiskā analīze IV	Matemātika statistiķa profesionālā programma Matemātikas bakalaura programma
					Topoloģija II	Matemātikas bakalaura programma

					Kopu teorijas elementi Maģistra darba ievadseminārs	Matemātikas maģistra programma
51.	<i>Tetereva Anastasija</i>	Mg.math.	pasniedzēja		Matemātiskās statistikas papildnodaļas atīstītkā hipotēžu pārbaude	Matemātikas maģistra programma
52.	<i>Uljane Ingrīda</i>	Dr.math.	docents	LU	Matemātiskā analīze II, pr.d.	Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Topoloģija I	Matemātikas bakalaure programma
53.	<i>Valeinis Jānis</i>	Dr.math.	docents	LU	Varbūtību teorija	Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Matemātiskā statistika	Matemātikas bakalaure programma
					Matemātiskās un statistiskās programmu paketes	
					Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana	Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Asimptotiskā statistika	Matemātikas maģistra programma
54.	<i>Vembris Aivars</i>	Mg.phys.	pasniedzējs		Plāno kārtiņu strukturēšanas un pagatavošanas metodes	Fizikas bakalaure programma
55.	<i>Vēliņa Māra</i>	Mg.math.	pasniedzēja		Gadījuma procesi	Matemātika statistiķa profesionālā programma
						Matemātikas bakalaure

						programma
56.	<i>Vēzis Viesturs</i>	Dr.dat.	as. profesors	LU	Programmēšana un datori I	Matemātika statistiķa profesionālā programma
					Programmēšana un datori II	Matemātikas bakalaura programma
					Programmēšana un datori III	
					Lietišķo programmu izvēlētas nodaļas	
					Visual Basic kā universāls līdzeklis apmācoši - kontrolējošu programmu izstrādē*	Matemātikas maģistra programma
57.	<i>Vilks Ilgonis</i>	Dr.paed.	pasniedzējs (Dr.)	VA	Astronomija un astrofizika	Fizikas bakalaura programma
58.	<i>Žagars Juris</i>	Dr.habil.phys	pasniedzējs (Dr.)	VA	Ģeofizikas pamati	Fizikas maģistra programma

* - ievēlēšanas termiņš beidzies, neturpina darba attiecības ar fakultāti vai strādā uz terminēta līguma pamata pēdējo semestri vai gadu.

2.3.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tās ietekme uz studiju darbu.

Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības ietekme uz studiju procesu fakultātē ir vērtējama kā ļoti pozitīva.

Daudzie pētnieciskie projekti Fizikas nodaļā nodrošina mācību materiālu mūsdienīgumu, interesantas un aktuālas bakalauru, maģistru un doktoru darbu tēmas, kā arī studentu iesaisti algotā projektu darbā paralēli mācībām. Visi Fizikas nodaļas akadēmiskās kopas locekļi piedalās tā vai cita profila zinātniskajos pētījumos un daudzi no viņiem ir Valsts mēroga vai starptautisku pētniecisko projektu, vai to etapu vadītāji.

Izņemot jaunāko kursu fizikas praktikumu, kurā laboratorijas darbi ir organizēti pa cikliem, atbilstoši teorētiskajai mācību vielai un kas ir tikai mācību praktikums, vecāko kursu mācību laboratorijas ir integrētas institūtu zinātniskajās laboratorijās. Tas arī nozīmē, ka viens no šo laboratoriju uzdevumiem ir sniegt studentiem iemaņas eksperimentālās fizikas pētnieciskajās metodēs.

Visi bakalaura un maģistra programmu studenti, kas aizstāv bakalaura un maģistra darbus, darba izstrādes laikā veic zinātnisko pētījumu kopā ar darba vadītāju kādā no laboratoriju grupām. Parasti studenta darbs tiek iespēju robežās apmaksāts no projektu līdzekļiem.

Fizikas nodaļas īstenoto projektu sarakstu skatīt pielikumā 2.6.2.2

Saskaņā ar 2013./2014.g. veiktā Latvijas zinātnisko institūciju darbības starptautiskā izvērtējuma ekspertu secinājumiem Fizikas nodaļas izvērtētie zinātniskie sasniegumi norāda uz starptautiski konkurētspējīgu augstu izglītības un zinātnes līmeni, īpaši cietvielu fizikas, moderno materiālu zinātnes (ieskaitot nanozinātni), magnetohidrodinamikas, atomu un molekulo lāzeru spektroskopijas, astro-spektroskopijas un medicīniskās fizikas (optometrijas) jomās. Nodaļa ir nodemonstrējusi sadarbības potenciālu ar ārējiem partneriem, kas ir novedis pie „reāliem” produktiem ar augstu pievienoto vērtību nacionālā un starptautiskā mērogā. Valdībai institūcija ir jāuzskata par augstu prioritāti un attiecīgi jāatbalsta. Īpaša uzmanība pievēršama skaidrai politikai doktora un pēcdoktora studiju, apmaiņas vizīšu infrastruktūras uzturēšanas un attīstības finansēšanas jautājumos.

Matemātikas programmās nodarbināto akadēmisko personālu pamatā veido LU Fizikas un matemātikas fakultātes Matemātikas nodaļas pasniedzēji.

Visi pasniedzēji pēdējo 6 gadu laikā ir bijuši iesaistīti kādā ESF līdzfinansētā projektā. Trīs projekti ir bijuši saistīti ar Matemātiķa statistiķa programmu:

1. 2006. – 2008. „Matemātiķa - statistiķa studiju programmas modernizēšana Latvijas Universitātē”,

2. 2007. – 2007. „LU augstākā profesionālā Matemātiķa - statistiķa programma: vidusskolēnu un studentu profesionālā orientācija”,

3. 2007. – 2008. „Otrā līmeņa augstākās profesionālās programmas matemātiķis - statistiķis studentu prakse”.

Minētā pirmā projekta ietvaros tika izstrādāti mācību materiāli lielākajai daļai no studiju kursiem, tie ir pieejami pasniedzēju mājas lapās un e-studijās (Moodlē). Prasmi izveidot mājas lapu Matemātikas nodaļas pasniedzēji apguva ESF līdzfinansētajā projektā „LU Matemātikas nodaļas akadēmiskā personāla apmācība Web tehnoloģijās un mājas lapu izveide” (2006.-2007.).

Pasniedzēju zinātnisko potenciālu apliecina zinātniskie projekti, piedalīšanās konferencēs un publikācijas. Latvijas Zinātņu padomes ierobežoto finansiālo apstākļu dēļ ne visi zinātnisko projektu pieteikumi ir saņēmuši finansējumi, bet aizvadītajos 6 gados lielākā Matemātikas nodaļas pasniedzēju daļa ir bijusi iesaistīta LZP projektu izpildē. No 2013.gada finansējumu saņem LZP zinātniskais projekts Nr.345/2012 „Izvēlēti nepārtraukto un diskrēto dinamisko sistēmu teorijas jautājumi”, kura realizācijā iesaistīti trīs Matemātikas nodaļas pasniedzēji (prof. A.Reinfelds, prof. I.Bula, as.prof. J.Cepītis). LZP projekts ir turpinājies arī 2014.gadā, vairāki diplomdarbi Matemātiķa statistiķa programmā ir izstrādāti šī projekta ietvaros. 2014.gadā apstiprināts em.prof. Harija Kaļa vadītais LZP sadarbības projekts Nr. 623/2014 kopīgi ar LU MII, LU FI, RTU „Virpuļveida plūsmas: modelēšana un izmantošana enerģijas pārveidošanas tehnoloģijās, jaunu ierīču projektēšanā, jaunu tehnisku risinājumu iegūšanā un vides aizsardzībā”, kurā piedalās vairāki matemātikas studiju programmas docētāji.

Matemātikas nodaļas pasniedzēju regulāro zinātnisko darbību apliecina gadskārtējā piedalīšanās konferencēs:

1) ik pa diviem gadiem notiek Latvijas Matemātikas konference (organizē Latvijas Matemātikas biedrība, kuras pamatsastāvu veido Matemātikas nodaļas pasniedzēji, priekšsēdētājs mūsu prof. A.Reinfelds; pēdējā notika 2014.gada pavasarī Liepājā), kas publicē

tēžu krājumu. Šajā konferencē var piedalīties jebkurš Latvijas matemātiķis, bet Matemātikas nodaļas pasniedzējiem dalība konferencē ir kā nerakstīts likums.

2) katru gadu notiek starptautiska konference Mathematical Modelling and Analysis, to organizē Lietuvas, Latvijas un Igaunijas matemātiķi; konferences rezultātus var publicēt tāda paša nosaukuma starptautiskā žurnālā (izdod Taylor & Francis Group).

Saskaņā ar 2013./2014.g. veiktā Latvijas zinātnisko institūciju darbības starptautiskā izvērtējuma ekspertu secinājumiem Matemātikas nodaļas fundamentālie un lietišķie pētījumi ir labā nacionālā līmenī. Pašreizējais nodaļas stāvoklis un perspektīvas rada bažas. Mazais finansējums, akadēmiskā personāla skaita samazināšanās un vecuma sadalījums rada reālus draudus tālākai nodaļas attīstībai. Lai saglabātu nodaļas vietējās nozīmes lomu un palielinātu tās starptautisko redzamību, eksperti uzskata, ka nekavējoties:

- jānodrošina jaunu profesoru piesaiste,
- jāuzlabo nodaļas vadība,
- jāapsver apvienošanās iespējas ar LU MII,
- jāintensificē starptautiskā sadarbība,
- jāpiesaista ES Ietvara programmas projekti,
- jāpiesaista postdoku finansējums no Eiropas grantiem .

2.3.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās zinātniskās publikācijas...

Saraksts pielikumā 2.6.2.3

2.3.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā.

Studiju virziena programmu īstenošanā ir iesaistītas visas Fizikas un matemātikas fakultātes Fizikas un Matemātikas nodaļu katedras, laboratorijas, atsevišķi pasniedzēji no citām LU fakultātēm, kā arī zinātniskie institūti. Tabulā apkopoti katras struktūrvienības uzdevumi noteiktu programmas studiju kursu pasniegšanā.

Struktūrvienība	Uzdevumi
Matemātikas statistiķa programma	
Matemātiskās analīzes katedra	Lielākā daļa no programmā paredzētajiem kursiem Prakšu organizēšana, bakalaura darbu vadība un aizstāvēšana
Diferenciālvienādojumu un tuvināto metožu katedra	Kursi: Diferenciālvienādojumi I, II, Skaitliskās metodes, Optimizācijas metodes, Kompleksā mainīgā funkciju teorija
Vispārīgās matemātikas katedra	Kursi: Algebra I un II, Analītiskā ģeometrija,
Datorikas fakultāte	Programmēšana un datori I* un II
Anglistikas nodaļa, Humanitāro zinātņu fakultāte	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II
Eksperimentālās fizikas katedra	Kurss Fizika dabas zinātnēs
Matemātikas bakalaura programma	
Matemātiskās analīzes katedra	Matemātiskās analīzes cikla kursi: Matemātiskā analīze I,II,III, IV, Operāciju pētīšana, Funkcionālanalīze, Topoloģija Bakalaura darbu vadība
Diferenciālvienādojumu un tuvināto metožu katedra	Kursi: Diferenciālvienādojumi I, II, Skaitliskās metodes, Optimizācijas metodes, Kompleksā mainīgā funkciju teorija, Matemātiskās fizikas vienādojumi, speciālie kursi Diferenciālvienādojumu un Matemātiskās modelēšanas apakšvirzienos Bakalaura darbu vadība
Vispārīgās matemātikas katedra	Kursi: Algebra I un II, Analītiskā ģeometrija
Datorikas fakultāte	Programmēšana un datori I*, II, III
Anglistikas nodaļa, Humanitāro zinātņu fakultāte	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II
Eksperimentālās fizikas katedra	Kurss Fizika dabas zinātnēs
Matemātikas maģistra programma	
Matemātiskās analīzes	Speckursi apakšvirzienos Matemātiskā analīze un funkcionālanalīze, Varbūtību teorija un matemātiskā

katedra	statistika A daļas kursi: Varbūtību teorijas un matemātiskās statistikas izvēlētas nodaļas, Pierādījuma jēdziena evolūcija matemātikā, Funkcionālanalīzes un funkciju teorijas izvēlētas nodaļas, Diskrētās matemātikas un algebras izvēlētas tēmas Maģistra darbu vadība
Diferenciālvienādojumu un tuvināto metožu katedra	Spekursori apakšvirzienos Diferenciālvienādojumi un Matemātiskā modelēšana A daļa: Parasto un parciālo diferenciālvienādojumu izvēlētas nodaļas Maģistra darbu vadība
Vispārīgās matemātikas katedra	Spekursori apakšvirzienā Modernā elementārā matemātika un matemātikas didaktika Maģistra darbu vadība
Datorikas fakultāte	A daļas kurss Datorzinātņu matemātiskie pamati Datorzinātņu spekursori
Fizikas programmu realizācija	
Fizikas maģistra programma	
Cietvielu un materiālu fizikas katedra	Funkcionālo materiālu un nanotehnoloģiju moduļa realizācija, laboratorijas darbu realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, maģistra darbu izpilde
Eksperimentālās fizikas katedra	Atomu, molekulu un optiskās fizikas moduļa realizācija, laboratorijas darbu realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, laboratorijas darbu realizācija, maģistra darbu izpilde
Elektrodinamikas un nepārtrauktas vides mehānikas katedra	Hidrodinamikas, siltumfizikas un magnētisko parādību fizikas moduļa realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, laboratorijas darbu realizācija, maģistra darbu izpilde
Teorētiskās fizikas katedra	Teorētiskās fizikas moduļa realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, maģistra darbu izpilde
Lāzeru centrs	Piedalīšanās laboratorijas darbu realizācijā, maģistra darbu izpilde
Datortehnoloģiju centrs	Modelēšanas un fizikas skaitlisko metožu kursu realizācija, maģistra darbu izpilde
FMF Matemātikas nodaļa	Matemātikas moduļa realizācija
Vides un tehnoloģisko procesu matemātiskās modelēšanas laboratorija	Maģistra darbu izpilde
LU Atomfizikas un	Piedalīšanās laboratorijas darbu realizācijā, maģistra darbu

spektroskopijas institūts	izpilde
Fizikas bakalaura programma	
Cietvielu un materiālu fizikas katedra	Funkcionālo materiālu un nanotehnoloģiju moduļa realizācija, laboratorijas darbu realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, bakalaura darbu izpilde
Eksperimentālās fizikas katedra	Atomu, molekulu un optiskās fizikas moduļa realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, laboratorijas darbu realizācija, bakalaura darbu izpilde
Elektrodinamikas un nepārtrauktas vides mehānikas katedra	Nepārtrauktas vides fizikas moduļa, datoru un elektronikas moduļa un matemātiskās fizikas un skaitlisko metožu moduļa realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, laboratorijas darbu realizācija, bakalaura darbu izpilde
Datortehnoloģijas centrs	Modelēšanas un fizikas skaitlisko metožu kursu realizācija, bakalaura darbu izpilde
Teorētiskās fizikas katedra	Matemātiskās fizikas un skaitlisko metožu moduļa realizācija, mācību kursu realizācija citos moduļos, bakalaura darbu izpilde
Matemātikas nodaļa	Augstākās matemātikas moduļa realizācija
Vides un tehnoloģisko procesu matemātiskās modelēšanas laboratorija	Bakalaura darbu izpilde

LU Cietvielu fizikas, Polimēru mehānikas, Fizikas un Ķīmiskās fizikas institūti piedalās maģistra un bakalaura darbu izpildē.

2.3.14. Nepieciešamā palīgpersonāla raksturojums.

Fizikas programmas

Amata nosaukums	Skaitis	Uzdevumi
Cietvielu fiziķis	1	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Dabaszinātņu laborants	2	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Datortīkla administrators	1	Datortīkla un datoru darbības uzturēšana, programmu instalācija, lietotāju ieviešana
Elektronikas inženieris	2	Elektronikas laboratorijas darbu tehniskā aprīkojuma darbības nodrošināšana
Elektronikas tehniķis	1	Elektronikas laboratorijas darbu tehniskā aprīkojuma darbības nodrošināšana
Fiziķis	3	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Ķīmijas inženieris	1	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Laboratorijas vadītājs	1	Elektronikas laboratorijas darbu tehniskā aprīkojuma darbības nodrošināšana, laboratorijas noslodzes plānošana
Studiju metodiķis	2	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Vecākais dabaszinātņu laborants	2	Laboratorijas darbu norises nodrošināšana, eksperimentu demonstrējumu nodrošināšana
Zinātniski tehniskās informācijas inženieris	1	Dokumentācijas nodrošināšana

-

Matemātikas programmas

Amata nosaukums	Skaitis	Uzdevumi
Datortīkla administrators	1	Datortīkla un datoru darbības uzturēšana, programmu instalācija, lietotāju ieviešana
Sekretārs	1	Programmas darbības plānošana, realizācijas kontrole, dokumentācijas nodrošināšana

2.3.15.1. sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

Matemātika statistiķa programmas veidotājiem ir izveidojusies laba **sadarbība ar darba devējiem**, kuri izsaka savus ierosinājumus studiju programmu izstrādē, kā arī nodrošina studentus ar prakses un darba vietām. Piemēram, darba devēji tiek aicināti uz studentu prakses aizstāvēšanu, kā arī uz bakalaura darbu aizstāvēšanu. Diplomdarbu aizstāvēšanas komisijas priekšsēdētājs 2014.gadā bija Centrālās statistikas pārvaldes Matemātiskā nodrošinājuma daļas vadītāja vietnieks Dr.mat. Mārtiņš Liberts, komisijas sastāvā bija SIA BIPIC (Baltic Institute for Pharmaceutical Investigation and Consulting) statistiķe datu menedžere Jolanta Goldšteine, Nordea Bankas Mazo un vidējo uzņēmumu segmenta vadītāja Kristīne Lomanovska un Latvijas Valsts Zemes dienesta vecākais metodikas eksperts Aleksandrs Eļkins.

Prakses vadītāji ar praktikantiem ir apmierināti, vairāki studenti pēc studiju beigšanas uzsākuši darbu bijušajās prakses vietās. Vairāki no absolventiem ir kļuvuši par labiem speciālistiem un tagad paši ir darba devēji jaunajiem studentiem. 2013./14.ak.g. tika organizētas darba devēju tikšanās ar studentiem, konkrēti ar pārstāvjiem no Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes, Swed bankas, apdrošināšanas sabiedrības BALTA.

Ir izveidojusies sadarbība **ar profesionālām organizācijām**: Lielākā daļa Matemātikas nodaļas docētāju, doktorantu un daudzi maģistratūrā studējošie ir Latvijas Matemātikas biedrības biedri, tostarp prof. A.Reinfelds ir šīs biedrības priekšsēdētājs, bet vēl 3 citi darbojas LMB valdē, daži ir Latvijas Statistikas asociācijas vai Latvijas Aktuāru asociācijas biedri.

Fizikas nodaļā jaunu kursu izstrādē tiek ņemti vērā zinātnisko institūtu ieteikumi (LU Cietvielu Fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU FMF Atomfizikas un Spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts), iesaistot arī institūtu zinātniskos līdzstrādniekus kā ekspertus. Zinātnisko institūtu darbinieki piedalās programmu realizācijā kā docētāji, it īpaši kā maģistra un bakalaura darbu vadītāji. Institūtu infrastruktūra – zinātniskās laboratorijas tiek izmantotas studiju procesa realizēšanā. Vecāko kursu mācību laboratorijas ir integrētas institūtu zinātniskajās laboratorijās, līdz ar to viens no šo laboratoriju uzdevumiem ir sniegt studentiem iemaņas eksperimentālās fizikas pētnieciskajās metodēs.

Fizikas nodaļas daudzie pētnieciskie projekti nodrošina mācību materiālu mūsdienīgumu, interesantas un aktuālas bakalaura, maģistru un doktoru darbu tēmas, kā arī studentu iesaisti algotā projektu darbā paralēli mācībām. Visi nodaļas akadēmiskās kopas locekļi piedalās tā vai cita profila zinātniskajos pētījumos un daudzi no viņiem ir Valsts mēroga vai starptautisku pētniecisko projektu, vai to etapu vadītāji. Visi bakalaura un maģistra programmu studenti, kas aizstāv bakalaura un maģistra darbus, darba izstrādes laikā veic zinātnisko pētījumu kopā ar darba vadītāju kādā no laboratoriju grupām.

2.3.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām

Visciešākā sadarbība studiju virziena programmām ir ar vietējām zinātniskajām institūcijām, kas pat tieši piedalās studiju procesa realizēšanā. No Latvijas augstskolām radniecīgas programmas ir pārstāvētas Daugavpils universitātē. Ar DU ir noslēgti līgumi par studiju procesa nodrošināšanu mūsu programmu varbūtējas likvidācijas gadījumā, skat. Pielikumā 2.6.1.1.

Fakultātes docētāju realizētie starptautiskie projekti aptver ļoti plašu visdažādāko ārzemju augstskolu un citu zinātnisku institūciju tīklu, skat. Pielikums 2.6.2.2. Šajos projektos aktīvi iesaistās arī studējošie.

Matemātikas nodaļas akadēmiskajam personālam izveidojusies laba sadarbība ar Lietuvas kolēģiem – Viļņas Universitātē un, it īpaši, Viļņas Gedimina Tehniskajā Universitātē, ar kuriem tiek domāts par kopīgas sadarbības perspektīvu tehnomatemātikā orientētu matemātikas studiju programmu izveidē, sadarbībā iekļaujot arī Tartu universitāti un Daugavpils universitāti.

2014.gada jūnijā Matemātikas nodaļā viesojās Ročesteras Tehnoloģijas institūta profesors Mihails Radins (ASV), viņš šeit nolasīja lekciju ciklu par diferencu vienādojumiem. Ir paredzēts šo sadarbību turpināt ar līdzīgiem lekciju cikliem un ar kopīgām publikācijām.

Īpaši plaši izvērsta un rezultatīva ir doktora līmeņa studējošo sadarbība ar ārvalstu augstskolām. Fizikas doktora studiju programmā studijās un pētniecībā notiek sadarbība ar šādām universitātēm¹:

Kalifornijas Universitāte Bērklījā, Lundas Universitāte, Gēteborgas Universitāte, Linčopingas Universitāte, Londonas Kings Koledža, Maskavas Valsts Universitāte, Konektikutas

---

¹ LU FMF Fizikas nodaļas sadarbības partneru saraksts fiksē stāvokli 2013. gadā. Turpmāk attīstoties fizikas nodaļas sadarbībai, tas var tikt papildināts un mainīts.

Universitāte, Parīzes D.Didro Universitāte Nr 7, Nicas-Sofijas Antipolis Universitāte, Atēnu Tehniskā Universitāte, Rostokas Universitāte, Kaizerslauternas Universitāte, Hannoveres Universitāte, Kotbusas Universitāte.

Matemātikas doktora studiju programmai starptautiski nozīmīgākie ir ciešie kontakti ar Tartu Universitātes (Igaunija), Viļņas Gedimīna Tehniskās Universitātes (Lietuva) un Ostravas Universitātes (Čehija) kolēģiem.

*2.13.5.3. Studējošie, kas studējuši ārzemēs studējošo apmaiņas programmās
ERASMUS*

Programmas kods	Vārds, uzvārds	Augstskola	Laiks
21037	Zane Balode	Kaizerslauternas Tehniskā universitāte (Vācija)	01.04.2013-31.08.2013.
21037	Harijs Kārklīšs	Kaizerslauternas Tehniskā universitāte (Vācija)	01.04.2013-31.08.2013.
21037	Bruno Opermanis	Kaizerslauternas Tehniskā universitāte (Vācija)	01.04.2013-31.08.2013.
21023	Jāzeps Rutkis	Pjēra un Marijas Kirī universitāte (Francija)	02.09.2013-20.01.2014.
21023	Toms Rekšņa	Pjēra un Marijas Kirī universitāte (Francija)	02.09.2013-20.01.2014.
21023	Austris Akmentiņš	Kaizerslauternas Tehniskā universitāte (Vācija)	16.10.2013-14.02.2014.
21037	Olga Petrova	Kaiserslauternas universitāte (Vācija)	01.04.2014-31.08.2014.
21023	Mikus Mīlgrāvis	Umea Universitāte (Zviedrija)	20.01.2014-08.06.2014.
21023	Paula Jankovska	Umea Universitāte (Zviedrija)	20.01.2014-08.06.2014.
21037	Kristīne Dzalbe	Ļubļanas Universitāte (Slovēnija)	12.02.204-04.07.2014.
21037	Svetlana Aņiskeviča	Ļubļanas Universitāte (Slovēnija)	12.02.2014-04.07.2014.
21001	Pauls Ruža	Brēmenes Universitāte (Vācija)	28.03.2014-26.07.2014.
21007	Emīls Veide	Brēmenes Universitāte (Vācija)	31.03.2014-31.07.2014.
21023	Aigars Langins	Parīzes 6. Universitāte Pjēra un Marijas Kirī universitāte (Francija)	01.09.2014-19.01.2015.

2.3.15.4. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

2013./2014. ak.gadā virziena programmās nav studējuši ārvalstu studenti.

2.4. Studiju programmu raksturojumi.

2.4.FB. Fizikas bakalaura programmas (43440) raksturojums

*Studiju programmas īstenošanas
ilgums un apjoms*

**3 gadi jeb 6 semestri pilna laika
klātienes studijās 120 kredītpunktu
apjomā**

*Prasības, sākot studiju
programmas
apgūvi*

Vidējā izglītība

Iegūstamais grāds

Dabaszinātņu bakalaurs fizikā

*Vieta, kurā īsteno studiju
programmu*

**LU Fizikas un matemātikas fakultāte
Fizikas nodaļa**

*Dabaszinātņu bakalaura fizikā
studiju programmas direktors*

Asoc. prof. L. Buligins

2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts:

Eiropas Sociālā fonda projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros starptautiskie eksperti atzinuši, ka Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes (LU FMF) īstenotās studiju programmas matemātikā, fizikā un optometrijā ir ilgtspējīgas un iedalāmas pirmajā, augstākajā grupā.

Augstākās izglītības padomes organizētā seminārā 2012. gada 16. martā tika apspriesti AIP īstenotā Eiropas Sociālā fonda projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr. 2011/0012/1DP/1.1.2.2.1/11/IPIA/VIAA/001) ietvaros gūtie vērtēšanas rezultāti studiju virzienā „Fizika, matemātika un statistika”, kurus, balstoties uz starptautiskas neatkarīgas ekspertu grupas galaziņojumu par izvērtēšanas rezultātiem, prezentēja Nadežda Semjonova, Baltijas Datoru akadēmija.

Nadežda Semjonova uzsvēra šī projekta unikalitāti, jo viņai un citiem ekspertiem, kā arī Latvijas Studentu apvienības (LSA) un Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) pārstāvjiem pirmo reizi bija iespēja vienlaikus iepazīties ar visās trīs universitātēs – Latvijas Universitātē (LU), Daugavpils Universitātē (DU) un Liepājas Universitātē (LiepU) – īstenotajām šī eksakto zinātņu virziena 15 studiju programmām (SP), tās salīdzināt un gūt priekšstatu par kopēju situāciju valstī šajā jomā. Tika uzsvērts, ka ārzemju eksperti iedziļinājās Latvijas augstskolās notiekošajā ar lielu vēlmi atbalstīt kolēģus, daloties arī savā pieredzē. Viena no tādām citviet apgūtām tendencēm ir, ja tā varētu teikt, neaizbaidīt pirmkursniekus, viņiem netiek uzreiz dotas sarežģītas teorētiskas zināšanas, bet gan tiek strādāts ar interaktīvām, modernām fizikas un matemātikas apgūšanas metodēm. Ir jāpapūlas, lai augstskolā noturētu studentus, kas ir izrādījuši vēlmi studēt eksaktos priekšmetus, un samazinātu tā saukto atbirumu, kas Latvijā ir augsts. Šī mērķa vārdā iespējams pat rīkoties tā, ka fizikas bakalaura programmas teorētiskais bloks tiek pārcelts uz maģistra programmu. Lai gan tika uzsvērts, ka maģistra studijām vienlaikus ir jābūt arī ļoti praktiskām ar konkrētu specializāciju.

Zīmīgi, ka šī virziena izvērtēšanas rezultātu prezentēšanā tika bagātīgi izmantoti dažādi salīdzinoši grafiki un tabulas, ko bija izveidojuši izvērtēšanā iesaistījušies LSA

pārstāvji. Uzskatāmi tika demonstrēts, ka matemātikas SP ir lielāks studējošo skaits un matemātikas studijas atrodas stabilās pozīcijās arī reģionālajās AII. Bet tieši reģionos jūtams, ka attiecībā uz fiziku tikai tagad sāk parādīties pirmie pozitīvie rezultāti pēc tām negatīvajām sekām, ko atstāja gadi, kad fizika skolā bija izvēles priekšmets, tomēr joprojām studējošo skaits ir ļoti mazs. Pastāv arī tāda tendence, ka īpaši talantīgie jaunieši matemātiku un fiziku dodas studēt uz galvaspilsētu. Pie tā būtu ļoti daudz jāstrādā, lai jaunieši paliktu mācīties arī reģionos, jo tur ir laba bāze un mācībspēki. Piemēram, DU tiek attīstīta studentu interese par hologrāfisko ražošanu. Eksperti atzinīgi vērtēja arī bibliotēkās sastaptos ļoti kompetentos bibliotekārus ar lieliskām zināšanām un izpratni par datu bāzēm un digitālās pasaules attīstību.

Kā piemērs laikus ievirzītai izpratnei par to, kur būs iespējams strādāt un pielietot savas zināšanas, tika minētas statistikas SP. Šī skaidrība par zināšanu un prasmju pielietojumu palīdz mazināt studentu atbirumu. Viens no ekspertu ieteikumiem AII ir piedāvāt plašāku izvēles kursu klāstu matemātiskās modelēšanas pielietošanā, paverot jaunas iespējas darbaspēka tirgū. Tiek arī rekomendēts veidot valsts stratēģiju eksakto zinātņu un eksaktās augstākās izglītības popularizēšanā, kurā jāiesaistās pašām AII, turklāt savstarpējā sadarbībā. Skolēni un viņu vecāki ir vairāk jāinformē par to, ka fizika un matemātika ir pamats inženierzinātnēm, citām jomām, kur ir labas darba iespējas. Izskanēja arī viedoklis, ka mūsu AII programmu klasiskumu derētu papildināt ar lielāku dinamiku, ko piedotu biežāka ārvalstu mācībspēku klātbūtne augstskolās, tāpat studentu mobilitāte. Šī studiju virziena programmas visiem spēkiem ir jānosargā, jāattīsta, jo tās ir svarīgas valsts attīstībai.

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi, uzdevumi.

Programmas **mērķis** ir attīstīt studentos izpratni par fizikas būtiskākajām sastāvdaļām, secīgi padziļinot izpratnes līmeni, katrā jaunā līmenī atklājot jaunas parādības un padziļinot ieskatu vielas un starojuma likumsakarībās. Fizikas bakalaura studiju programmā tiek apskatītas vispārīgas un fundamentālas fizikas tēmas, nodrošinot arī modernās fizikas tematu izvēli un attīstot pētnieciskās, eksperimentālās, matemātiskās, datoru, modelēšanas un citas vispārīgās iemaņas un prasmes.

Fizikas bakalaura studijas paredzētas kā studentiem, kas tālāk plāno studēt fizikas maģistrantūrā un pievērsties pētniecībai (industrijā vai akadēmiskās iestādēs), tā arī

studentiem, kas vēlas iegūt plašu fizikā bāzētu izglītību, kas nodrošinās viņu daudzpusīgu konkurētspēju darba tirgū.

Fizikas bakalaura studiju **uzdevums** ir attīstīt studentos sekojošas fizikālās un vispārīgās iemaņas un prasmes.

Fizikas studijām jāattīsta sekojošas fizikālās iemaņas un prasmes:

- formulēt un atrisināt fizikālas problēmas. Studentiem jāiemācās, kā identificēt attiecīgos fizikālos principus, novērtēt lielumu kārtas, formulēt problēmu un to atrisināt, skaidri izdalot pieņēmumus un tuvinājumus.
- plānot, veikt un aprakstīt eksperimentālos vai teorētiskos pētījumus. Izmantot atbilstošas metodes kļūdu un nenoteiktību novērtēšanai. Salīdzināt iegūto rezultātu ar atbilstošajām teorētiskajām zināšanām.
- izmantot matemātiskās metodes fizikālo parādību aprakstam. Saprast matemātiskās modelēšanas būtību un tuvinājumu lomu. Studentiem jāspēj kritiski salīdzināt modelēšanas rezultātus ar novērojumu un eksperimentu rezultātiem.

Fizikas studijām jāattīsta sekojošas vispārīgās iemaņas un prasmes:

- Problēmu risināšanas iemaņas. Studiju laikā tiek risinātas kā problēmas ar labi definētu atrisinājumu, tā arī tiek dots ieskats problēmās, kuru atrisinājums nav zināms. Studentiem jāattīsta spējas formulēt problēmas izmantojot precīzus jēdzienus un noteikt svarīgākos faktorus. Studentiem jāiemācās izmantot dažādas pieejas sarežģītu problēmu risināšanas gaitā.
- Pētnieciskās iemaņas. Studentiem jāattīsta šīs iemaņas veicot neatkarīgu pētījumu. Studenti mācās meklēt informāciju izmantojot mācību grāmatas, monogrāfijas, žurnālu rakstus, datubāzes, kā arī komunicējot ar kolēģiem.
- Komunikācijas iemaņas. Fizika un fizikas matemātiskās metodes raksturojas ar pārsteidzošām idejām un sarežģītām koncepcijām, tāpēc ļoti svarīgi ir attīstīt komunikācijas iemaņas, studentiem jāiemācās uzmanīgi klausīties, lasīt komplicētus tekstus, prezentēt sarežģītu informāciju skaidrā un koncentrētā veidā.
- Analītiskās iemaņas. Studenti iemācās pievērst uzmanību detaļām, attīsta spējas manipulēt ar precīzām un sarežģītām idejām, konstruēt loģiskus argumentus un korekti izmantot tehniskus terminus.
- IT iemaņas. Studiju laikā studenti attīsta šīs spējas dažādos veidos, ieskaitot spējas izmantot programmēšanas valodas un gatavas programmatūras paketes.
- Personiskās iemaņas. Studenti attīsta iemaņas veikt individuālu darbu, izrādīt iniciatīvu, organizēt sevi termiņu ievērošanā, konstruktīvi sadarboties ar kolēģiem.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Fizikas bakalaura studiju rezultātā studenti demonstrē pamatiemaņas zinātnisku pētījumu organizācijā un inovāciju tehnoloģijās:

- fizikas fundamentālo likumu un principu zināšanas un šo zināšanu kompetentu pielietošanu dažādām fizikas apakšnozarēm;

- spējas risināt fizikālas problēmas, izmantojot atbilstošas matemātiskas metodes, studenti prot identificēt būtiskos fizikālos principus un veikt tuvinājumus, lai iegūtu atrisinājumu;
- spējas veikt eksperimentu vai teorētisku pētījumu un kritiski analizēt tā rezultātus, izdarīt pamatotus secinājumus. Studenti spēj novērtēt rezultāta ticamības līmeni un salīdzināt savus datus ar sagaidāmo rezultātu, teorētiski paredzētiem vai publicētiem rezultātiem;
- efektīvu IT pakešu/sistēmu izmantošanu datu analīzei un nepieciešamās informācijas iegūšanai;
- spējas datu skaitliskā apstrādē, to grafiskā prezentēšanā un interpretācijā;
- spējas matemātisku metožu izmantošanā fizikālu problēmu aprakstam un analīzei;
- zinātniskas informācijas komunicēšanas spējas, it sevišķi skaidru un precīzu zinātnisku pārskatu sagatavošanā;
- individuālā darba spējas, spējas izmantot zinātniskos tekstus;
- labu fizikas laboratorijās izmantojamo vienkāršāko mēraparātu un mērīšanas metožu pārzināšanu.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un Latvijas Universitātes stratēģijai

Programmai ir orientācija uz Latvijai tuvākā vai tālākā nākotnē prognozējamām zinātniskajām un tautsaimniecības attīstības perspektīvām, galvenokārt intelektuāli ietilpīgās nozarēs, kurām ir nepieciešama plaša profila izglītotas personības, kuras orientējas modernajās dabaszinātņu tehnoloģijās. Ņemot vērā valsts orientāciju uz zināšanās balstītu ekonomiku, zinātniskos institūtos notikusi ievērojama infrastruktūras attīstība jaunu iekārtu veidā. Lai sagatavotu speciālistus, kas spēj strādāt ar jaunajām iekārtām, Fizikas nodaļā jaunu kursu izstrādē tiek ņemti vērā zinātnisko institūtu ieteikumi (LU Cietvielu Fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU FMF Atomfizikas un Spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts), iesaistot arī institūtu zinātniskos līdzstrādniekus kā ekspertus.

EK finansētā projekta Tuning Educational Structures in Europe, (Final Report, Phase One, University of Deusto, University of Groningen, 2003) izpildes gaitā pirmo reizi veikts pētījums, kurā tiek salīdzinātas 7 studiju programmas Eiropā – biznesa, ķīmijas, izglītības zinātņu, ģeoloģijas, vēstures, matemātikas un fizikas. Fizikas studiju programmas analizētajas vairāk nekā 100 Eiropas universitātēs. Šajā pētījumā tarptaut 24 iemaņas fizikas bakalaura un maģistra studiju programmās. Konstatēts, ka šauri specializētām prasmēm ir viszemākā prioritāte. Fiziķu nodarbinātības potenciāls ir visaugstākais starp apskatītajām 7 studiju jomām. Tādējādi Eiropas akadēmiskajā sabiedrībā valda uzskats, ka fiziķu speciāla gatavošana darba tirgum nav nepieciešama. Tas saskaņojas ar industrijas viedokli, kas augstu

novērtē fizikas studiju absolventus par viņu elastību un metodoloģisko sagatavotību salīdzinājumā ar specifiskām profesionālām zināšanām.

Tādējādi programma atbilst arī Latvijas Universitātes stratēģijai attiecībā uz bakalaura studiju programmām – „Nodrošināt plašu pieejamību zinātnes jaunākajos sasniegumos balstītām bakalaura līmeņa studiju programmām un piedāvāt jaunas starpnozarū vai starptautiskas izcilības programmas īpaši sagatavotiem vai motivētiem studējošajiem.” (Latvijas Universitāte, Stratēģiskais plāns 2010. – 2020. Gadam, APSTIPRINĀTS 24.05.2010. Senāta sēdē, lēmums Nr. 370).

2.4.1.4. Prasības, uzsākot studiju programmu

Imatrikulācijas vispārējo kārtību Fizikas bakalaura studiju programmā nosaka 31.10.2013 LU rīkojums Nr1/290 „Par uzņemšanas prasībām un kritērijiem 2014./2015. akadēmiskajam gadam”:

Konkursa vērtējuma aprēķināšana:

konkursa vērtējumu aprēķina pēc formulas, kurā tiek summēti šādi konkursa kritēriji:

- vērtējuma aprēķināšanas formulas 1. variantā – centralizētie eksāmeni, norādot: centralizētā eksāmena nosaukums (centralizētā eksāmena daļas nosaukums (koeficients x maksimālais punktu skaits = maksimāli iegūstamie punkti));
- vērtējuma aprēķināšanas formulas 2. variantā – vidējās izglītības dokumenta gada atzīmes, norādot: atzīmes nosaukums (koeficients x maksimālais punktu skaits = maksimāli iegūstamie punkti);
- ja vērtējuma aprēķināšanā bez centralizētajiem eksāmeņiem un vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm tiek izmantots arī iestājpārbaudījums LU, formulā tiek norādīts: iestājpārbaudījuma nosaukums (koeficients x maksimālais punktu skaits = maksimāli iegūstamie punkti);

Fizika – bakalaura studiju programma pilna laika klātienes studijām:

- vērtējuma aprēķināšanas formulas 1. variants: CE latviešu valodā un literatūrā līdz 2011. gadam vai CE latviešu valodā no 2012. gada (rakstīšana vai tarptautis ($2,5 \times 100 = 250$)) + CE fizikā līdz 2010. gadam (zināšanas un pamatprasmes ($3,75 \times 100 = 375$) + situāciju analīze ($3,75 \times 100 = 375$)) vai CE fizikā no 2011. gada (zināšanas un pamatprasmes ($3 \times 100 = 300$) + zināšanu lietojums standartsituācijās ($1,5 \times 100 = 150$) + zināšanu lietojums nestandarta situācijās ($1,5 \times 100 = 150$) + pētnieciskā darbība, veicot eksperimentu ($1,5 \times 100 = 150$)), vai CE matemātikā līdz 2008. gadam (zināšanas un pamatprasmes ($3,75 \times 100 = 375$) + situāciju analīze ($3,75 \times 100 = 375$)) vai CE matemātikā

no 2009. Gada (zināšanas un pamatprasmes ($3,5 \times 100 = 350$) + lietošana standartsituācijās/zināšanu lietojums standartsituācijās ($2 \times 100 = 200$) + problēmsituāciju risināšana/zināšanu lietojums nestandarta situācijās ($2 \times 100 = 200$));

- vērtējuma aprēķināšanas formulas 2. variants: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā ($20 \times 10 = 200$) + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme fizikā vai matemātikā (vai vidējā atzīme algebrā un ģeometrijā) ($60 \times 10 = 600$) + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos ($20 \times 10 = 200$);

- īpaši nosacījumi: vidējās izglītības dokumentā jābūt sekmīgam (ne zemākam par 4) vērtējumam fizikā;

- priekšrocības: Latvijas valsts vai starptautiskās fizikas vai matemātikas olimpiādes vai Latvijas valsts skolēnu zinātniskās konferences fizikas sekcijas vai astronomijas sekcijas 1. – 3. pakāpes ieguvējiem 2013. un 2014. gadā; atklātās fizikas, matemātikas vai astronomijas olimpiādes 1.-3. vietas ieguvējiem 2013. un 2014. gadā.

2.4.1.5., 1.6. Studiju programmas plāns un organizācija

Studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles un brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu. Studiju programmas organizācija (Studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums utt.).

Programma ir organizēta pa tās galvenajiem moduļiem, kuru iekšējā struktūra var tikt dinamiski mainīta, atsevišķos gadījumos un atsevišķās komponentēs pieļaujot arī individuālas studijas. Šo apstākli nosaka Latvijā pašreiz vēl nestabilais darba tirgus, pastāvošās eksakto zinātņu prestiža problēmas, studiju struktūras adaptācijas problēmas starptautiskajā universitāšu kontekstā, minimālās materiālās bāzes iespējas un citi kritēriji.

Obligāto A disciplīnu moduļi ir šādi:

VF vispārīgā fizika – 24 kr.p.

FL fizikas praktikumi un laboratorijas – 12 kr.p.

AM augstākā matemātika (klasiskās disciplīnas) – 20 kr.p.

UPM universitātes pamatstudiju modulis – 10 kr.p.

Obligātās izvēles B moduļi ir šādi:

DEM datoru un elektronikas modulis – 14 kr.p.

MFSM modelēšanas un fizikas skaitlisko metožu modulis – 15 kr.p.

AMOF atomu, molekulu un optiskās fizikas modulis – 17 kr.p.

FMN funkcionālo materiālu un nanotehnoloģiju modulis – 11 kr.p.

NVF nepārtrauktas vides fizikas modulis – 9 kr.p.

Obligātās izvēles moduļu disciplīnu konkrēto izvēles iespēju reglamentē tekošā mācību gada plānojums (ne obligāti visas potenciāli piedāvātās B disciplīnas var tikt docētas tekošajā semestrī).

Obligātās izvēles moduļu ietvaros ir atļautas individuālas B disciplīnu kombinācijas, līdzvērtīgas minimālajam kredītpunktu skaitam (40 LU kr.p.).

Bakalaura darba kredītpunktu skaits ir 10 kredītpunkti.

Atbilstoši LU studiju programmu Nolikuma (29.03.2004. Senāta sēdes lēmums Nr. 236) 7. punktam, 3 gadīgajā fizikas bakalaura studiju programmā programmas A daļā paredzēts Universitātes modulis 10 kr.p. apjomā, kas sastāv no diviem 5 kredītu kursiem 2. un 4. semestrī. Tradicionāli 2.semestrī tiek realizēts kurss Ķīmija Ķīmi2004, 4.semestrī 5.kr.p. apjoma Bioloģijas kurss Biol1001.

Līdzās tradicionālajām mācību rezultātu kontroles formām tiek turpināta studentu darba e – kontrole, kas sevišķi nepieciešama pirmajiem bakalaura studiju gadiem. e – kontroles galvenā priekšrocība ir ātras frontālas pārbaudes iespējamība īpaši šim nolūkam paredzētā laikā datorklasēs ar ļoti operatīvi organizējamu atgriezenisko saiti pasniedzējs – students. Fizikas bakalaura programmas ietvaros visos vispārīgās fizikas moduļaursos ir ieviesta e – kontroles un paškontroles forma.

Fizikas bakalaura studiju programmas plāns attēlots Tabulā 1. Visu kursu pārbaudes forma ir eksāmens, sadalījums starp lekcijām, semināriem u.c. studiju formām atrodams kursu aprakstos.

Tabula 1. Fizikas bakalaura studiju programmas plāns.

Modulis	Kurss	Kursa kods	Daļa	Semestris						Kopā moduļi	Kopā programmā
				1	2	3	4	5	6		
VF	Mehānika	Fizi1001	A	4						24	24
	Vielas uzbūve un siltumprocesi	Fizi1015	A		4						
	Elektromagnētisms	Fizi2019	A			4					
	Optika	Fizi2023	A				4				
	Kvantu fizika	Fizi4008	A					4			
	Astronomija un astrofizika	Fizi3112	A					4			
UPM	Universitātes pamatstudiju modulis	Ķīmi2004 Biol1001	A		5		5			10	10
FL	Mehānikas laboratorija	Fizi1233	A	2						12	12
	Molekulārfizikas laboratorija	Fizi1177	A		2						
	Elektrības laboratorija	Fizi2178	A			2					
	Optikas laboratorija	Fizi2234	A				2				
	Kvantu fizikas laboratorija	Fizi3006	A					2			
	Spektroskopijas laboratorija	Fizi4009	A						2		
AM	Matemātiskā analīze I	©1050	A	4						20	20

	Lineārā algebra un analītiskā ģeometrija I	©1029	A	4							
	Matemātiskā analīze II	©1051	A		4						
	Lineārā algebra un analītiskā ģeometrija II	©2015	A		2						
	Matemātiskā analīze III	©2024	A			2					
	Diferenciālvienādojumi	©2013	A			2					
	Matemātiskās fizikas metodes I	©3012	A					2			
BD	Bakalaura darbs	Fizi4172	A						10	10	10
DEM	Fizikas un inženierfizikas seminārs	Fizi1186	B	2						14	14
	Datori un programmatūra I	Datz1140	B	4							
	Datori un programmatūra II	Datz1141	B			4					
	Elektronika	Fizi3014	B					2			
	Elektronikas laboratorija	Fizi3009	B					2			
AMOF	Eksperimentālo datu statistiskā apstrāde	Fizi3190	B			2				17	26
	Spektrālaparāti un spektrālie mērījumi	Fizi2002	B				3				
	Hologrāfija un Furjē optika	Fizi2193	B					2			
	Lāzeru fizika	Fizi3034	B						2		
	Atomu un molekulu uzbūve	Fizi4292	B						2		

	Elementārdaļiņu standartmodelis	Fizi3005	B					2		
	Atomu un molekulu spektroskopija	Fizi4289	B						2	
	Atomi ārējos laukos	Fizi4012	B						2	
FMN	Materiāli dabā un tehnikā	Fizi1005	B		3					11
	Fizikālo mērījumu metodes un tehnoloģijas	Fizi3007	B			2				
	Cietvielu fizikas pamati	Fizi4010	B					2		
	Ievads nanozinātnē	Fizi4011	B					2		
	Nekristālisko vielu fizika	Fizi3191	B						2	
MFSM	Datormodelēšanas pamati	Fizi2275	B			2				15
	Skaitliskās metodes	Fizi3071	B			2				
	Kosmiskās informācijas tehnoloģijas	Fizi1006	B			2				
	Tenzoru analīze	Fizi2001	B				3			
	Skaitļošanas fizika	Fizi3032	B				2			
	Ievads teorētiskajā fizikā	Fizi5013	B					2		
	Galīgo elementu un robeželementu metodes	Fizi4072	B						2	
NVF	Hidrodinamikas pamati	Fizi1004	B		3					9
	Cietvielu mehānikas pamati	Fizi2274	B			2				

	Elektromagnētisma pielietojumi	Fizi2004	B				2				
	Elastības teorija	Fizi3077	B					2			
B daļa			B	6	3	10	5	10	6	40	
C	C izvēle		C				2		2	4	4
	Kopā A daļā		A	14	17	10	13	10	12		76
	Kopā B daļā		B	6	3	10	5	10	6		40
	Kopā C daļā		C	0	0	0	2	0	2		4
	Kopā bakalaura programmā			20	20	20	20	20	20	120	120

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.)

Akreditācijas periodā bakalaura un maģistra akadēmisko studiju programmā tika izmantotas visas tradicionālās pasniegšanas metodes un pieejamie mācību līdzekļi. Ir noteikts, ka, uzsākot studiju kursu, students saņem izvērstu kursa programmu ar mācību literatūras sarakstu un norādēm patstāvīgam darbam. Visos A kursu moduļos ir paredzēts individuālais darbs, kas galvenokārt izpaužas kā patstāvīgu uzdevumu risināšana, sekojot praktisko nodarbību piemēriem auditorijā. No kursam atvēlētā kredītpunktu apjoma vidēji $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{3}$ ir plānotās praktiskās nodarbības, pārējais – individuālais darbs. Īpaši jāuzsver, ka mācību darbs praktikumos un laboratorijās ir ļoti būtiska Fizikas bakalaura studiju programmas komponente un ka tai ir tradicionāli augsta līmeņa materiālais nodrošinājums.

Līdzās tradicionālajām mācību rezultātu kontroles formām pakāpeniski tiek ieviesta studentu darba e – kontrole, kas sevišķi nepieciešama pirmajiem bakalaura studiju gadiem. e – kontroles galvenā priekšrocība ir ātras frontālas pārbaudes iespējamība īpaši šim nolūkam paredzētā laikā datorklasēs ar ļoti operatīvi organizējamu atgriezenisko saiti pasniedzējs – students. Fizikas bakalaura programmas ietvaros visos vispārīgās fizikas moduļa kursos ir ieviesta e – kontroles un paškontroles forma. Otrs arī ar e – universitāti nozīmīgs realizēts pasākums ir Fizikas praktikuma darbu ciklu aprakstu un uzdevumu noformēšana digitālajā formātā. Šis gan cilvēkresursu, gan materiāla ziņā apjomīgais pasākums ir pabeigts (mehānika, elektromagnētisms, optika, kvantu fizika), un tā lietderība visu studiju profilu studentiem ir acīmredzama.

Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības ietekme uz studiju procesu Fizikas nodaļā ir vērtējama, kā ļoti pozitīva. Daudzie pētnieciskie projekti nodaļā nodrošina mācību materiālu mūsdienīgumu, interesantas un aktuālas bakalauru, maģistru un doktoru darbu tēmas, kā arī studentu iesaisti algotā projektu darbā paralēli mācībām. Visi fizikas nodaļas akadēmiskās kopas locekļi piedalās tā vai cita profila zinātniskajos pētījumos un daudzi no viņiem ir Valsts mēroga vai starptautisku pētniecisko projektu, vai to etapu vadītāji.

Izņemot jaunāko kursu fizikas praktikumu, kuros laboratorijas darbi ir organizēti pa cikliem, atbilstoši teorētiskajai mācību vielai un kas ir tikai mācību praktikums, vecāko kursu mācību laboratorijas ir integrētas institūtu zinātniskajās laboratorijās. Tas arī nozīmē, ka

viens no šo laboratoriju uzdevumiem ir sniegt studentiem iemaņas eksperimentālās fizikas pētnieciskajās metodēs.

Visi bakalaura un maģistra programmu studenti, kas aizstāv bakalaura un maģistra darbus, darba izstrādes laikā veic zinātnisko pētījumu kopā ar darba vadītāju kādā no laboratoriju grupām. Parasti studenta darbs tiek iespēju robežās apmaksāts no projektu līdzekļiem.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Novērtēšanas sistēmu nosaka LU reglamentējošie dokumenti. Nekādas īpašas papildus metodes programmās lietotas netiek. Fizikas bakalaura programmas A daļai atbilst 20 eksāmeni. Līdzās tam bakalaura programmas B daļa paredz atkarībā no izvēles 15 ... 20 eksāmenu nokārtošanu. Starp vērtēšanas metodēm programmu A daļā dominē mutiskais eksāmens – pārruna par eksāmena biļetes jautājumiem. Eksāmena programma ir zināma, nepieciešamo nejausības elementu saglabā biļetes. Tomēr eksāmena atzīmi nosaka ne tikai mutiskā atbilde, bet vēl citu parametru kopums, kas raksturo studenta darbu semestra laikā: uzdevumu risināšanas mājasdarbu un kontroldarbu atzīmes, laboratorijas darbu ieskaitīšanas sekmes, e-universitātes ietvaros datorizētā studentu testēšana. Šis parametru kopums un relatīvi nelielais programmu studentu skaits dod iespēju pietiekami argumentēti pamatot eksāmena atzīmi, pie kam studenti ar zināšanu vērtēšanas sistēmu attiecīgajā kursā tiek iepazīstināti semestra sākumā. Studiju programmu padome akreditācijas periodā iebildumus par izliktām atzīmēm nav saņēmusi. Atsevišķi kursi pēc pasniedzēju iniciatīvas tiek vērtēti ar testu rezultātiem, piemēram, Vispārīgās fizikas praktikuma laboratorijas darbi (protokoli) tiek ieskaitīti semestra gaitā pie pasniedzēja, un no to atzīmēm tiek izlikts semestra vērtējums.

Fizikas bakalaura programmas A daļas moduļu visosursos paredzēta regulāra patstāvīgo darbu izpildes kontrole semestra laikā. Taču šīs kontroles biežums un tās ietekme uz gala novērtējumu tradicionāli ir kursa docētāja ziņā. Taču pastāv pasniedzēja noteikts pielaides sliekšnis kursa gala pārbaudījumam.

Fizikas nodaļā izstrādāti precizēti noslēguma pārbaudījuma (bakalaura un maģistra darbi) vērtēšanas kritēriji, skat. Pielikumu 2.6.6.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Fizikas bakalaura studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 118 budžeta vietām ir EUR 252 620, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 76 796) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 27 058 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 7 689 apmērā.

Tātad tiešajām Fizikas BSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 118 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 141 077 jeb EUR 1 195,57 vienai studiju vietai.

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

No tabulas 2. redzams, ka studiju programma pilnībā atbilst visām normatīvajām prasībām, konkrēti – Ministru Kabineta Noteikumiem Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu” (Rīgā 2002.gada 3.janvārī (prot. Nr. 1, 4.§)) un LU Senāta apstiprinātajam (lēmums Nr. 236 no 29.03.2004.) studiju programmu nolikumam.

Tabula 2. – fizikas bakalaura studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.

<i>NPK</i>	<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde</i>
1.	Bakalaura studiju programmas apjoms ir no 120 līdz 160 krp.	MK Nr.2	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 krp.
2.	Bakalaura darbs ir ne mazāk kā 10 krp.	MK Nr.2	Bakalaura darbs ir 10 krp.
3.	Bakalaura studiju obligātā daļa ne mazāk kā 50 krp.	MK Nr.2	Obligātās daļas mācību kursi ir 66 krp.
4.	Bakalaura studiju obligātā izvēles daļa ne mazāk kā 20 krp.	MK Nr.2	Obligātā izvēles daļa 40 krp.
5.	Bakalaura studiju programmas apjoms 120 krp. vai arī	LU Senāta lēmums	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 krp., no kuriem

<i>NPK</i>	<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde</i>
	gadījumos, par kuriem īpašu lēmumu pieņem LU Senāts, 160 krp., no kuriem vismaz 60 krp. ir obligātā – A daļa, vismaz 40 krp. obligātā izvēles – B daļa un brīvās izvēles – C daļa līdz 10 krp.	Nr.236	76 krp. ir obligātā – A daļa, 40 krp. obligātā izvēles – B daļa un brīvās izvēles – C daļa ir 4 krp.
6.	Bakalaura studiju programmas obligāto – A daļu veido LU pamatstudiju modulis (vismaz 10 krp.), nozares pamatstudiju moduļi (vismaz 40 krp.) un bakalaura darbs 10 krp.	LU Senāta lēmums Nr.236	Bakalaura studiju programmas obligāto – A daļu veido LU pamatstudiju modulis (10 krp.), nozares pamatstudiju moduļi (56 krp.) un bakalaura darbs 10 krp.

2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus)

Studiju programma salīdzināta ar Daugavpils universitātes bakalaura studiju programmu „Fizika” un ar 2 Eiropas Savienības universitātēm. Eiropas universitātes izvēlētas no Eiropas universitāšu saraksta pēc [Shanghai Jiao Tong University Ranking](http://www.shanghairanking.com/ARWU2013.html) (SJTUR) vērtēšanas sistēmas (<http://www.shanghairanking.com/ARWU2013.html>). 2013. gadā tās atradās sekojošās vietās: Pizas universitāte, Itālija (1.-2. vieta Itālijā, 101-150. vieta pasaulē) un Lježas universitāte, Beļģija (5.-6. vieta Beļģijā, 201.-300. vieta pasaulē), sk. Tabulu 3. zemāk. Šīs universitātes tika izmantotas programmu salīdzināšanai iepriekšējā akreditācijā.

Tabula 3. Izvēlētas Eiropas universitātes 2013. gadā SJTUR vērtēšanas shēmā.

Institūcija	Vērtējums pasaulē	Valsts	Nacionālais vērtējums
Univ Pisa	101-150	Italy	1-2
Univ Liege	201-300	Belgium	5-6

Tabula 4. ECTS kredītpunktu salīdzinājums LU, DU, Pizas universitātes un Lježas universitātes 3-gadīgā fizikas bakalaura studiju programmās.

Modulis	LU ECTS	DU ECTS	Piza ECTS	Lježa ECTS
Matemātika	30	24	42	36
Vispārīgā fizika	30	25,5	27	57
Astronomija, astrofizika un teorētiskā fizika	6	25,5	45	33
Laboratorijas	18	25,5	24	0
Bakalaura pārbaudījums	15	15	3	7
Datori un elektronika	18	13,5	6	12
B izvēle (bez datoriem un elektronikas)	42	39	24	0
C izvēle	6	6	3	36
Universitātes pamatstudiju modulis (vai tam ekvivalents)	15	6	6	14
Kopā	180	180	180	180

No Tabulas 4. redzams, ka fizikas bakalaura programmas struktūra atbilst tipiskai Eiropas universitātes fizikas bakalaura programmai. Tā piemēram, matemātikas, datoru un elektronikas kursu īpatsvars ir tuvs visās programmās. Samērojams kredītpunktu apjoms ir atvēlēts arī bakalaura darba izstrādei un fizikas laboratorijām. Detalizētāka fizikas kursu salīdzināšana ir apgrūtināta, jo Latvijas likumdošana pieprasa ievērojamu B dalas kursu īpatsvaru (sk.Tabulu 2), kas fizikas bakalaura studiju programmā sastāda 42 ECTS (60 ECTS ieskaitot elektroniku un datorus) kredītpunktu, savukārt citu valstu programmās izvēles kursu īpatsvars ir ievērojami mazāks (24 un 0 mūsu izvēlētajām universitātēm). Ņemot vērā šo apstākli, var secināt, ka LU fizikas bakalaura studiju programma atbilst Eiropas izpratnei par šādām studiju programmām.

Tabula 5. European Benchmark for Physics Bachelor Degree 2009 October

Priekšmetu grupa	ECTS	LU ECTS	LU B ECTS	LU A+B ECTS
Mehānika un termodinamika	20-40	12	13.5	25.5
Optika un elektromagnētisms	20-40	12	6	18

Kvantu fizika	20-40	6	24	30
Laboratorijas	20-40	18	9	27
Matemātika un datori	20-40	42	15	57
Izvēles priekšmeti	0-40	63	5	5

To apstiprina arī salīdzinājums ar EK finansētā projekta Tuning Educational Structures in Europe, (Final Report, Phase One, University of Deusto, University of Gronningen, 2003), rezultātiem, kas iegūti analizējot fizikas studiju programmas piedaloties vairāk nekā 100 Eiropas augstskolām un projekta „European Benchmark for Physics Bachelor Degree 2009 October” rezultātiem. Tā piemēram, 5.Tabulā redzams ES vidējo kredītpunktu sadalījums fizikas bakalaura programmā un tā salīdzinājums ar LU fizikas bakalaura studiju programmu. Arī šeit novērojams diezgan liels B daļas kursu kredītpunktu pārsvars LU programmā, ko nosaka tabulā 1. minēto dokumentu prasības. Ņemot vērā to, ka B daļa satur galvenokārt kursus, kas ierindojami kategorijā Vispārīgā un modernā fizika, atšķirības starp ES vidējo un LU kredītpunktu sadalījumu fizikas bakalaura programmā ir nelielas.

Studiju materiāla sadalījums starp bakalaura un maģistra studiju programmām norāda uz 2 modeļiem. Viena universitāšu grupa teorētiskās fizikas kursus vairāk koncentrē maģistra studijās (Granāda, Trieste, Dublina, arī Piza, otra uzsāk šo kursu studijas (kaut vai nelielā mērā) bakalaura studiju laikā (Kopenhāgena, Nijmegena, Patras, arī Lježa un DU). Pēc mūsu domām, teorētiskās fizikas kursu vieta loģiskāka ir maģistra studiju programmas daļā, tas izriet arī no iemaņās un prasmēm, kas tiek formulētas katram līmenim un katra līmeņa atšķirīgo nišu darba tirgū. Jāņem vērā arī tas, ka fizikas studiju jomā Eiropā notiek pāreja uz 3-gadīgi bakalaura studiju garumu un šajā pārejas posmā vērojama liela studiju plānu daudzveidība atkarībā no tā kādā pārejas posmā atrodas katra konkrētā universitāte.

2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobrī), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu

Tabula 5. Informācija par studējošiem 2008.-2014.g.

Dati uz atskaites gada 1.	1. gadā imatrikulēto	Studējošo skaits pa studiju gadiem	Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits	Eksmatrikulēto skaits (Atbirms)

oktobri	studentu skaits	1.	2.	3.				
2008.	53	54	43	28	125	12	49	5
2009.	55	59	48	31	138	13	24	3
2010.	60	58	36	40	134	5	27	5
2011.	59	59	44	33	136	14	36	6
2012.	59	59	40	36	135	9	28	5
2013.	40	40	43	34	117	4	34	3
2014	43	44	26	40	110	16	30	26

Nesakrītība studentu skaitā veidojas no tā, ka ir studenti, kuri atjauno studijas uz tālākajiem studiju gadiem.

2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Katru semestri Fizikas nodaļas sekretariāts pēc sesijas veic studentu aptauju par visiem A un B daļas kursiem visos bakalaura studiju programmasursos. Studenti pasniedzēja darbu novērtē sekojošos aspektos:

Lekcijas bija saprotamas/nesaprotamas, vizuālie materiāli, izdales materiāli un eksperimentu demonstrējumi bija noderīgi/nekam nederīgi, lektors materiālu izklāstīja secīgi/haotiski, lekcijas rosināja interesi par priekšmetu lielā mērā/nemaz, studenti tika aicināti piedalīties diskusijās lielā mērā/nemaz, priekšmets bija ļoti grūts/ļoti viegls, priekšmeta kopējais vērtējums ļoti labi/ļoti slikti. Visi vērtējumi izdarīti 5 punktu skalā. Aptaujas anketa ir Pielikumā 2.6.5

Studentu aptaujas, kas pēc viena testa ilgst jau vairāk kā 10 mācību gadus, Fizikas nodaļā veido akadēmiskajam personālam pieejamu datu bāzi. Studentu komentāri un priekšlikumi par katru kursu ir pieejami šī kursa docētājam, kas veic korekcijas savā kursā.

Aptauju datus programmas vadība izmanto, spriežot par programmas kvalitāti kopumā. Balstoties uz aptaujas rezultātiem, Programmas direktora līmenī tiek izmantotas vidējās atzīmes. Tiem kursiem, kuri studentu vērtējumā vairākus gadus pēc kārtas bija ieguvuši zemu vērtējumu, tiek nomainīti docētāji.

2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze

Tabula 11. Fizikas bakalaura programmas absolventu turpmākā darbība 2010.-2013.g.

Fizikas bakalaura studiju programma				
	Absolventu skaits	Studiju beigšanas gads	Turpina studijas FM studiju programmā / ārzemēs/ citā programmā	Studijas neturpina, strādā
	27	2010.	17 / 7 / 3	Tādu nav
	36	2011.	24 / 3 / 7	2 strādā ar fiziku saistītu darbu
	28	2012.	19 / 3 / 0	6 (strādā LU ĶFI, skolā, konsultāciju firmā SIA „ECENTA BOLTIC BEBS”, par trim absolventiem nav informācijas)
	34	2013.	21 / 2 / 7	4 (1 strādā uzņēmumā „Civitta”, 3 strādā ar fiziku nesaistītu darbu)

2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā tiek nodrošināta sekojošā veidā:

- 1) ar studentu līdzdalību fakultātes domes darbā. Katra izmaiņa studiju programmā, ieskaitot jaunu kursu iekļaušanu programmā, tiek akceptēta fakultātes domē. Līdzīgi arī mācībspēku vēlēšanas ir fakultātes domes kompetencē, kad studenti var paust savu attieksmi pret studiju kursu docētājiem;
- 2) divi studenti no Fizikas bakalaura un Fizikas maģistra studiju programmas darbojas Fizikas studiju programmu padomē;
- 3) Fizikas nodaļas vadība tiek vienu reizi semestrī ar katra kursa visiem studentiem un uzklausa ierosinājumus un piezīmes;

- 4) Studenti izsaka ierosinājumus pasniedzējiem individuālā kārtā. Raksturīga ir pasniedzēja un studenta diskusija par programmas un citiem mācību jautājumiem, studentiem individuālā kārtā iesaistoties zinātniskajā darbā konkrētā projektā pie konkrētas tēmas.

2.4.8. Studiju kursu apraksti

- 1) LU Informatīvajā sistēmā [http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1\[filter\]\[0\]=prog_id%3A21023](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1[filter][0]=prog_id%3A21023)

2.4.FM Fizikas maģistra studiju programmas raksturojums

Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms

2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienē studijās 80 kredītpunktu apjomā

Prasības, sākot studiju programmas apguvi

Dabaszinātņu bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība fizikā, matemātikā, datorzinātnēs

bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība dabaszinātnēs vai inženierzinātnēs

Iegūstamais grāds

Dabaszinātņu maģistra grāds fizikā

Vieta, kurā īsteno studiju programmu

**LU Fizikas un matemātikas fakultāte
Fizikas nodaļa**

Dabaszinātņu maģistra fizikā studiju programmas direktors

Asoc.prof. S.Lācis

Lietotie apzīmējumi

FMF – LU Fizikas un matemātikas fakultāte

FN – LU FMF Fizikas nodaļa

FMSP – LU Fizikas maģistra studiju programma

2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts:

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Fizikas maģistra programmas **mērķi** ir

- nodrošināt studentiem iespēju apgūt padziļinātas zināšanas par fiziku kā empīrisku dabaszinātņi, tās saturu, principiem, matemātiskajām un eksperimentālajām metodēm;
- attīstīt prasmes radoši pielietot fizikas zināšanas aktuālu pētniecības uzdevumu un praktisku, zināšanu ietilpīgu tehnoloģisku problēmu risināšanā, īpaši uzsverot matemātiskās modelēšanas un empīrisku datu kvantitatīvās analīzes iemaņas;
- sekmēt studentu specializēšanos vienā no fizikas apakšnozarēm, kuru aktualitāti nosaka 21. gadsimta tehnoloģiskās sabiedrības vajadzības un darba tirgus specifika, veicinot spēju piedalīties inovatīvā, starptautiski konkurētspējīgā pētniecībā akadēmiskajā zinātnē un ražošanā.

Šie mērķi tiek sasniegti sabalansējot vispārīgos (obligātais saturs) un specializācijas (izvēles saturs) kursus, kā arī nodrošinot pētniecībā balstītā maģistra darba izstrādi.

Programmas mērķauditorija ir studenti, kas vēlas iegūt akadēmiskajam dabaszinātņu maģistra grādam atbilstošas darba tirgus priekšrocības zināšanu ietilpīgajās nozarēs, kuras prasa fizikas metodoloģijas pielietošanu kompleksu problēmu risināšanā, kā arī studenti, kas plāno pievērsties pētniecības darbam fizikā industriālā vai akadēmiskajā kontekstā, ieskaitot studijas doktorantūrā.

Fizikas maģistra studiju **uzdevumi** ir formulēti saskaņā ar izvirzīto mērķi un maģistra programmas prasībām:

- nodrošināt studentiem piekļuvi mūsdienīgām zināšanām un apgūt atbilstošās prasmes kādā no fizikas apakšnozarēm: cietvielu fizika un materiālzinātne, astronomija un astrofizika, lāzeru fizika, tehnika un spektroskopija, teorētiskā fizika, ķīmiskā fizika, fizikas didaktika, fizikālā okeanogrāfija un piekrastes pētniecība, cieta ķermeņa mehānika, nepārtrauktas vides fizika, biomedicīniskā optika, fizikas un tehnoloģijas līdzsvarotai attīstībai;
- nodrošināt zinātniskos pētījumu veikšanu kvalificēta akadēmiskā personāla vadībā, iegūtos rezultātus kopā ar to analīzi apkopot maģistra darbā;

- attīstīt studentiem: pētnieciskās iemaņas, ieskaitot informācijas meklēšanas iemaņas (grāmatās, zinātniskās publikācijās, komunikācijā ar citiem zinātniekiem), komunikācijas iemaņas, spēju prezentēt iegūtos rezultātus;
- attīstīt studentos iemaņas un prasmes, kas nepieciešamas lai formulētu un atrisinātu fizikālas problēmas, pielietojot nepieciešamo matemātisko aparātu;
- attīstīt studentiem iemaņas eksperimentālo un teorētisko pētījumu plānošanai, apmācot viņus analizēt dažādu fizikas nozaru procesus un izvēlēties piemērotas pētniecības metodes, fokusējot studentus uz galvenā izdalīšanu vairāku fizikālo procesu kopumā, nošķirot nebūtiskos faktorus un piemērojot nepieciešamos tuvinājumus;
- sniegt nepieciešamās zināšanas par moderno IT programmatūras pakotņu lietošanu fizikālos pētījumos;
- iepazīstināt studentus ar modernajām fizikas mērījumu metodēm un tām atbilstošajiem mērinstrumentiem.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Sekmīgu maģistra studiju **rezultātā** students demonstrē zināšanu, prasmju un iemaņu kopumu, kas atbilst fizikas maģistra grādam un tai pašā laikā ir nepieciešamais līmenis (priekšnoteikums) lai students varētu turpināt izglītību fizikas doktorantūras studijās:

- spēju analizēt fizikālos procesus un atbilstoši risināmo teorētisko vai empīrisko problēmu labai izvēlēties piemērotas pētniecības metodes, nepieciešamības gadījumā veicot adekvātus tuvinājumus;
- padziļinātas fizikas fundamentālo likumu zināšanas un prasmi šīs zināšanas kompetenti pielietot dažādās fizikas apakšnozarēs, demonstrējot spēju skaidrot procesu cēloņsakarības, prognozējot to gala iznākumu;
- spēju veikt teorētiskos un/vai lietišķos pētījumus dažādās fizikas apakšnozarēs, ar kurām saistīta studenta specializācija izvēles kursos;
- zināšanas modernajās fizikas mērījumu metodēs un tām atbilstošajos mērinstrumentos, lai konkrētajā situācijā izvēlētos vispiemērotāko; spēju kritiski novērtēt iegūto rezultātu ticamības līmeni un salīdzināt tos ar citiem pieejamajiem analogiskiem rezultātiem (teorētiski paredzētiem, citu autoru publicētiem, utt.);
- spēju izvēlēties (atbilstoši pētījumu specifikai) IT programmatūras pakotnes datu iegūšanai un to analīzei, kā arī tās efektīvi lietot;
- komunikācijas spējas, prasmi zinātniski argumentēt savu patstāvīgo pētījumu (zinātniskā vadītāja pārraudzībā iegūtos) rezultātus, kura tiek demonstrēta maģistra darba aizstāvēšanā, spējas strādāt zinātniskajā kolektīvā, sadarbojoties ar citiem;
- individuālās iemaņas darbam ar specifiskās nozares mācību un zinātnisko literatūru (ieskaitot publikācijas), iemaņas informācijas meklēšanā, izvērtēšanā un integrēšanā savā pētnieciskajā darbā, attīstot prasmju kopumu, kas nepieciešams zinātniskās publikācijas sagatavošanā un noformēšanai;
- izpratni par inovatīvas darbības pamatprincipiem un iespējām zināšanas komercializēt noteiktā fizikas apakšnozarē.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Fizika kā fundamentālākā no dabaszinātnēm ir viens no stūrakmeņiem, kas definē Latvijas Universitātes profilu Latvijas augstākās izglītības tirgū. Studiju programma atbilst LU stratēģiskajai zinātnes universitātes pozicionēšanai, cieši integrējot pētniecības un studiju darbu. Par to liecina: augsta mācību personāla zinātniskā kvalifikācija, pētniecības rakstura uzdevumu integrācija plaša spektra fizikas studijuursos, kā arī studentu iespēja piedalīties starptautiski konkurētspējīgos zinātniskajos pētījumos, izstrādājot maģistra darbu.

Programma tiek realizēta Fizikas un matemātikas fakultātē, kur tiek veikti pasaules līmeņa pētījumi vairākas fizikas apakšnozarēs (lāzeru manipulācijas atomu un molekulu kvantu stāvokļos, kvantu nanoelektronikā, mīksto magnētisko materiālu tematikā, pusvadītāju materiālu izgatavošanas tehnoloģiju matemātiskā modelēšana, MHD tehnoloģiju modelēšana). Paralēli studiju procesam, izcilākie maģistranti tiek iesaistīti pētījumu projektu realizācijā kā zinātniskie asistenti. Iesaistoties LU fizikas virziena doktorantūras skolās, maģistrantiem ir iespēja paplašināt zinātnisko redzesloku, apmeklējot zinātnisko seminārus un ārzemju lektoru vieslekcijas. Šis iezīme apliecina fizikas maģistra studiju programmas atbilstību LU stratēģiskajai virzībai uz akadēmisko izcilību un starptautisko konkurētspēju.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas stratēģijai

Latvijas Republikas stratēģija ir aprakstīta dokumentā „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam”. Rīcības virziens „Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība” konstatē šī brīža izaicinājumus „nepietiekamu nodarbināto skaits zinātnē un pētniecībā, vāji attīstīta un sadrumstalota zinātnes un pētniecības infrastruktūra” u.c. FMSP ir tendēta sagatavot augsti kvalificētu speciālistus ar maģistra grādu fizikas jomā, kas ir spējīgi pilnvērtīgi turpināt studijas doktorantūrā Eiropas izglītības telpā. Mācību procesā tiek izmantota Latvijā pieejamā zinātnes infrastruktūra, kas izvietojas fizikas nozares pētniecības institūtos (LU zinātniskais institūts – atvasināta publiska persona: LU Cietvielu fizikas institūts; LU aģentūras – zinātniskie institūti: LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU zinātniskie institūti: LU Astronomijas institūts, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts). FMSP realizācija sekmēs mērķu sasniegšanas rādītāju izpildi:

[173] Zinātnieku skaits, kas nodarbināti privātajā sektorā (% no visiem, atbilstoši pilna laika ekvivalentam).

[174] Grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaits augstskolās un koledžās (tūkst./cilv.).

[175] Augstākā izglītība (iedzīvotāju īpatsvars % 30-34 gadu vecumā ar augstāko izglītību).

Tāpat ir atpazīstama FMSP līdzdalība rīcības virziena „Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība” sekojošu veicamo uzdevumu izpildē:

[184] Augstākās izglītības pieejamības nodrošināšana.

[190] Augstākās izglītības konkurētspēja un konsolidācija, materiāltehniskās bāzes (aprīkojums) attīstība, augstskolu un koledžu iekšējās kvalitātes sistēmas pilnveide, augstskolu personāla zinātnisko publikāciju skaita pieauguma motivēšana, starptautisko zinātnisko žurnālu izveide, pārvaldības sistēmas efektivitātes palielināšana.

Studiju programmas atbilstība LU stratēģijai

FMSP studiju kursu komplektācija un docētāju izvēle sekmē LU Misijas izpildi, īpaši uzsverot daudzveidīgas pētniecības un studiju apvienošanu, realizējot starptautiski atzītu izglītību, kas cieši saistīta ar attīstītu zinātni. Misijas izpildi neapšaubāmi sekmē arī ciešā sadarbība ar LU fizikas nozares pētniecības institūtiem (LU Cietvielu fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts, LU Astronomijas institūts, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, LU Ķīmiskās fizikas institūts).

FN aktīvi **iekļaujas vienotā Eiropas pētniecības un augstākās izglītības telpā**. Pētniecībā to apliecina realizētie starptautiskie pētniecība projekti, kā arī pētniecības projekti, kurus finansē Eiropas institūcijas. Augstākajā izglītībā FN ir viens no partneriem, kas veido fizikas augstākās izglītības standartus Eiropā, to apliecina piedalīšanās projektos STEPS TWO (<http://www.stepstwo.eu/>) un HOPE (<http://www.hope-network.eu/>) kā līdzvērtīgiem partneriem citu Eiropas valstu vidū.

Studiju un zinātnes integrācijas jomā FMSP gan tieši, gan netieši atbalsta zinātniskā darba vides piemērošanu studiju vajadzībām, jo daudzos studijuursos ir ietverti laboratorijas darbi, kuri izmanto zinātnisko laboratoriju iekārtas, kā arī gandrīz visi

maģistra darbi tiek izstrādāti ar LU saistītajā zinātniskajā vidē. Lielāka daļa no maģistrantūras studentiem ir iesaistīti zinātnisko un zināšanu pārneses projektu izpildē.

Fakts, ka daļa no FMSP beidzējiem jau ir publicējušies starptautiski atzītos izdevumos un aprobējuši pētījumu rezultātus starptautiskās konferencēs, apliecina FMSP studentu piedalīšanos **starptautiski nozīmīgu zinātnes rezultātu iegūšanā**. Daļa FMSP noslēguma darbu saistīti ar **zināšanu pārnesi un komercializāciju**.

LU stratēģijas sadaļā Maģistra līmeņa studijas norādīts mērķis, „Padarīt maģistra līmeņa studijas zinātņu ietilpīgas un/vai profesionāli augstvērtīgas, piesaistot to īstenošanai zinātnē aktīvi strādājošas personas vai izcilus profesijas pārstāvjus un uzņemot maģistrantūras studijās arī citu augstskolu izcilākos absolventus”. FMSP realizācijā vērojamas visas minētās pazīmes.

2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

Uzņemšanas prasības 2013./2014.akadēmiskā gada rudens semestrī LU Fizikas maģistra studiju programmā paredz sekojošo:

Vispārīgie nosacījumi

- 1) Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$);
- 2) Iepriekšējā izglītība: 1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) fizikā, matemātikā, datorzinātnēs; 2) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) dabaszinātnēs vai inženierzinātnēs, kurā ir jābūt vērtējumam fizikas nozares priekšmetos (ne mazāk kā 5 kredītpunktu apjomā) un matemātikas nozares priekšmetos (ne mazāk kā 4 kredītpunktu apjomā).

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

Studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojums.

1.tabula. FMSP studiju plāns

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.	2.	3.	4.			
Obligātā daļa (A daļa)								
A.daļa, Teorētiskās fizikas (TF) modulis (kopā 16 kr.p.)								
Fizi5014	Klasiskā mehānika	4				4	Eksāmens	
Fizi5015	Statistiskā termodinamika			4		4	Eksāmens	
Fizi5016	Elektrodinamika		4			4	Eksāmens	
Fizi6007	Nerelatīvistiskā kvantu mehānika		4			4	Eksāmens	
A.daļa, Fizikas laboratoriju (FL) modulis (kopā 12 kr.p.)								
Fizi5010	Nepārtrauktas vides fizikas laboratorija	4				4	Eksāmens	
Fizi5012	Atomu, molekulu un lāzeru fizikas laboratorija		4			4	Eksāmens	

Fizi5011	Cietvielu un materiālu fizikas laboratorija				4	4	Eksāmens	
A.daļa, Augstākās matemātikas (AM) modulis (kopā 10 kr.p.)								
©5034	Diferenciālvienādojumi un kompleksā mainīgā funkcijas	4				4	Eksāmens	
©5035	Matemātiskās fizikas metodes II		4			4	Eksāmens	
©5036	Varbūtību teorija un matemātiskā statistika	2				2	Eksāmens	
A.daļa, maģistra darbs (kopā 20 kr.p.)								
Fizi6015	Maģistra darbs fizikā				20	20	Aizstāvēšana	
Obligātās izvēles daļa (B daļa)								
B.daļa, Nepārtrauktas vides fizikas (NVF) modulis (maksimāli kopā 12 kr.p.)								
Fizi5017	Skaitliskā hidrodinamika	2				2	Eksāmens	
Fizi5018	Materiālu mehānikas pamati	2				2	Eksāmens	
Fizi5019	Elektromagnētisma modeļi		2			2	Eksāmens	
Fizi6008	Multifizikālo procesu modeļi			2		2	Eksāmens	
Fizi5020	Teorētiskā hidrodinamika			4		4	Eksāmens	
B.daļa, Teorētiskās fizikas izvēles kursu (TFIK) modulis (maksimāli kopā 10(8) kr.p.)								
Fizi5030	Ievads bioloģiskajā fizikā	2				2	Eksāmens	

Fizi5031	Statistiskās fizikas skaitliskās metodes			2		2	Eksāmens	
Fizi5032	Kvantu fizikas skaitliskās metodes		2			2	Eksāmens	
Fizi6044	Ģeofizikas pamati			2		2	Eksāmens	
<i>B.daļa, Funkcionālo materiālu un nanofizikas (FMN) modulis (kopā 10(8) kr.p.)</i>								
Fizi5022	Nanotehnoloģijas un nanomateriāli	2				2	Eksāmens	
Fizi5084	Neorganisko un organisko pusvadītāju fizika un pielietojumi		2			2	Eksāmens	
Fizi5085	Modernie funkcionālie materiāli			2		2	Eksāmens	
Fizi5086	Cieto vielu spektroskopija			2		2	Eksāmens	
Fizi5025	Mīkstie nanomateriāli			2		2	Eksāmens	
Fizi5028	Struktūra un nanofāzu raksturojums			2		2	Eksāmens	
Fizi5029	Fizikas eksperimentālās metodes dabas zinātnēs			2			Eksāmens	
<i>B.daļa, Atomu, molekulu, lāzerfizikas un optikas (AMLO) modulis (maksimāli kopā 10 kr.p.)</i>								
Fizi6009	Atomārie un molekulārie procesi	2				2	Eksāmens	
Fizi4019	Lāzeri fizikā un medicīnā			4		4	Eksāmens	

Fizi6010	Mūsdienu kvantu fizikas problēmas			2		2	Eksāmens	
Fizi5021	Optiskais starojums un procesi uz Zemes			2		2	Eksāmens	
<i>B.daļa, Semināru (S) modulis</i>								
Fizi5039	Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas I	2				2	Eksāmens	
Fizi5040	Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas II		2			2	Eksāmens	
Fizi5041	Aktuālas materiālu un cietvielu fizikas problēmas III			2		2	Eksāmens	
Fizi5035	Specseminārs 1	2				2	Eksāmens	
Fizi5034	Specseminārs 2		2			2	Eksāmens	
Fizi6011	Specseminārs 3			2		2	Eksāmens	
Fizi5074	Makroskopisko parādību fizikas specseminārs I: mīkstu materiālu fizikas fundamentālie principi		2			2	Eksāmens	
Fizi5075	Makroskopisko parādību fizikas specseminārs II: vides un tehnoloģisko procesu problēmas			2		2	Eksāmens	

Kopā A daļā	14	16	8	20	58

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums utt.)

Akadēmiskās studijas fizikā LU aptver visus trīs līmeņus: fizikas bakalaura, maģistra un doktora studijas. Sākot ar 2005./2006. akadēmisko gadu bakalaura studijās ir notikusi pāreja no 8 semestru apmācības cikla uz 6 semestru apmācības ciklu. Maģistra studiju ilgums nav mainīts – tas ir 4 semestri (2 akadēmiskie gadi), taču tās struktūra ir saskaņota ar bakalaura studiju programmas izmaiņām.

Fizikas maģistra studiju programmai ir moduļu struktūra, atsevišķu moduļu saturs var tikt mainīts, tai skaitā atsevišķos gadījumos un atsevišķās komponentēs var tikt pieļautas individuālas studijas. Moduļu saturs ir pieskaņots esošajai materiālajai bāzei, Latvijas darba tirgus situācijai, pastāvošajai eksakto zinātņu prestiža problēmai, kā arī vēlmei saskaņot studiju struktūru Eiropas līmenī. Studiju struktūra ir saskaņota ar Ministru Kabineta Noteikumiem Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu” (Rīgā 2002.gada 3.janvārī, prot. Nr. 1, 4.§).

Obligāto A daļu veido sekojoši moduļi:

- Teorētiskā fizika – 16 kr.p.
- Maģistra fizikas laboratorijas – 12 kr.p.
- Maģistra augstākā matemātika – 10 kr.p.
- Maģistra darbs – 20 kr.p.

Obligātās A daļas sastāvā visi moduļu kursi jāapgūst pilnībā, teorētiskās fizikas modulis un augstākās matemātikas moduļi kopā aptver 26 kr.p. no maģistra studiju programmas obligātā satura, kas veltīts teorētisko atziņu izpētei. Fizikas laboratorijas modulis veido 12 kr.p. no maģistra studiju programmas obligātā satura, kas veltīts teorētisko atziņu aprobācijai.

Papildus nepieciešamie 4 kr.p. no studiju programmas obligātā satura, kas veltīti teorētisko atziņu izpētei un 3 kr.p. no studiju programmas obligātā satura, kas veltīti teorētisko atziņu aprobācijai, tiek apgūti no obligātās izvēles B daļas. To nodrošina viens no trim moduļiem:

- Atomu, molekulu un optiskās fizikas modulis – 10 kr.p.
- Funkcionālo materiālu un nanotehnoloģiju modulis – 10 kr.p.
- Nepārtrauktas vides fizikas modulis – 12 kr.p.

Šo moduļu plānotie rezultāti ir FMSP studentu specializācija kādā no šiem trim virzieniem, kas pēc savas tematikas atbilst Latvijas fizikas zinātnes šā brīža kompetencēm. Tomēr tas neizslēdz iespēju veikt individuālu studiju kursu komplektēšanu, lai nodrošinātu fizikas speciālistus citās fizikas apakšnozarēs.

Nepieciešamos kredītpunktus pilnam programmas apguves apjomam studenti var izvēlēties no pārējiem obligātās izvēles B daļas kursiem (tai skaitā arī vēl neapgūtie kursi iepriekšminētajiem četriem moduļiem):

- Atomu, molekulu un optiskās fizikas modulis
- Funkcionālo materiālu un nanotehnoloģiju modulis
- Nepārtrauktas vides fizikas modulis
- Teorētiskās fizikas specializācijas modulis
- Fizikas didaktikas modulis
- Semināru modulis
- Izvēles kursu modulis

Obligātās izvēles moduļu disciplīnu konkrēto izvēles iespēju reglamentē tekošā mācību gada plānojums. Konkrētajā semestrī var iekļaut kursus no Izvēles kursu moduļa vai Semināru moduļa, kuru realizācija var notikt retāk kā reizi akadēmiskajā gadā. Obligātās izvēles moduļu ietvaros ir atļautas individuālas B disciplīnu kombinācijas.

Maģistra gala pārbaudījums sastāv no maģistra darba 20 kredītpunktu apjomā.

Būtiskākās izmaiņas laika periodā kopš iepriekšējās akreditācijas saistītas ar to ka, ka fizikas skolotāja kvalifikāciju var pilnvērtīgi apgūt citās LU studiju programmās, tāpēc iepriekš ieviestie moduļi „Fizikas didaktikas (FD) modulis” (10 KP) un „LU Pedagoģijas kursu (LUP) modulis” (12KP) vairs nav aktuāli FMSP. Uzreiz jāuzsver, ka FMSP ir joprojām pieejama tiem studentiem, kas šos, vai šiem tuvus studiju kursus ir apguvuši citās studiju programmās. Skolotāju gatavošanai LU tika izveidotas specializētas studiju programmas, kas ietver arī fizikas skolotāju kvalifikācijas iegūšanu.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.)

FMSP studiju valoda ir latviešu valoda, tomēr atsevišķos B daļasursos, ar mērķi celt kopējo studiju programmas kvalitāti un pildot LU Stratēģijā noteiktos uzdevumus, kā arī ņemot vērā studentu viedokli, pasniegšana notiek angļu valodā. FMSP ir klātienē studiju programma, tāpēc tālmācības metodes netiek lietotas, tomēr tiek izmantota LU e-studiju vide (Moodle sistēma), kas ļauj studentiem attālināti piekļūt mācību materiāliem, atsevišķām kontroles formām, kā arī redzēt savu aktuālo sekmju stāvokli.

FMSP izmantoto visas tradicionālās pasniegšanas metodes un pieejamos mācību līdzekļus. Ir noteikts, ka, uzsākot studiju kursu, students, papildus skaidrojumam par vērtēšanas sistēmu, saņem arī mācību literatūras sarakstu un norādes patstāvīgajam darbam (parasti šī informācija tiek

dublēta e-studiju vidē, ku redzama arī studiju kursa izvērsta programma). Visos A kursu moduļos ir paredzēts individuālais darbs, kas teorētiskajosursos galvenokārt izpaužas kā patstāvīgu uzdevumu risināšana, sekojot praktisko nodarbību piemēriem auditorijā. No kursam atvēlētā kredītpunktu apjoma vidēji $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{3}$ ir plānotās praktiskās nodarbības, pārējais – individuālais darbs. Īpaši jāuzsver, ka mācību darbs laboratorijās ir ļoti būtiska Fizikas maģistra studiju programmas komponente un ka tai ir tradicionāli augsta līmeņa materiālais nodrošinājums, kas 2005./06. m.g. tika ievērojami papildināts ERAF projekta ietvaros. Blakus lekciju tipa, laboratoriju tipa un jauktā tipa (teorija un laboratorijas darbi), ir arī atsevišķi semināru kursi, kā tas redzams mācību plānā.

ESF projekta ietvaros 2005.-2008.gadā tika būtiski paplašinātas mācību kursu e-versijas LU e-studiju vidē. Piemēram, 2006./2007. mācību gadā tika veikta maģistra Fizikas laboratorijas darbu ciklu aprakstu un uzdevumu noformēšana digitālajā formātā un ievietošana LU e-studiju vidē. Šis gan cilvēkresursu, gan materiāla ziņā apjomīgais pasākums Fizikas laboratoriju modulim noslēdzās ar būtiski uzlabotu FMSP saturu, projekta izpildes laikā tika veikta arī FMSP pārkreditācija 2007.gadā. Kopumā ESF projekta ietvaros tika izstrādātas apmēram 20 jaunas e-kursu versijas. Pēc ESF projekta noslēguma arī pārējos studijuursos tiek izstrādātas līdzvērtīgas e-kursu versijas, diemžēl šo procesu kavē ekonomiskā situācija, kura augstskolu vidē pēc 2009.gada krituma nav būtiski uzlabojusies.

Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības ietekme uz studiju procesu Fizikas nodaļā ir vērtējama kā ļoti pozitīva. Daudzie pētnieciskie projekti nodaļā nodrošina mācību materiālu mūsdienīgumu, interesantas un aktuālas maģistru darbu tēmas, kā arī studentu iesaisti algotā projektu darbā paralēli mācībām. Praktiski visi fizikas nodaļas akadēmiskās kopas locekļi piedalās tā vai cita profila zinātniskajos pētījumos, daudzi no viņiem ir Valsts mēroga vai starptautisku pētniecisko projektu vadītāji.

Maģistra programmas mācību laboratorijas ir cieši saistītas ar pētniecības institūtu zinātnisko tematiku. Galvenais no šo laboratoriju uzdevumiem ir sniegt studentiem iemaņas eksperimentālās fizikas pētnieciskajās metodēs. Izstrādājot laboratorijas darbus, studenti vienlaicīgi apgūst noteiktas prasmes, kas saistītas ar eksperimentālo darbu konkrētās fizikas apakšnozares pētnieciskajās laboratorijās.

Visi maģistra programmas studenti, kas aizstāv maģistra darbus, darba izstrādes laikā veic zinātnisko pētījumu kopā ar darba vadītāju kādā no laboratoriju grupām. Bieži studenta darbs tiek iespēju robežās apmaksāts no projektu līdzekļiem.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Vērtēšanas sistēmu nosaka LU reglamentējošie dokumenti, tai skaitā „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē” (apstiprināta ar Senāta 30.11.2009. lēmumu Nr. 296, grozījumi: LU Senāta 25.02.2013. lēmums Nr. 288, <http://www.lu.lv/par/dokumenti/noteikumiunkartibas/parbaudijumi/>). Kārtība paredz:

- 1) aizstāvēšanu, kā noslēguma pārbaudījumu Maģistra darbam,
- 2) eksāmenu, kā pārbaudes formu pārējiem FMSP studiju kursiem.

Kursa ietvaros iespējamās starppārbaudījumu formas: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts vai cits darba veids atbilstoši studiju kursa specifikai. Studiju kursa apguvi vērtē ar atzīmi 10 ballu sistēmā, atbilstoši 2. tabulai.

2. Tabula. Atzīmju skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme	Atšifrējums	Skaidrojums
ļoti augsts	10	izcili	Zināšanas, prasmes un iemaņas pārsniedz studiju kursa aprakstā noteiktās tā apguves prasības
ļoti augsts	9	teicami	Zināšanas, prasmes un iemaņas pilnībā atbilst studiju kursa aprakstā minētajām tā apguves prasībām
augsts	8	ļoti labi	Pilnā mērā izpildītas studiju kursa apguves prasības, taču dažkārt konstatējama neprasme zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītās situācijās
augsts	7	labi	Izpildītas studiju kursa apguves prasības, taču dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas patstāvīgi izmantot
vidējs	6	gandrīz labi	Izpildītas studiju kursa apguves prasības, taču dažkārt konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme iegūtās zināšanas izmantot
vidējs	5	viduvēji	Konstatējama dažu problēmu nepietiekama pārzināšana un neprasme iegūtās zināšanas izmantot
vidējs	4	gandrīz viduvēji	Izpildītas minimālās studiju kursa apguves prasības
zems	3	vāji	Virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām pamatproblēmām

	2	ļoti vāji	Virspusēji apgūti atsevišķi studiju kursa jautājumi
	1	ļoti, ļoti vāji	Nav izpratnes par studiju kursa pamatproblemātiku

Eksāmeni, kontroldarbi un pārbaudījumi tiek kārtoti individuāli. Laboratorijas darbu eksperimentālā daļa bieži tiek izstrādāta 2 cilvēku grupā, tomēr darba rakstiskais noformējums un aizstāvēšana (kuras rezultātā students iegūst atzīmi) ir individuāla. Nekādas īpašas lokālas metodes studijuursos lietotas netiek. Maģistra darbi tiek izstrādāti, aizstāvēti un vērtēti individuāli.

Atkarībā no aplūkojamās tēmas, studentu darba vērtēšanai tiek izmantoti kontroldarbi, testi. Parasti katrā kursā (izņemot Fizikas laboratorijas) ir vismaz viens nopietns kontroldarbs, kura atzīme parasti ietekmē gala atzīmi dotajā kursā.

Vērtēšanas kritēriji studentiem ir iepriekš zināmi, tos pasniedzējs paziņo semestra sākumā atbilstoši LU prasībām. Mutiskajos un rakstiskajos pārbaudījumos labāku vērtējumu saņem studenti, kas ne tikai atkārtoti zināmas likumsakarības, bet spēj arī vielas apguvei pieiet analītiski: izvirzīt pamatotas hipotēzes, kritiski analizē pieejamo informāciju, formulēt likumsakarības, demonstrēt papildus zināšanas, kas apgūtas individuāli papildus lekcijās stāstītajam. Kopēja prakse vērtējumos ir tāda, ka atzīmes 9 un 10 students var saņemt tikai tad, ja students demonstrē, ka ir individuāli apguvis zināšanas, kas papildina lekciju materiālus.

Otra tendence kursa gala vērtējuma noteikšanā saistās ar studenta darba semestra laikā ievērošanu: gala vērtējuma veidošanā tiek iekļauts vērtējums, ko students saņem semestra laikā par uzdevumu risināšanu mājasdarbos, kontroldarbu atzīmes, laboratorijas darbu ieskaitīšanas sekmes, datorizētā studentu testēšana e-universitātes ietvaros.

LU kārtība paredz, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums veido ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma, savukārt eksāmenā iegūtais vērtējums veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi.

Eksāmeni var būt gan mutiski, gan rakstiski. Mutiskajos eksāmenos kontroli par visa kursa tematikas apguvi nodrošina jautājumu biļešu nejaušā izvēle. Rakstiskajos eksāmenos studentam tāpat ir jāgatavojas par visu kursa tematiku, konkrētie rakstiskā eksāmena jautājumi iepriekš nav zināmi un tiek vienmērīgi sadalīti pa visu kursa tematiku.

Fizikas maģistra programmas A daļas moduļu teorētiskajosursos paredzēta regulāra

patstāvīgo darbu izpildes kontrole semestra laikā. Kontroles biežums un tās ietekme uz gala novērtējumu tradicionāli ir kursa docētāja ziņā. Pastāv pasniedzēja noteikts pielaišanas sliekšnis kursa gala pārbaudījumam.

Lielākās studentu grupās tiek stādīts mērķis, lai kursa klausītājiem gala rezultātā atzīmju sadalījums būtu tuvs normālajam atzīmju sadalījumam ar maksimumu pie atzīmes 7 (labi). Tas nozīmē, izvēloties atbilstošu sarežģītības pārbaudījumus, nevis pārnormējot iegūtās atzīmes, tāpēc gala rezultātā iespējama atkāpe no normālā sadalījuma saistībā gan ar samērā augsto studentu sagatavotību maģistrantūrā, gan arī tāpēc, ka maģistrantūrā mēdz būt daudz kursu ar mazām studentu grupām, kurām šos kritērijus principā nevar pielietot.

Līdzās tradicionālajām mācību rezultātu kontroles formām daudzosursos aktīvi tiek izmantota studentu darba e-kontrole. e-kontroles galvenā priekšrocība ir ātras frontālas pārbaudes iespējamība īpaši šim nolūkam paredzētā laikā datorklasēs ar ļoti operatīvi organizējamu atgriezenisko saiti pasniedzējs – students. FMSP ietvaros e-kontroles un paškontroles formas tika pastiprināti ieviestas, izstrādājot ESF projekta ietvaros mācību kursu e-versijas, kas šobrīd realizētas LU e-studiju Moodle vidē.

FN ir izstrādāti papildus dokumenti laboratorijas darbu un noslēguma darbu vērtēšanas kritērijiem, Pielikums 2.6.6. Akreditācijas periodā fizikas studiju programmu padomē (FSPP) pēc studentu ierosinājuma tika izskatīts jautājums par gala pārbaudījumu vērtēšanas kritērijiem, FSPP šobrīd precīzē vērtēšanas kritēriju sadaļu par minimālajām prasībām, lai vērtējums būtu sekmīgs.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Fizikas maģistra studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 44 budžeta vietām ir EUR 141 296, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 42 954) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 15 134 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 4 301 apmērā.

Tātad tiešajām Fizikas MSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 44 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 70 907 jeb EUR 1 793,34 vienai studiju vietai.

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

4. tabulā redzami kvantitatīvie rādītāji, kas apliecina, ka tiek ievērti Ministru Kabineta Noteikumi Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu” (Rīgā 2002.gada 3.janvārī, prot. Nr. 1, 4.§) un LU Senāta apstiprinātais (lēmums Nr. 236 no 29.03.2004.) studiju programmu nolikums. Tabulu 1. aizpildot, FMSP studiju plāns (1.5 nodaļa).

4.tabula. Fizikas maģistra studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.

	<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde</i>
	Maģistra studiju programmas apjoms 80 kredītpunkti, no kuriem ne mazāk kā 20 kredītpunkti ir maģistra darbs	MK noteikumi Nr.2	Maģistra studiju programmas apjoms 80 kredītpunkti, no kuriem 20 kredītpunkti ir maģistra darbs
	Maģistra studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti (ne mazāk kā 30 kredītpunktu) un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).	MK noteikumi Nr.2	Obligātā A daļa un viens pilnībā apgūstams obligātās izvēles B daļas modulis nodrošina nepieciešamos 30+15 kredītpunktus

2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus).

Studiju programma salīdzināta:

ar Daugavpils Universitātes Fizikas maģistra programmu, kā vienīgo pieejamo Latvijā,

ar 3 Eiropas Savienības universitātēm: Bohumas, Strasbūras un Stokholmas universitātēm.

Eiropas universitāšu reitingi pasaulē ņemti no diviem prestižākajiem pasaules universitāšu reitingiem: Times Higher Education (2013) un QS World University Raitings (2013).

5.tabula. ECTS kredītpunktu salīdzinājums fizikas maģistra studiju programmās LU, Daugavpils Universitātē, Strasbūras universitātē, Stokholmas universitātē, Bohumas universitātē.

Modulis	LU ECTS	Daugavpils ECTS	Strasbūra ECTS	Stokholma (teor.) ECTS	Stokholma (eksper.) ECTS	Bohuma ECTS
Teorētiskā fizika	24	---	36	30	7.5	6-15
Laboratorijas un eksperimentālā fizika	18	Nav skaidra dalījuma	18	0	7.5	9-18
Maģistra darbs	30	30	30	30 (45, 60)	30 (45, 60)	30
Citi A daļas kursi	15	30	9	15	30	30 (sagatavošanās maģistra darbam)
Izvēle, B daļa, (ieskaitot matemātiku), C daļa	33 (B daļa)	30(B daļa) + 30(C daļa)	18(B daļa) + 9(C daļa)	45(B daļa)	45(B daļa)	15-15 (B1) 5-25 (B2) 5-15 ©
Kopā	120	120	120	120		120
Vieta reitingā, Times Higher Education (2013)	---	---	201-225	117	117	276-300
Vieta reitingā, QS World University Raitings (2013)	701 - 834	---	226	170	170	364-366

Minētās Eiropas Savienības augstskolas tika izvēlētas, vadoties no kritērija lai studiju apjoms būtu 120 ECTS, studiju programmai jā satur teorētiskās fizikas kursus, maģistra darba apjomam jābūt tuvam 30 ECTS. Augstskolas salīdzinājumam tika ņemtas no pasaules universitāšu reitinga tabulas vidusdaļas, jo to stāvoklis daudzējādā ziņā ir tuvāks Latvijas situācija, nekā, piemēram, tabulas augšdaļas universitātēm. Kopumā gan jāatzīmē, ka Eiropas Savienībā vērojama ļoti liela dažādība fizikas maģistra studiju struktūrā, kas tika konstatēts arī STEPS TWO projektā, apspriežot, kādas iespējas ir veikt maģistra programmu salīdzinājumu Eiropas līmenī (fizikas bakalaura studiju programmām situācija ir savādāka, STEPS TWO projektā tām tika izstrādātas vadlīnijas – „European Benchmark for Physics Bachelor Degree,”).

Pēdējo 6 gadu laikā praktiski visā Eiropā tiek pabeigta pāreja uz 3+2 gadu fizikas izglītību (bakalaura + maģistra studijas), kā rezultātā studiju programmās vērojama adaptācijai jaunajai situācijai. Tādēļ Stokholmas universitātē fizikas maģistra studiju programmās notiek izteiktāka specializēšanās vairāku fizikas maģistra studiju programmu ietvaros, tādēļ salīdzinājumā iekļauta šā brīža eksperimentālā un teorētiskā fizikas maģistra programmas.

Kā redzams no salīdzinājuma 5.tabulā, tad kopumā LU fizikas maģistra programma ir salīdzināma ar fizikas maģistra programmām ES universitātēs, proporcijas starp dažāda rakstura kursiem ir līdzīgas. Tiek novērots dalījums:

- teorētiskās fizikas A daļa,
- laboratorijas darbu A daļa,
- papildus A daļa,
- izvēles kursu B daļa,
- brīvās izvēles C daļa.

Detalizēti salīdzināt ir sarežģīti, jo maģistra programmās sāk izpausties specializācija noteiktos fizikas virzienos, kas tipiski dotajai universitātei. Vēl viens aspekts, kas norāda atšķirību cēloni, ir tas, ka LU likumdošana (Ministru Kabineta Noteikumi Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu”) paredz maģistra programmā ar kopējo apjomu 80 krp (120 ECTS) papildus 20 krp. (30 ECTS) apjoma maģistra darbam obligātajā saturā ietvert ne mazāk kā 45 krp (67.5 ECTS), tātad izvēles kursiem (pilnvērtīgai B-daļai) paliek ļoti neliels apjoms: ne vairāk kā 15 krp (jeb 22.5 ECTS). Tipiskai ES universitātes maģistra programmai raksturīgs lielāks izvēles kursu apjoms, LU gadījumā to regulē jau pieminētie MK Noteikumi. Turklāt Bohumas piemērs parāda, ka atsevišķās valstīs iespējama arī proporciju maiņa starp A, B, C daļām.

Salīdzinājums ar DU fizikas maģistra programmu ir apgrūtināts, jo, kā to liecina DU studiju plāni, tad tur fizikas maģistra programmas kursi ir ar šaurāku specializāciju un LU fizikas maģistra kontekstā tie atbilst šauri specializētam virzienam. DU fizikas maģistra programmā teorētiskās fizikas kursu nav, tie tiek apgūti bakalaura programmā.

Vēl var uzsvērt sekojošu niansi, kas neparādās tabulā 2. LU Fizikas nodaļu var Eiropas kontekstā vērtēt kā mazu, tāpēc tā nodrošina relatīvi nelielas specializācijas iespējas. Lielajās ES universitātēs var vērot daudz lielākas izvēles kursu iespējas. Piemēram, Stokholmas universitātē notikusi fizikas studiju programmu sadalīšanās 2 daļās: teorētiskās fizikas un eksperimentālās fizikas. Tomēr tai pašā laikā jāatzīmē, ka starp vidējām universitātēm LU fizikas maģistra programma izskatās pietiekoši sabalansēta un kursu izvēles iespējas atbilst studentu skaitam.

2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobri), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu.

6.tabula. Fizikas maģistra studiju programma, studējošo skaits.

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem		Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits	Eksmatrikulēto skaits (Atbirms)
		1.	2.				
2013.	24	24	22	46	1	19	4
2014.	27	29	21	50	5	15	8

2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze.

Studentu aptauju maģistra programmā veic fizikas nodaļas sekretariāts pēc sesijas par visiem A daļas kursiem, kā arī B daļas kursiem ar lielāku studentu skaitu. Maz apmeklētiem studiju kursiem aptaujas netiek veiktas. Kopumā tā ir maģistra programmas specifika, ka tai ir raksturīgs mazs studentu skaits grupās B daļā un līdz ar to iespējama liela rezultātu izkliede, kas neļautu pareizi interpretēt aptauju rezultātus.

Studenti pasniedzēja darbu novērtē sekojošās kategorijās (2. un 3. kategorijas izmanto tikai lekcijuursos):

1. Lekcijas (Laboratorijas darbi) bija: Saprotamas/nesaprotamas
2. Vizuālie materiāli (kodoskops utt.), izdales materiāli un eksperimentu demonstrējumi bija: Ļoti noderīgi/nekam nederīgi

3. Lektors materiālu izklāstīja: Secīgi/haotiski
4. Lekcijas (Laboratorijas darbi) rosināja manu interesi par priekšmetu: Lielā mērā/nemaz
5. Studenti tika aicināti piedalīties diskusijās par priekšmetu: Lielā mērā/nemaz
6. Priekšmets bija: Ļoti grūts/ļoti viegls
7. Kā Jūs kopumā vērtējat šo kursu (šos laboratorijas darbus), tā saturu, grūtības pakāpi un lekciju kvalitāti: Ļoti labi/ļoti slikti
8. Vai ir kas pozitīvs vai negatīvs, ko Jūs speciāli gribat pieminēt šā kursa (šo laboratorijas darbi) sakarā?

Visi vērtējumi tiek veikti 5 punktu skalā, aptaujas anketas parastajiem studiju kursiem un laboratorijas darbu studiju kursiem FMSP dotas pielikumā 2.6.5. Jāpiebilst, ka kategorija „Priekšmets bija ļoti grūts/ļoti viegls” nav tiešā veidā projicējama uz skalu ar vērtībām „labs/slikts”.

Studentu aptaujas Fizikas nodaļā kopumā tiek lietotas jau 11 mācību gadus, rezultāti tiek uzkrāti un tie ir pieejami akadēmiskajam personālam. Studentu komentāri un priekšlikumi par katru konkrēto kursu ir pieejami tikai dotā kursa docētājam, kurš ierosinājumus izmanto, lai veiktu korekcijas kursa saturā un pasniegšanā. Studiju kursus ar zemiem aptauju vērtējumiem pārbauda studiju programmas direktors, iepazīstoties ar visiem komentāriem un priekšlikumiem.

Papildus studentu anonīmajām aptaujām, FMSP direktors tiek ar studentiem pēc studiju beigšanas neformālā gaisotnē, lai pārrunātu ar studentiem

Aptauju datus programmas vadība izmanto, spriežot par programmas kvalitāti kopumā. Balstoties uz aptaujas rezultātiem, Programmas direktora līmenī tiek izmantotas vidējās atzīmes. FN pēdējo desmit gadu laikā kursiem ar ļoti vāju vērtējumu ir mainīti pasniedzēji.

Aptauju rezultātu analīze uzrāda kopējas tendences. Tipiskais atzīmju intervāls ir no 3.5 līdz 4.0. Tai pašā laikā bieži gadās svārstības par 0.5-0.8 punktiem starp blakus gadiem, kas, cita starpā, liecina par dažādu studentu grupu atšķirīgu attieksmi pret vienu un to pašu studiju kursu.

Tikai atsevišķiem studiju kursiem atzīmes ir izteikti virs 4 ballēm. Divi vērtējumi 5 ir novēroti tikai mazskaitlīgajās grupās. Tāpat ir pamanāma tendence, ka nav gandrīz neviena studiju kursa, kur regulāri būtu atzīmes, zemākas par 3.5.

2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.

Absolventu aptauja veikta Fizikas un matemātikas fakultātes salidojumā 2013.gada 27.aprīlī. Absolventu aptaujas anketa pievienota 2.6.5. Kopā tika anketēti 145 fizikas studiju absolventi tai skaitā 1992.-2001.gados studijas beiguši 22, 2003.-2011.gados – 19, 2012.-2013.gados – 8. Pamatā bijušo studentu viedokļi pa šīm „vecuma grupām” atšķiras maz, dažos jautājumos 2012.-2013.gadu grupai ir atšķirīgs skatījums uz jautājumiem, tomēr jāatzīst, ka viņi arī vēl nav nokļuvuši pilnvērtīga absolventa statusā, ko parasti uzskata par apmēram 5 gadiem pēc studiju beigšanas (lai absolvents jau būtu uzkrājis darba pieredzi).

Aptauju dati apliecina, ka liela daļa no viņiem strādā zinātnē (Absolventu nodarbinātības joma), relatīvi maz rūpniecībā, pārējie dažādās jomās, kur kādu jomu īpaši izcelt nevar.

Kā dominējošie nodarbinātības tipi ir akadēmiskais personāls, privātuzņēmuma darbinieks, vadītājs.

Apmierinātība ar studiju procesu kopumā vērtējama kā ļoti laba un laba, to pašu var teikt par apmierinātību ar teorētiskajām zināšanām un apmierinātību ar studiju apstākļiem fakultātē. Arī apmierinātība ar praktiskajām iemaņām vērtējama pozitīvi, tomēr atšķirība ir, ka tā vairāk centrējas ap viedokli „labi”, ietverot arī „ļoti labi” un „var iztikt”. Līdz ar to absolventu viedoklis par studiju procesu vērtējams kā pozitīvs, „labs”.

Skaidrība par tālākajām gaitām absolventiem pārsvarā ir aptuvena, kas ir tipiski konstanti neskaidrajai finansējuma situācijai zinātnē, kāda tā ir bijusi pēdējo 20 gadu laikā.

Vērtējums par studijās iegūto zināšanu pielietojumu centrējas ap daudz, kas jāvērtē kā ļoti labs rādītājs, tā kā laika gaitā pietiekoši liela absolventu daļa darba vietas atrod ārpus akadēmiskās vides.

Vērtējums par diploma nozīmi tālākajās gaitās apliecina fiziku kā sava veida elitāru izglītību, kas darba tirgū tiek augsti vērtēta.

Apmēram 80% absolventu strādā apgūtajā specialitātē, kas arī apliecina fizikas izglītības ilgtspēju.

2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.

Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā tiek nodrošināta sekojošā veidā:

- Vismaz 20% no Fizikas studiju programmu padomes sastāva (šobrīd pieci studenti, pārstāv

visus trīs studiju līmeņus, arī maģistra programmu) ir studenti. Vismaz 20% no Fizikas nodaļas Valdes (šobrīd trīs studenti) ir studenti. Viņi tieši piedalās visu ar studiju procesa kvalitāti saistīto jautājumu izlemšanu, kā arī citu ar studiju procesu saistīto jautājumu risināšanā;

- Ar studentu līdzdalību fakultātes domes darbā. Katra izmaiņa studiju programmā, ieskaitot jaunu kursu iekļaušanu programmā, tiek akceptēta fakultātes domē. Līdzīgi arī mācībspēku vēlēšanas ir fakultātes domes kompetencē, kad studenti var paust savu attieksmi pret studiju kursu docētājiem.

- FMSP direktors vismaz reizi semestrī tiek ar katra kursa visiem studentiem un uzklausu ierosinājumus un piezīmes.

- FMSP direktors katru gadu rudenī tiek studiju programmas absolventiem, lai noskaidrotu viņu viedokli par studiju programmu neformālā sarunā, kad bijušie studenti par mācību procesu var izteikties daudz brīvāk.

- Studenti izsaka mācību kursu vērtējumu anonīmās aptaujās, aptauju rezultātus ņem vērā fizikas studiju programmas padome, lemjot par atsevišķu kursu pasniegšanas kvalitāti.

- Studenti izsaka ierosinājumus pasniedzējiem individuālā kārtā. Raksturīga ir pasniedzēja un studenta diskusija par programmas un citiem mācību jautājumiem, studentiem individuālā kārtā iesaistoties zinātniskajā darbā konkrētā projektā pie konkrētas tēmas.

2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā).

Informatīvajā sistēmā LUIS [http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1\[filter\]\[0\]=prog_id%3A21006](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1[filter][0]=prog_id%3A21006)

2.4.FD. Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmas (51440) raksturojums

<i>Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms</i>	3 gadi jeb 6 semestri pilna laika klātienes studijās 144 kredītpunkti (216 ECTS)
<i>Prasības, sākot studiju programmas apguvi</i>	Dabaszinātņu maģistra grāds fizikā, ķīmijā vai inženierzinātnēs
<i>Iegūstamais grāds</i>	Doktora grāds fizikā
<i>Vieta, kurā īsteno studiju programmu</i>	LU Fizikas un matemātikas fakultāte Fizikas nodaļa
<i>Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmas direktors</i>	Prof. M. Auziņš

2.4.1. Studiju programmas saturs un realizācijas apraksts.

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Studiju mērķis: Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus, zinātniskos darbiniekus un mācībspēkus fizikā, astronomijā un mehānikā.

Šīs doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot doktora līmeņa speciālistus pētniecības realizācijai Latvijas fizikas profila zinātniski pētnieciskajā institūcijās. Piemēram, tādos LU institūtos un struktūrvienībās kā LU Astronomijas institūts, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, LU Cietvielu fizikas institūts, LU Fizikas institūts, LU Lāzeru centrs, LU FMF fizikas nodaļa, LU Ķīmiskās fizikas institūts, LU Polimēru mehānikas institūts. Tāpat speciālisti tiek gatavoti tādām valsts pētniecības iestādēm kā Ventpils radioastronomiskais centrs, Fizikālās enerģētikas institūts un citām institūcijām. Tāpat šīs programmas absolventi veiksmīgi var darboties dažādās Latvijas valsts institūcijās un privātā biznesa struktūrās. Programmas absolventi veiksmīgi strādā par mācībspēkiem gan Latvijas Universitātē, gan arī citās Latvijas augstskolās.

Fizikas doktora studiju programmas realizēšanā piedalās LU Fizikas un Matemātikas fakultātes fizikas nodaļas un tās struktūrvienību profesori, pasniedzēji un darbinieki, LU Astronomijas Institūta darbinieki, LU FMF Lāzeru centra darbinieki, LU Atomfizikas un Spektroskopijas institūta darbinieki, LU Cietvielu Fizikas Institūta darbinieki, LU Fizikas institūta darbinieki, LU Ķīmiskās Fizikas institūta darbinieki, LU Polimēru mehānikas institūta darbinieki. Programmas realizācijai tiek piesaistīta arī minēto institūtu materiāli tehniskā bāze, pamatā eksperimentālo iekārtu un datortehnikas formā.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Iegūstamais zinātniskais grāds: Fizikas doktors (Dr.phys.), Inženierzinātņu doktors (Dr. eng)

Fizikas doktora studiju programmas rezultāts ir zinātniskās kvalifikācijas iegūšana astronomijas, fizikas vai mehānikas zinātnes šādās apakšnozarēs:

Cietvielu fizika

Fizikas didaktika

Kondensētas vides fizika

Ķīmiskā fizika
Lāzeru fizika un spektroskopija
Materiālu fizika
Medicīniskā fizika
Atomu un molekulu fizika
Optika
Pusvadītāju fizika
Siltumfizika un molekulārā fizika
Šķidrumu un gāzu mehānika
Teorētiskā fizika
Astronomija un fundamentālā astrofizika
Polimēru un kompozītmateriālu mehānika

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora programmas realizācija LU Fizikas un Matemātikas fakultātē tiek organizēta saskaņā ar “Augstākās izglītības likumu”, “Zinātniskās darbības likumu”, Ministru kabineta noteikumiem par „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (MK 27.12.2005. noteikumi Nr.1001), LU Satversmi, LU nolikumu „Doktora studija Latvijas Universitātē” (LU Senāta lēmums Nr 169, 2003. gada 26. maijā) un šo programmu.

Eiropas Sociālā fonda projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros starptautiskie eksperti atzinuši, ka Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes (LU FMF) īstenotās studiju programmas matemātikā, fizikā un optometrijā ir ilgtspējīgas un iedalāmas pirmajā, augstākajā grupā.

2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

Maģistra grāds fizikā (Mg.phys.), maģistra grāds ķīmijā (Mg.chem.), maģistra grāds inženierzinātnēs (Mg.ing.) un minētajiem maģistra grādiem atbilstoši augstākās izglītības diplomu. Pārējos gadījumos, lai sāktu studijas Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmā, ir jānotiek iestājpārbaudījums fizikā.

Kritēriji uzņemšanai doktorantūrā, apstiprināti Fizikas un astronomijas doktora studiju programmu padomes sēdē 2007. gada 16. aprīlī, protokols Nr. 2/2007

Kritēriji	Maksimālais punktu skaits
LU intereses (Akadēmiskā personāla atjaunotne, nozares attīstība u.c.)	2
Promocijas darba iestrāde, izstrādes realizācija	2
Zinātniskās publikācijas, ziņojumi konferencēs, dalība zinātniskajos projektos	3
Promocijas darba aktualitāte un nozīmība izvēlētajā nozarē, (darba vadītāja pieredze promocijas darbu vadīšanā)	2
Maģistra studiju vidējā svērtā atzīme	2
Maģistra darba gala atzīme	2
Doktora studiju pieteikuma kvalitāte (pretendenta spēja pamatot izvēlēto promocijas darba tēmu)	1
Papildus kvalifikācija, citi nopelni	1

- Fizikas doktora studiju padomē (DSP) pretendents iesniedz zinātniskā pētījuma projektu un DSP organizētās pārrunās balstoties un padomes apstiprinātiem kritērijiem tiek izvērtēts pretendenta zināšanu līmenis fizikā, astronomijā un mehānikā un svešvalodā. DSP pieņem lēmumu par pretendenta atbilstību un, ja nepieciešams, norāda uz studiju gaitā apgūstamajiem papildkursiem.
- Uz Fizikas doktora studiju padomes priekšlikuma pamata LU Akadēmiskajā departamentā pretendentu imatrikulē LU doktorantūras programmā.
- Doktorants kopā ar zinātnisko vadītāju, ņemot vērā DSP ieteikumus, izstrādā individuālo studiju un pētniecības programmu, kuru attiecīgās apakšnozares profesora vadībā apstiprina struktūrvienības sēdē un iesniedz LU doktorantūras daļā.

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

Studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojums

FIZIKAS, ASTRONOMIJAS UN MEHĀNIKAS DOKTORA STUDIJU PLĀNS

	1. semestris	2. semestris	3. semestris	4. semestris	5. semestris	6. semestris
2	Apakšnozares vispārējais kurss	Apakšnozares vispārējais kurss	Apakšnozares vispārējais kurss	Apakšnozares vispārējais kurss	Apakšnozares vispārējais kurss	Zin. referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē
4	Pētnieciskās metodes	Angļu valoda	Zin. referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	Apakšnozares speciālais kurss	Apakšnozares speciālais kurss	Promocijas darba noformēšana
6		Pētniecisko darbu nof.	Zin. ref. sag. un piedalīšanās starpt. konf.	Publikācijas rakstīšana un noformēšana	Publikācijas rakstīšana un noformēšana	
8	Dokt. Darbs	Angļu val pētn un prez	Augstskolu didaktika - mūsdienu teorija un prakse	Līdzdalība bakalaura un maģistra programmas realizācijā	Zin. referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	Zin. referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē
10				Starpt. vasaras skola	Līdzdalība bakalaura un	
12						
14						
16		Dokt. Darbs	Dokt. Darbs	Dokt. Darbs	Dokt. Darbs	Dokt. Darbs
18						
20						
22						
24						
	18	16	14	14	16	16

94

	Kurss:	Kredīts	Pārbaudījums
	1.gads, 1. semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.:24]		
1.	Apakšnozares vispārējais kurss	2	Pārbaudījums
2.	Apakšnozares pētniecisko metožu apguve pēc individuāla plāna	4	Pārbaudījums
3.	Promocijas darba izstrāde	18	Pārbaudījums
	1.gads, 2. semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.: 20]		
1.	Apakšnozares vispārējais kurss	2	Pārbaudījums
2.	Svešvaloda	2	Eksāmens
3.	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	2	Pārbaudījums
4.	Promocijas darba izstrāde	14	Pārbaudījums
	<i>B daļa</i> [kred.: 4]		
1.	Angļu valoda pētījumu dokumentācijai un prezentācijai	2	Pārbaudījums
2.	Pētniecisko darbu noformēšana	2	Pārbaudījums
3.	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	4	
	2. gads, 3. Semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.:18]		

1.	Apakšnozares vispārējais kurss	2	Pārbaudījums
2	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	2	
3.	Promocijas darba izstrāde	14	Pārbaudījums
	<i>B daļa</i> [kred.: 6]		
1	Augstskolu didaktika – mūsdienu teorija un prakse	6	Eksāmens
2.	Līdzdalība fizikas maģistra un bakalaura studiju programmas realizācijā	6	Pārbaudījums
	2. gads, 4. Semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.:22]		
1.	Apakšnozares vispārējais kurss	2	Pārbaudījums
1.	Apakšnozares speciālais kurss	2	Pārbaudījums
2	Publikāciju sagatavošana un noformēšana	2	
3.	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	2	Pārbaudījums
4.	Promocijas darba izstrāde	14	Pārbaudījums
	<i>B daļa</i> [kred.: 2]		
1	Līdzdalība starptautiskā vasaras skolā	2	Pārbaudījums
2.	Līdzdalība fizikas maģistra un bakalaura studiju programmas realizācijā	2	Pārbaudījums
	3. gads, 5. Semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.:24]		
1.	Apakšnozares vispārējais kurss	2	Eksāmens
1.	Apakšnozares speciālais kurss	2	Eksāmens
2	Publikāciju sagatavošana un noformēšana	2	
3.	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	2	Pārbaudījums
4.	Promocijas darba izstrāde	16	Pārbaudījums
	3. gads, 6. Semestris		
	<i>A daļa</i> [kred.:24]		
1.	Zinātniskā referāta sagatavošana un piedalīšanās konferencē	4	Pārbaudījums
2	Promocijas darba noformēšana	4	
3	Promocijas darba izstrāde	16	Pārbaudījums
	Kopā:	144	

Fizikas doktora studiju saturs

Pilna laika studijas LU doktora studiju programmā fizikas, astronomijas un mehānikas nozarē atbilst 144 kredītpunktiem, kas sadalās sekojoši:

1	Fizikas attiecīgās apakšnozares jaunāko pētniecības metožu apguve, informācijas tehnoloģiju, datu apstrādes, prezentācijas metožu un paņēmieni apguve	8
2	Teorētisko kursu apguve	14
	▪ apakšnozares vadošais kurss (programmas skat. pielikumā) – 10 Kp ▪ specializācijas kurss (saturu nosaka individuāli) – 4 Kp	
3	Svešvaloda	2
4	Izvēles kursi (programmas B daļa), skat programmas aprakstu	12
5	Piedalīšanās zinātniskās konferencēs un ziņojumu gatavošana šīm konferencēm	10
6	Līdzdalība žurnālu publikāciju sagatavošanā	4
7	Promocijas darba noformēšana	4
8	Individuālais pētniecības darbs un promocijas darba izstrādāšana	90
	Kopā	144

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums utt.)

Studijas notiek:

Fizikas un matemātikas fakultātes Fizikas nodaļā un ar fakultāti asociētos institūtos:

LU struktūrvienība	Galvenie pētījumu virzieni
LU Astronomijas institūts	▪ Astronomija un fundamentālā astrofizika ▪ Ģeokosmiskie pētījumi
LU Atomfizikas un Spektroskopijas institūts	▪ Teorētiskā atomfizika ▪ Medicīniskā fizika ▪ Tehniskā fizika ▪ Vides fizika
LU Cietvielu fizikas institūts	▪ Materiālu fizika ▪ Cietvielu fizika ▪ Nesakārtotu vielu fizika ▪ Stiklu fizika ▪ Tehniskā fizika ▪ Medicīniskā fizika
LU Fizikas institūts	▪ Šķidrumu un gāzes mehānika ▪ Siltumfizika

LU FMF Lāzeru centrs	▪ Astronomija un fundamentālā astrofizika ▪ Atomu un molekulu fizika ▪ Lāzeru fizika un spektroskopija ▪ Optika
LU FMF Fizikas nodaļa	▪ Fizikas didaktika ▪ Siltumfizika ▪ Šķidrumu un gāzu mehānika ▪ Teorētiskā fizika ▪ Atomu un molekulu fizika ▪ Lāzeru spektroskopija
LU Ķīmiskās fizikas institūts	▪ Ķīmiskā fizika
LU Polimēru mehānikas institūts	▪ Kompozīto materiālu mehānika ▪ Polimēru materiālu mehānika ▪ Cieta ķermeņa mehānika

Studijas un pētniecība notiek sekojošās fizikas, astronomijas un mehānikas apakšnozarēs:

Apakšnozare	Vadošais profesors²
Astronomija un fundamentālā astrofizika	Vad. pētn. Laimons Začs
Kondensētas vides fizika	Prof. Uldis Rogulis
Fizikas didaktika	Asoc. prof. Andris Broks
Cietvielu fizika	Prof. Uldis Rogulis
Ķīmiskā fizika	Prof. Uldis Rogulis
Lāzeru fizika un spektroskopija	Prof. Mārcis Auziņš
Materiālu fizika	Prof. Uldis Rogulis
Pusvadītāju fizika	Prof. Uldis Rogulis
Medicīniskā fizika	Prof. Jānis Spīgulis
Optika	Prof. Ruvins Ferbers
Atomu un molekulu fizika	Prof. Mārcis Auziņš
Šķidrumu un gāzu mehānika	Prof. Andrejs Cēbers
Siltumfizika un molekulārā fizika	Prof. Andrejs Cēbers
Teorētiskā fizika	Prof. Mārcis Auziņš
Polimēru un kompozītu mehānika	Prof. Juris Jansons

² Apakšnozaru vadošo profesoru personālsastāvs fiksē stāvokli 2013. gadā. Mainoties profesūras personālsastāvam LU FMF Fizikas nodaļā, šis saraksts var tikt papildināts un mainīts.

Studijas koordinē:

doktorantūras studiju padomes priekšsēdētājs, programmas direktors (pašlaik prof. M. Auziņš)

Fizikas doktora studiju padome:

Fizikas, astronomijas un mehānikas doktorantūras studiju padomi pēc LU FMF Domes ieteikuma uz 5 gadiem apstiprina LU zinātņu prorektors. Padomi veido visi Fizikas nodaļas profesori. Tanī var tikt papildus ievēlēti asociētie profesori un vadošie pētnieki. Doktorandi no doktorantūras studentu vidus doktorantūras studiju padomei izvirza savu pārstāvi. Pašreizējais Fizikas un astronomijas doktorantūras studiju padomes sastāvs dots 1. Pielikumā.

Studijās un pētniecībā notiek sadarbība ar šādām universitātēm³:

Kalifornijas Universitāte Bērklījā, Lundas Universitāte, Gēteborgas Universitāte, Linčopingas Universitāte, Londonas Kings Koledža, Maskavas Valsts Universitāte, Konektikutas Universitāte, Parīzes D.Didro Universitāte Nr 7, Nicas-Sofijas Antipolis Universitāte, Atēnu Tehniskā Universitāte, Rostokas Universitāte, Kaizerslauternas Universitāte, Hannoveres Universitāte, Kotbusas Universitāte.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana (studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas utt.);

Doktora studiju līmenī palīdzību studentiem, pasniedzēju konsultācijas un zinātniskā darba vadību nodrošina doktorantu individuālais darbs zinātniskā vadītāja pārraudzībā 90 krp apjomā. Studējošo motivācijas paaugstināšanu nosaka augstie akadēmiskie standarti fizikas jomā, kā arī ESF stipendiju atbalsts sekmīgi studējošiem doktorantiem.

Fizikas doktora studiju programmas realizācijā svarīga nozīme ir speciālajiem semināriem gan LU Fizikas un matemātikas fakultātē, gan LU zinātniskajos institūtos. Tāpat līdzdalība doktorantūras skolās. Šo skolu un semināru mērķis ir paplašināt studentu priekšstatus par izvēlētajā studiju apakšvirziena zinātniskajām problēmām, klausoties Latvijas zinātnieku, ārzemju zinātnieku no ES un Asociētajām valstīm un studiju biedru zinātniskos ziņojumus, kā arī trenējot iemaņas referātu gatavošanā un prezentēšanā. Tie sekmē doktorantu iesaistīšanos Eiropas pētniecības kopējā telpā, kā arī svešvalodu apguvi (specifisko

---

³ LU FMF Fizikas nodaļas sadarbības partneru saraksts fiksē stāvokli 2013. gadā. Turpmāk attīstoties fizikas nodaļas sadarbībai, tas var tikt papildināts un mainīts.

priekšmetu terminoloģiju angļu valodā). Vairāku specsemināru un tarptautiskā skolu nodarbības notiek angļu valodā.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmā studējošo novērtēšanas sistēmu nosaka LU reglamentējošie dokumenti. Nekādas īpašas programmai specifiskas metodes doktora studiju programmā lietotas netiek. Visu studentu pārbaudes darbu novērtēšanai izmanto desmit baļļu sistēmu. Doktora studiju programmā desmit baļļu sistēmā tiek vērtēti tikai eksāmeni. Pārējās studiju programmas izpilde tiek vērtēta pēc doktoranta kārtējās gada (ESF atbalstu saņemošajiem doktorantiem – ceturkšņa) atskaites. Doktoranta gada atskaites pēc būtības tiek uzklautas un novērtētas attiecīgo struktūrvienību (institutu, centru, nodaļu) padomju sēdēs. Galīgais darba vērtējums tiek veikts doktora studiju programmas padomes sēdēs, kura lemj par to, vai studiju plāns ir vai nav izpildīts. Doktora studiju programmas padomes sēdes notiek vismaz reizi gada ceturksnī, kad doktoranti klātienē atskaitās par šajā laika posmā paveikto gan teorētisko studiju, gan zinātniskā darba jomā. Ar atzīmi promocijas darbs netiek vērtēts. Doktora studijās formālo pārbaudījumu skaits ir neliels: divi eksāmeni specialitātē, svešvalodas eksāmens un neliels skaits (atkarīgs no studenta individuālā darba plāna) izvēles kursu eksāmeni.

Promocijas darbs var būt:

- disertācija;
- tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datu bāzēs;

Iesniedzot promocijas darbu disertācijas formā, parasti tiek sagaidīts, ka rezultāti ir publicēti vismaz vairākos (vidēji piecos) SCI saraksta žurnāla rakstos un prezentētas stenda un mutisku referātu formā virākās tarptautiskās konferencēs gan Latvijā, gan noteikti arī ārpus Latvijas. Fizikas, astronomijas un mehānikas promocijas padomes nolikums paredz, ka absolūti minimālās formālās prasības promocijas darbiem, kas tiek iesniegti kā disertācija ir viens publicēts, vai oficiāli pieņemts raksts SCI saraksta žurnālā.

Ja promocijas darbs tiek iesniegts kā rakstu kopa, tad minimālās prasības, ko nosaka promocijas padomes nolikums ir divi nopublicēti vai oficiāli pieņemti publicēšanai raksti SCI saraksta žurnālos.

Promocijas darba aizstāvēšana

Promocijas darbs tiek aizstāvēts fizikas, astronomijas un mehānikas nozaru promocijas padomē. Pēdējo četru gadu laikā no 2010. gada sekmīgi promocijas darbu Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programmā ir aizstāvējuši un grādu ieguvuši 38 studējošie. Gandrīz visi viņi pēc darba aizstāvēšanas turpina strādāt atbilstošajās nozarēs, skat turpmāk.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Fizikas doktora studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 38 budžeta vietām ir EUR 244 056, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 74 193) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, EUR 118 904 pienākas Fizikas un matemātikas fakultātei, bet EUR 50 959 LU doktora studiju programmu īstenošanai, no kuriem EUR 28 514 pienākas tieši Fizikas doktora studiju programmai, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 26 141 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 7 428 apmērā.

Tātad tiešajām Fizikas DSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 38 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 113 849 jeb EUR 2 996,03 vienai studiju vietai.

2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām (norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus).

Pasaules universitāšu praksē ir ļoti dažādi strukturizētas doktora studiju programmas. Bieži vērojama tendence specializēt programmu kādā konkrētā fizikas apakšvirzienā. Ja nepieciešams koncentrēt līdzekļus dārgo dabaszinātņu studiju programmu realizēšanai, programmas tiek veidotas plašāk. Kopenhāgenas universitātē pat visas dabaszinātnes veido vienu doktora studiju programmu ar vienpadsmit apakšvirzieniem, kuru darbs, ņemot vērā doktora studiju orientāciju uz individuālu pētniecības darbu, ir nošķirts no pārējo fakultātes nodaļu darba īpašā doktorantūras skolā.

Augstākā līmeņa (doktora un maģistra) studiju programmu kopējais tipiskais ilgums citās Eiropas valstīs ir 9-10 semestri (4,5-5 gadi). Studiju programmas ilgums fizikas doktora grāda iegūšanai iekļaujas šajos Eiropas universitāšu pieredzes apstiprinātajos laika limitos.

Finansiālie ierobežojumi neļauj paredzēt valsts budžeta līdzekļus vairāk kā trim gadiem. Atlikušo laiku jāfinansē no zinātniskajiem projektiem

Teorētisko kursu apjoms kredītpunktos dažādās doktora studiju programmās svārstās no 80 ECTS KP, ja nepieciešama ievērojama priekšsagatavošanās fāze kā franču universitāšu programmās (<http://cjc.jeunes-chercheurs.org/interventions/2001-eurodoc/doctoral-studies-in-France.html> (Doctoral studies in France)), kur viens gads tiek veltīts tikai teorētiskajām studijām, līdz 20-24 krp. Tikai pēc šīs sagatavošanās fāzes ir paredzēta jau iepriekš specializējušos reflektantu uzņemšana (Lielbritānija, Dānija).

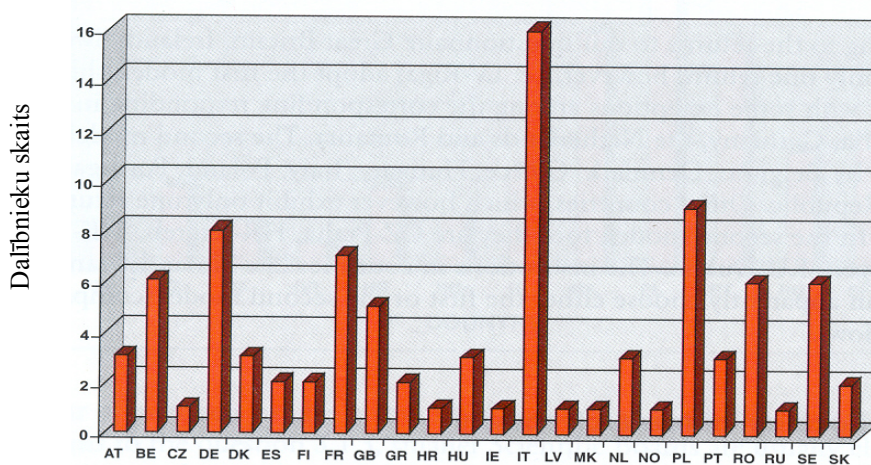
Ņemot vērā mūsu akadēmisko studiju programmu kopējo uzbūvi fizikā, uzskatām, ka teorētiski apgūstamo priekšmetu kopējais apjoms, 24 kredītpunkti, un to sadalījums iekļaujas zināmo doktora studiju programmu raksturīgajās robežās un atbilst mūsu akadēmiskās programmas struktūras īpatnībām, studējošajiem, kas iepriekš beiguši maģistra studijas fizikā.

Latvijas Universitātes pašlaik realizētā doktora studiju programma ir piedalījies Eiropas Fizikas Izglītības tīkla (European Physics Education Network) – EUPEN organizētā doktora studiju programmu salīdzināšanā. Šinī salīdzināšanā piedalījās 93 fizikas doktora studiju programmas no 24 valstīm. Galvenie šīs salīdzināšanas rezultāti ir apkopoti tīkla darbību apkopojos materiālos, kas ir publicēti laika periodā no 1998. līdz 2005. gadam.

- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 1, Edited by Prof H. Ferdinande and Prof. A. Petit. University of Gent 1997, 224 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 2, Edited by Prof H. Ferdinande and Prof. A. Petit. University of Gent 1999, 269 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 3, Edited by Prof H. Ferdinande. University of Gent 1999, 287 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 4, Edited by Prof H. Ferdinande Prof. S. Pugliese, and Prof. H. Latal. University of Gent 1999, 174 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 5, Edited by Prof H. Ferdinande and E. Velcke. University of Gent 2000, 88 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 6, Edited by Prof H. Ferdinande, T. Formesyn and E. Valcke, University of Gent, 2002, 296 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 7, Edited by Prof H. Ferdinande, E. Velcke and Prof. T. Formesynt, University of Gent 200, 224 pages.
- Inquiries into European Higher Education in Physics, volumes 1 – 7, Edited by Prof H. Ferdinande and Prof. A. Petit. University of Gent 1998 – 2005.

No zemāk pievienotā attēla ir gūstam priekšstats par tām valstīm un Universitāšu skaitu, kas piedalījās šinī programmu salīdzināšanā

Kopējais doktora studiju programmu salīdzināšanā

v

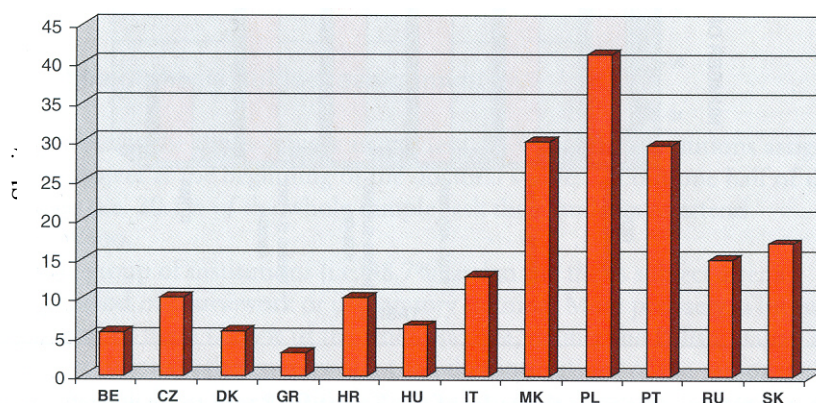
No augstāk minēto materiālu analīzes var secināt, ka Latvijas Universitātē realizētā doktora studiju programma gan pēc organizācijas formas, gan arī pēc tās satura atbilst līdzīgām programmām Eiropas universitātēs.

Tā piemēram mūsu doktora studiju padomes skaitliskais lielums – 12 atbilst vidējiem rādītājiem Eiropā, skat. zemāk pievienoto attēlu.

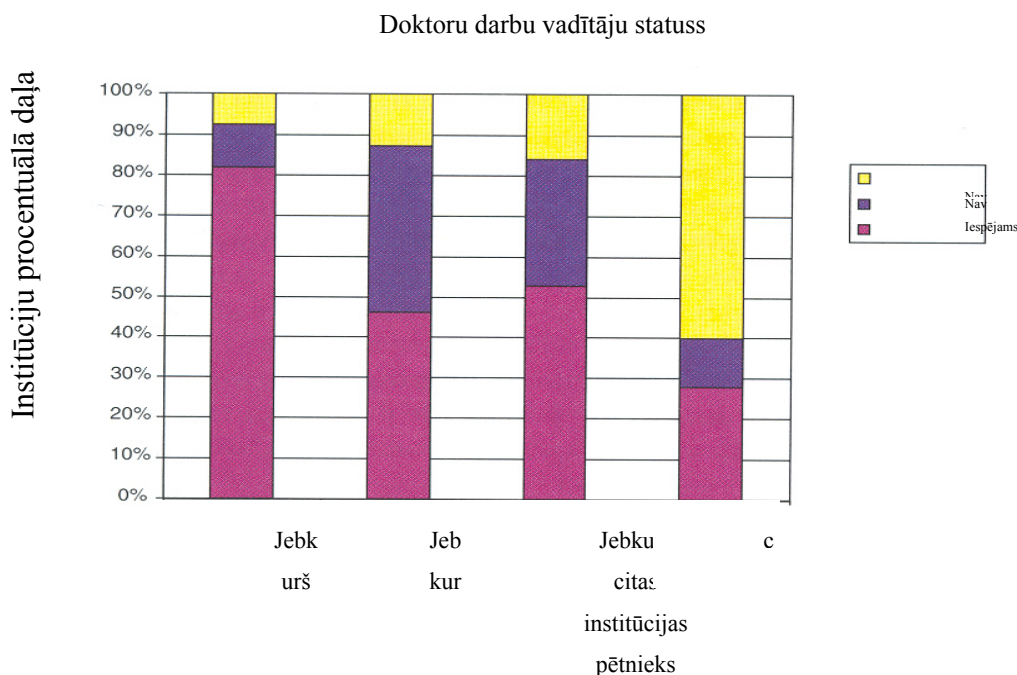
Vidējais doktorantūras studiju padomes

dalībnieku skaits

2 a

Valsts

Tāpat mūsu prakse, ka doktora darbu var vadīt gan fakultātes profesori, gan arī institūtos strādājošie pētnieki, atbilst daudzās universitātēs pieņemtai praksei.

Arī tas, ka mūsu doktora darbs var būt noformēts gan kā darbu kopa, gan arī vienota darba formā atbilst Eiropā pieņemtai praksei.

Kā seko no plašāka salīdzinājuma, kas ir atrodams augstāk minētajos rakstu krājumos arī pēc citiem parametriem, tādiem kā specialitātes eksāmena komisijas veidošanas principi (skaitliskā sastāva un prasībām eksaminācijas komisijas locekļu kvalifikācijai), vidējā vecuma kurā doktora darbi tiek aizstāvēti, vīriešu un sieviešu īpatsvara doktora darbu autoru vidū, grāda ieguvēju nākošās darba vietu sadalījums (augstskolas pasniedzēji, pētnieki augstskolā, ražošana un citi), patstāvīgā darba un darba grupās īpatsvars studiju procesā un līdzīgi parametri, Latvijas Universitātes doktora studiju programma Fizikā, astronomijā un mehānikā atbilst vidējiem Eiropā pieņemtiem rādītājiem līdzīgām doktora studiju programmām.

2.4.4. Informācija par studējošajiem (dati atskaites gada 1. oktobrī), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu.

**Informācija par pēdējo gadu absolventiem
2014. gada novembris**

Nr.p. k.	Fizikas, astronomijas un mehānikas doktora studiju programma			
	Vārds, uzvārds	Apakšvirziens	Promocijas darba aizstāvēšanas gads	Nodarbošanās
1.	Krišjānis Šmits	Cietvielu fizika	2010.	LU CFI, vad. pētnieks
2.	Anatolijs Šarakovskis	Cietvielu fizika		LU FMF lektors LU CFI, vad. pētnieks
3.	Edmunds Zīle	Materiālu fizika		Strādā LU PMI
4.	Gatis Ikaunieks	Medicīniskā fizika		LU FMF, docents
5.	Zanda Gavare	Lāzeru fizika un spektroskopija		LU ASI vad. pētniece
6.	Kaspars Ērglis	Šķidrumu un gāzu mehānika		LU FMF vad. pētnieks
7.	Kaspars Lācis	Šķidrumu un gāzu mehānika		A/S „Sidrabe” pētnieks
8.	Edgars Elsts	Cietvielu fizika	2011.	LU CFI, pētnieks
9.	Linards Kalvāns	Atomfizika un spektroskopija		LU FMF lektors
10.	Sergejs Fomins	Medicīniskā fizika		LU FMF, pētnieks
11.	Aleksejs Ļihačovs	Medicīniskā fizika		LU ASI vad. pētnieks
12.	Andrejs Umbraško	Šķidrumu un gāzu mehānika		Strādā Vācijā ar fiziku saistītu darbu
13.	Jūlija Hodakovska	Cietvielu fizika		LU CFI pētniece
14.	Mihails Šorohovs	Cietvielu fizika		Strādā SIA „Baltic Scientific Instruments”
15.	Tatjana Glaskova	Materiālfizika un mehānika		Strādā LU PMI
16.	Jevgenijs Proskurins	Teorētiskā fizika		Strādā RSU
17.	Ilona Kuzmina	Cietvielu fizika		LU ASI, vad. pētni
18.	Dmitrijs Bočarovs	Cietvielu fizika	2012.	LU CFI, pētnieks
19.	Aleksandrs Kaļinko	Cietvielu fizika		LU CFI, pētnieks

20.	Jana Andžāne	Materiālu fizika		Strādā LU ĶFI
21.	Varis Karitāns	Medicīnas fizika		LU CFI, vad. pētnieks
22.	Valdis Korsaks	Cietvielu fizika		LU CFI, pētnieks
23.	Arturs Barzdis	Astrofizika		LU AI pētnieks
24.	Staņislavs Gendelis	Siltumfizika		LU FMF, vad. pētnieks
25.	Aivars Vembris	Cietvielu fizika		LU CFI, vad. pētnieks
26.	Dmitrijs Zablockis	Siltumfizika un molekulāra fizika	2013.	Strādā LU FI
27.	Edgars Kviesis – Kipge	Medicīniskā fizika		LU ASI, pētnieks
28.	Inese Dudareva	Fizikas didaktika		Strādā LU FMF
29.	Paulis Paulins	Fizikas didaktika		Strādā LU FMF
30.	Aiga Švede	Medicīniskā fizika		LU FMF Optometrijas un redzes zinātnes nodaļa – lektore un pētniece
31.	Dmitrijs Bezrukovs	Astrofizika		Strādā Ventspils augstskolā
32.	Juris Kalvāns	Astrofizika		Ventspils augstskolas pētnieks
33.	Andris Bojarevičs	Šķidrumu un gāzu mehānika		LU FI
34.	Andris Anspoks	Cietvielu fizika	2014	CFI
35.	Marija Dunce	Cietvielu fizika		CFI
36.	Dainis Jakovels	Medicīniskā fizika		LU ASIBiofotonikas laboratorija
37.	Mihails Ščepanskis	Šķidrumu un gāzu mehānika		LU VTPMML
38.	Andris Voitkāns	Cietvielu fizika		CFI

2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā).

**FIZIKAS UN ASTRONOMIJAS DOKTORA STUDIJU PADOMES
PERSONĀLSASTĀVS 2013. GADĀ**

1. Mārcis Auziņš, Profesors, fizikas habilitētais doktors
2. Andrejs Cēbers, Profesors, fizikas habilitētais doktors
3. Ruvins Ferbers, Profesors, fizikas habilitētais doktors
4. Uldis Rogulis, Profesors, fizikas habilitētais doktors
5. Andris Krūmiņš, Profesors, fizikas habilitētais doktors
6. Andrejs Siliņš, Profesors, fizikas habilitētais doktors
7. Ivars Lācis, Profesors, fizikas habilitētais doktors
8. Andris Broks, Asociētais profesors, fizikas doktors.
9. Jānis Spīgulis, Profesors, fizikas habilitētais doktors
10. Laimons Začs, LU FMF Vadošais pētnieks, fizikas doktors
11. Juris Jansons, LU PMI Vadošais pētnieks, inženierzinātņu habilitētais doktors
12. Doktorandu izvirzīts pārstāvis no studentu vidus

2.4.MB. Matemātikas bakalaura studiju programmas (43460) raksturojums

*Studiju programmas īstenošanas
ilgums un apjoms*

**4 gadi jeb 8 semestri pilna laika
klātienes studijās 160 kredītpunktu
apjomā**

*Prasības, sākot studiju
programmas
apgūvi*

Vidējā izglītība

Iegūstamais grāds

Dabaszinātņu bakalaurs matemātikā

*Vieta, kurā īsteno studiju
programmu*

**LU Fizikas un matemātikas fakultāte
Matemātikas nodaļa**

*Dabaszinātņu bakalaura
matemātikā studiju programmas
direktors*

Asoc. prof. J. Cepītis

2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Matemātikas bakalaura studiju programmas mērķis ir studiju programmā imatrikulētajiem studējošiem nodrošināt kvalitatīvu akadēmisko izglītību matemātikas zinātnē, saglabāt vēsturiski izveidojušos Latvijas matemātikas zinātnes tradīciju pārmantojamību, veicināt matemātikas zinātnes apakšnozaru tālāku attīstību un matemātikas zinātnes sasniegumu ieviešanu inovatīvā zinātnes, tehnoloģiju un tautsaimniecības problēmu risināšanā.

Matemātikas bakalaura studiju programmas uzdevumi ir:

- sniegt programmā studējošajiem teorētiskās un praktiskās pamatzināšanas visās matemātikas apakšnozarēs,
- sagatavot speciālistus, kuri spēj patstāvīgi un radoši apgūt jaunākos matemātikas zinātnes sasniegumus, tos efektīvi pielietot praksē,
- dot nepieciešamo akadēmisko zināšanu bāzi augstas kvalifikācijas profesionāļu sagatavošanai matemātikas lietojumiem tautsaimniecībā (matemātiskā modelēšana, matemātiskā statistika), zinātnē un matemātiskās izglītības nodrošināšanai,
- veicināt studējošā pilnveidošanos par inteligentu, radošu un atbildīgu personību un konkurētspēju turpmākajās akadēmiskajās vai profesionālajās studijās.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Matemātikas bakalaura studiju rezultātā studenti iegūst pamatiemaņas matemātikas praktiskos lietojumos un zinātnisku pētījumu organizācijā:

- spēj matemātikas zināšanas kompetenti pielietot, izmantojot tās reālu problēmu aprakstam un analīzei;

- spēj risināt iegūtās matemātiskās problēmas, pielietojot atbilstošas teorētiskās un skaitliskās matemātiskās metodes;

- spēj efektīvi izmantot IT datu analīzei un nepieciešamās informācijas iegūšanai.

Matemātikas bakalaura studiju programmas absolventiem jābūt sagatavotiem tālākām studijām matemātikas maģistra studiju programmās kā Latvijas, tā arī citu valstu universitātēs, vai arī maģistra studijās citās zinātņu nozarēs, kuru attīstībai kvalificētas matemātikas zināšanas ir būtiskas.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība LR un LU stratēģijai

Matemātikas bakalaura studiju programma ir neatņemama visu klasiskā tipa universitāšu komponente, bez tās nav iedomājama jebkura nacionālās nozīmes universitāte. Latvijas Universitātes akadēmiskās matemātikas studiju programmas balstās uz starptautiski nozīmīgām akadēmiskām tradīcijām, kuras bagātinājušās atbilstoši 20. un 21. gadsimtu mijas Eiropas vēsturisko izmaiņu diktētajām prasībām. Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes Matemātikas nodaļā izveidota vienota akadēmiskā bāze matemātikā izglītotu speciālistu sagatavošanai dažādām dzīves jomām – zinātnei, tautsaimniecībai, izglītībai. Matemātikas bakalaura studiju programmas absolventi veiksmīgi atrod savu vietu darba tirgū, tomēr par prioritāti uzskatāma studiju programmas beidzēju izglītības turpināšana maģistra līmeņa studijās. Tas atbilst arī LU stratēģiskajam mērķim – būt zinātnes universitātei.

Rezumējot teikto, akcentējams, ka bakalaura studijas matemātikā Latvijas Universitātē no valstiskā viedokļa ir nepieciešamas un pelnījušas atbalstu.

2.4.1.4. Prasības sākot studiju programmu

Matemātikas bakalaura studiju programmā imatrikulācija notiek atbilstoši LU rīkojumam. Jābūt nokārtotiem: CE latviešu valodā un literatūrā vai CE valsts valodā un CE matemātikā. Skolu absolventi, kuri nav kārtājuši centralizētos eksāmenus (CE), tiek vērtēti pēc: vidējās izglītības dokumenta vidējās atzīmes latviešu valodā un literatūrā, vidējās izglītības dokumenta vidējās atzīmes matemātikas priekšmetos un vidējās izglītības dokumenta visu mācību priekšmetu vidējās atzīmes.

Papildus LU vispārējos noteikumos minētajām prasībām bez iestājpārbaudījumiem studijām Matemātikas bakalaura studiju programmā var reģistrēties reflektanti – LR valsts vai atklāto un arī starptautisko matemātikas un informātikas olimpiāžu pirmo triju vietu ieguvēji pēdējos 2 gados.

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

Studiju plāns

Matemātikas bakalaura studiju programma pilna laika klātienes studiju forma, 8 semestri

Kursa kods	Kursa nosaukums	1		2		3		4		Pārb. forma	Lekcijas, semināri
		1	2	1	2	1	2	1	2		
Obligātā daļa (A daļa)											
DatZ-1042	Programmēšana un datori I	4 ⁴								Eks.	L32,P32
Mate-1032	Algebra I	5								Eks.	L48,P32
Mate-1022	Analītiskā ģeometrija	3								Eks.	L32,P16
Mate-1021	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi	2								Eks.	L19,P13
Mate-1027	Matemātiskā analīze I	6								Eks.	L48,P48
DatZ-1065	Programmēšana un datori II		4							Eks.	L32,P32
Mate-1063	Matemātiskā analīze II		8							Eks.	L64,P64
DatZ-2053	Programmēšana un datori III			2						Eks.	L16,P16
Mate-2064	Matemātiskā analīze III			8						Eks.	L64,P64
Mate-2134	Diferenciālvienādojumi I			4						Eks.	L32,P32

⁴ Apjoms kredītpunktos

Mate-2137	Skaitliskās metodes I			2						Eks.	L24,P8
Valo-1392	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa			4						Eks.	L16,P48
Fizi-P024	Fizika dabas zinātnēm				5					Eks.	P48,S32
Mate-2032	Varbūtību teorija				4					Eks.	L32,P32
Mate-2065	Matemātiskā analīze IV				4					Eks.	L32,P32
Mate-2138	Skaitliskās metodes II				2					Eks.	L24,P8
Mate-3142	Matemātiskās fizikas vienādojumi					4				Eks.	L48,P16
Mate-3030	Matemātiskā statistika					4				Eks.	L32,P32
Mate-3139	Skaitliskās metodes III					4				Eks.	L32,P32
Filz-1025	Filozofijas pamati							2		Eks.	
Mate-4036	Bakalaura darbs matemātikā								10	Aizst.	
Obligātās izvēles daļa (B daļa)											
Matemātika un dabaszinātnes B-1 modulis											
Mate-1031	Algebra II		4							Eks.	L32,P32
Mate-2086	Topoloģija I					2				Eks.	L16,P-16
Mate-4019	Kompleksā mainīgā funkciju teorija					3				Eks.	L-32,P-16
Mate-3018	Funkcionālanalīze							3		Eks.	L-32,P-16
Mate-4297	Matemātiskās							2		Eks.	L-24,P-8

	modelēšanas principi										
Mate-4077	Operāciju pētišana						4		Eks.	L48,P16	
Mate-3274	Optimizācijas metodes					4			Eks.	L32,P32	
Mate-3140	Skaitliskās metodes IV						3		Eks.	L-32,P-16	
	Kopā modulī – 24	0	4	0	0	5	4	12			
Matemātika un dabaszinātnes B-2 modulis											
Mate-1107	Ievads algoritmu teorijā		[2]						Eks.	L22,P10	
Mate-1032	Diskrētā matemātika		[2]						Eks.	L22,P10	
Mate-3019	Abstraktā algebra						[4]		Eks.	L48,P16	
Mate-3025	Seminārs programmu paketēs un nepārtraukto procesu datu apstrādē						4		Eks.	L-32,P-32	
Mate-3027	Matemātiskās un statistiskās datorprogrammu paketes						4		Eks.	L32,P32	
Mate-2014	Diferenciālvienādojumi II				(3)				Eks.	L-32,P-16	
Mate-3013	Gadījuma procesi**					{3}			Eks.	L-32,P-16	
	Kopā modulī 12										
Matemātika un dabaszinātnes B-3 modulis											
B-3-1 Diferenciālvienādojumu un determinēto procesu matemātiskās modelēšanas studiju kursu modulis (20 kredītpunkti)											
Mate-4174	Analītiskie atrisinājumi						2	(2)	Eks.	L-16,P-16	
Mate-4296	Integrālie splaini un						2	(2)	Eks.	L-16,P-16	

	to lietojumi										
Mate-4015	Deģenerēto matricu metožu izvēlētas nodaļas						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
Mate-4012	Izvēlētas nodaļas diferencu shēmu skaitliskā analīzē ar datorprogrammu MATLAB un MAPLE lietošanu						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
Fizi-4072	Galīgo elementu un robeželementu metodes						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
Mate-3173	Nelineārās robežproblēmas pielietojumos						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
Mate-4276	Robežproblēmu risināšana slāņainās vidēs						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
Mate-4279	Skaitlisko metožu pielietošana matemātiskās fizikas un hidrodinamikas problēmu risināšanā						2		(2)	Eks.	L-16,P-16
<i>B-3-2 modulis Nepārtraukto un diskrēto struktūru analīzes un sintēzes studiju kursu modulis (20 kredītpunkti)</i>											
Mate-5315	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati						4		(4)	Eks.	L-32,P-32
Mate-4028	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati							2		Eks.	L-30,P-2
Mate-4184	Fazi kopas un struktūras I						2		(2)	Eks.	L-30,P-2

Mate-3208	Haoss						2		(2)	Eks.	L-30,P-2
Mate-1018	Ievads skaitļu teorijā						2			Eks.	L-16,P-16
Mate-3020	Klasiskā kriptogrāfija							2		Eks.	L-24,P-8
Mate-5264	Splaini un to lietojumi						4		(4)	Eks.	L-48,P-16
Mate-3183	Topoloģija II						2		(2)	Eks.	L-24,P-8
Mate-3162	Kursa darbs matemātikā						4			Aizst.	Individuāls vadītājs
Kopā A daļā – 91											
		20	12	20	15	14	0		10		
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi				4	5	2					
Kopā B daļā – 61											
			6	0	3	9	17	16	10		
Brīvās izvēles daļā (C daļā) – 8											
			2		2		2	2			
Kopā programmā 160											
		20	20	20	20	23	19	18	20		

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija

Studiju programma sastāv no A (obligātās) daļas, B (izvēles) daļas un C (brīvās izvēles) daļas atbilstoši LU nolikumam par studiju programmām. Studiju programmas B daļa sastāv no diviem obligātās izvēles daļas moduļiem (B-1, 24 kredītpunkti; B-2, 12 kredītpunkti) un moduļa B-3, 20 kredītpunkti, kuram ir divas alternatīvas versijas - Diferenciālvienādojumu un determinēto procesu matemātiskās modelēšanas studiju kursu modulis (B-3-1), Nepārtraukto un diskrēto struktūru analīzes un sintēzes studiju kursu modulis (B-3-2). Šajos studiju kursu moduļos pamatā paredzēta piedāvāto studiju kursu lasīšana divos gados reizi, apvienojot vienā auditorijā studiju kursu interesentus no 6. un 8.semestru programmas apguvējiem. Nav izslēgta arī iespēja studējošā īpašas intereses gadījumā aizvietot atsevišķus viena moduļa studiju kursus ar otra moduļa atbilstoša garuma studiju kursiem. Moduļu struktūra studējošajiem pieļauj detalizētāku specializēšanos atšķirīgās matemātikas zinātnes apakšnozarēs. Studiju modulī B-3-1 galvenais akcents tiek veltīts diferenciālvienādojumu analītiskajām un skaitliskajām metodēm, nelineārās analīzes un optimizācijas problēmām, dabas un tehnoloģisko procesu matemātiskajai modelēšanai. Būtiska studiju sastāvdaļa ir seminārs, kurš paredz studējošā dalību kāda procesa matemātiskā modeļa izstrādē, analīzē, skaitliskā risināšanā, rakstiska ziņojuma sagatavošanā un tā mutiskā prezentācijā. Studiju modulī B-3-2 ietverti kursi, kas ļauj studentam iegūt zināšanas dažādos pēc būtības atšķirīgos matemātikas virzienos: nepārtrauktajā matemātiskā (topoloģija, fazi kopas, haoss, splaini), diskrētajā matemātiskā (skaitļu teorija, kriptogrāfija), ekonomiskajā matemātiskā (ekonometrija, ekonomisko modeļu matemātiskie pamati). Tanī pat laikā katrs no minētajiem virzieniem sintezē citu virzienu idejas. Zināšanu dažādība dod plašāku redzesloku un paver plašākas iespējas tālākai specializācijai.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studijas notiek latviešu valodā. Studiju kursu realizācijai, galvenokārt, tiek izmantotas tradicionālās formas – lekcijas, praktiskie darbi, laboratorijas darbi, semināri. Nodarbības pavada studējošo patstāvīgais darbs (atsevišķosursos, piemēram, „Skaitliskās metodes” – daļa patstāvīgā darba notiek pasniedzēja klātbūtnē), mājas darbi, ziņojumu gatavošana semināriem. Kursa un bakalaura darbos, tāpat arī vairākos ierobežotās izvēles daļasursos (piemēram,

Diferenciālvienādojumi II, Seminārs programmu paketēs un nepārtraukto procesu datu apstrādē, Matemātiskās un statistiskās datorprogrammu paketes) paredzēta tēmas izstrāde ar publisku aizstāvēšanu. Atsevišķi izvēles daļas kursi, kuros ik gadu klausītāju skaits varētu būt mazāks par LU normatīvos noteikto minimālo skaitu tiek lasīti reizi 2 gados 6. un 8. semestra klausītājiem vienlaikus. Kā likums, kursa un bakalaura darbos un semināros izstrādājamās tēmas saistītas ar akadēmiskā personāla pētījumiem šajos projektos. Nereti uz šo darbu bāzes top zinātniska vai metodiska rakstura publikācijas. Akadēmiskā personāla zinātniskā darbība atspoguļojas arī daudzos studējošajiem piedāvātajos izvēles daļasursos. Ierobežotais LZP grantu finansējums liedz iespēju plašāk izmantot studējošos projektu izpildē. Lielākajā daļā studiju kursu pasniedzēji pēc studentu vēlēšanās elektroniski izsūta sagatavotos mācību materiālus.

Studiju procesa kvalitātes novērtējums balstās uz katedru metodisko semināru regulāru darbību, pasniedzēju sagatavoto mācību materiālu ekspertīzi (tajā skaitā ar ārējo ekspertu piedalīšanos), Bakalaura gala pārbaudījumu komisijas slēdzieniem, studējošo un absolventu aptauju analīzi. Studiju procesa kvalitātes novērtējumam seko Matemātikas studiju programmu padome un LU Fizikas un matemātikas fakultātes Matemātikas nodaļas valde. Studiju procesa kvalitātes novērtējums, līdzās aktīvai zinātniskajai darbībai ir galvenie kritēriji katedru un nodaļas valdes pozitīviem ieteikumiem mācību spēku ievēlēšanai akadēmiskajos amatos Fizikas un matemātikas fakultātes Domē un Matemātikas zinātņu nozares profesoru padomē.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma

Matemātikas bakalaura studiju programmas studenti tiek vērtēti atbilstoši Latvijas Universitātē vienoti noteiktajām studiju vērtēšanas prasībām un kārtībai. Studiju kursu pārbaudījumu (eksāmena) atzīmi atbilstoši konkrētā studiju kursa pasniedzēja formulētajiem nosacījumiem ietekmē praktisko darbu, laboratorijas darbu, semināru ziņojumu, kontroldarbu, testu un patstāvīgo darbu vērtējums. Prasības pozitīvam kursa vērtējumam aprakstītas konkrētajos studiju kursu aprakstos. Bakalaura darbus vērtē Bakalaura gala pārbaudījumu komisija, kuru pēc Fizikas un matemātikas fakultātes Domes priekšlikuma apstiprina ar LU Rektora rīkojumu. Bakalaura gala pārbaudījumu komisija vērtējumu, koleģiāli apspriežot, izdara, pamatojoties uz fakultātes dekāna norādījumā nozīmētā darba recenzenta atzinumu,

darba vadītāja priekšlikumu un komisijas locekļu viedokli par darba kvalitāti un tā aizstāvēšanas prasmi.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Matemātikas bakalaura studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 60 budžeta vietām ir EUR 101 409, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 30 828) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 10 862 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 3 087 apmērā.

Tātad tiešajām Matemātikas BSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 60 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 56 631 jeb EUR 943,85 vienai studiju vietai.

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

Matemātikas bakalaura studiju programma atbilst Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (LR MK Noteikumi Nr2, Rīgā, 03.01.2002) un LU Senāta apstiprinātajam (lēmums Nr. 236 no 29.03.2004.) studiju programmu nolikumam. Studijas šajā programmā ir zinātniski pamatotas plaša profila studijas, tās profils un nosaukums veidots saskaņā ar LR Izglītības programmu klasifikatoru.

2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām ES valstu atzītu augstskolu studiju programmām

Latvijā matemātikas bakalaura studiju programmas tiek realizētas Daugavpils universitātē (DU) un Liepājas universitātē (LiepU), turklāt jāņem vērā atšķirīgais šo programmu apjoms – 120 kredītpunkti. LU matemātikas bakalaura studiju programmai ciešāka sadarbība izveidojusies ar DU realizēto studiju programmu, šai studiju programmai deleģētas arī tiesības turpināt LU studēt sākušo matemātikas bakalaura studiju programmā studējošo tālāku izglītošanu gadījumā, ja tiktu pārtraukta LU matemātikas bakalaura studiju programmas realizācija. Atšķirības programmu apjomā pamatā pastāv uz B daļas ievērojamu samazinājumu DU studiju

programmā un apstākli, ka tajā praktiski netiek aplūkota matemātikas saistība ar dabas, sociālajām un inženierzinātnēm, un tās lietojumi šajās jomās. Tas lielā mērā izskaidrojams ar DU akadēmiskā personāla ierobežotajām iespējām. DU A daļas studiju kursi aizņem 83% studijām atvēlēta laika, un tas ir praktiski vienliels ar LU A daļas studiju kursiem atvēlēto laiku. Procentuāli nepārtrauktās matemātikas, datorzinātnes un skaitlisko metožu, kā arī fizikas īpatsvars abu studiju programmu A daļās sakrīt, DU nedaudz vairāk ir diskrētās matemātikas kursu. Tas izskaidrojams ar apstākli, ka LU tradicionāli diskrētā matemātika nopietnāk pārstāvēta Datorikas nodaļā, kur kalpo kā pamats datorzinātnes apakšnozarei – datorzinātnes matemātiskie pamati.

Daugavpils universitātes akadēmiskās bakalaura studiju programmas Matemātika studiju plāns

Matemātika ((programmas kods 43460)

STUDIJU PLĀNS

studiju ilgums – 3 gadi

pilna laika studijas

1., 2., 3. studiju gads

Kursa kods	Kursa nosaukums	Pārbaudījuma forma	Kursa kredītpunkti	Kursa kontaktstundu skaits	1.studiju gads		2.studiju gads		3.studiju gads		Lekcijas/praktiskie darbi
					1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	
1.sem.	A daļa [18kr.p.]										
Mate1009	Matemātiskā analīze I	Iesk., eks.	6	96	6						3/3
Mate1010	Analītiskā ģeometrija I	Iesk., eks.	3	48	3						1/2
Mate1011	Lineārā algebra I	Iesk., eks.	3	48	3						1/2
DatZ1022	Datori un programmēšana I	Dif.iesk.	4	64	4						1/3
Valo1168	Angļu valoda matemātiķiem	Dif.iesk.	2	32	2						2
1.sem.	C daļa [2kr.p.]										

VidZ1011	Dabaszinātnes cilvēces kultūrā	Dif.iesk.	2	32	2						2
Vēst3039	Latvijas kultūras vēsture	Dif.iesk.	2	32	2						2
2.sem.	A daļa [18 kr.p.]										
Mate1012	Matemātiskā analīze II	Iesk., eks.	6	96		6					3/3
Mate1013	Analītiskā ģeometrija II	Iesk., eks.	3	48		3					1/2
Mate1014	Lineārā algebra II	Iesk., eks.	3	48		3					1/2
Fizi1009	Fizika I	Dif.iesk.	2	32		2					2
DatZ1023	Datori un programmēšana I	Dif.iesk.	4	64		4					1/3
2.sem.	C daļa [2kr.p.]										
Filz1018	Ētika	Dif.iesk.	2	32		2					2
Mate1071	Estētika	Dif.iesk.	2	32		2					2
3.sem.	A daļa [16kr.p.]										
Mate2003	Matemātiskā analīze III	Iesk., eks.	4	64			4				2/2
Mate2004	Skaitļu teorija	Iesk., eks.	3	48			3				1/2
Mate2005	Matemātiskā loģika	Iesk., eks.	2	32			2				1/1
Mate2006	Varbūtību teorija	Dif.iesk.	2	32			2				1/1
Fizi2012	Fizika II	Dif.iesk.	2	32			2				1/1
DatZ2016	Objekta orientēta	Dif.iesk.	2	32			2				0/1

	programmēšana I									
Mate2040	Studiju darba izstrāde	Iesk.								
3.sem.	B daļa [4 kr.p.]									
Mate2007	Optimizācijas pamati I	Dif.iesk.	2	32			2			1/1
Mate2008	Matemātikas datorprogrammas	Dif.iesk.	2	32			2			0/2
DatZ2017	Algoritmi un datu struktūras I	Dif.iesk.	2	32			2			1/1
4.sem.	A daļa [16 kr.p.]									
Mate2009	Diferenciālā ģeometrija	Iesk.,eks.	2	32			2			1/1
Mate2041	Funkcionālanalīze	Iesk.,eks.	4	64			4			2/2
Mate2011	Polinomu algebra	Iesk.,eks.	2	32			2			1/1
Mate2012	Parastie diferenciālvienādojumi	Dif.iesk.	3	48			3			1/2
Fizi4002	Fizika III	Dif.iesk.	2	32			2			1/1
DatZ2019	Objekta orientēta programmēšana II	Dif.iesk.	2	32			2			2/0
Mate2025	Studiju darbs	Dif.iesk.		16						
4.sem.	B daļa [2 kr.p.]									
Mate2013	Optimizācijas pamati II	Dif.iesk.	2	32			2			1/1
Mate2014	Matemātikas vēsture	Dif.iesk.	2	32			2			1/1
DatZ2019	Algoritmi un datu	Dif.iesk.	2	32			2			1/1

	struktūras I										
5.sem.	A daļa [14 kr.p.]										
Mate3014	Kompleksā mainīgā funkciju teorija	Iesk., eks.	3	48					3		1/2
Mate3006	Algebriskās struktūras	Iesk., eks.	2	32					2		
Mate3007	Matemātiskā statistika	Dif.iesk.	2	32					2		
DatZ3013	Datu bāzes I	Dif.iesk.	2	32					2		
Mate3025	Bakalaura darba izstrāde	Iesk.	5								
5.sem.	B daļa [6kr.p.]										
Mate3008	Matemātiskā modelēšana un diferenciālvienādojumi I	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
Mate3009	Attēlošanas metodes	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
Mate3010	Ģeometriskās transformācijas	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
Mate3011	Ģeometrijas pamati	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
Mate3012	Matemātiskie modeļi ekonomikā	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
Mate3013	Skaitļu sistēmas	Dif.iesk.	2	32					2		1/1
6.sem	A daļa [14 kr.p.]										

Mate3030	Lebega mērs un integrālis	Iesk.,eks.	3	48						3	1/2
Mate3015	Skaitliskās metodes	Iesk.,eks.	4	64						4	2/2
DatZ3015	Datu bāzes II	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Mate3040	Bakalaura darba izstrāde	iesk	5								
6.sem.	B daļa [6 kr.p.]										
Mate3016	Matemātiskā modelēšana un diferenciālvienādojumi II	Dif.iesk.	2	32						2	
Mate3017	Grafu teorija	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Mate3018	Projektīvā ģeometrija	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Mate3019	Neeiklīda ģeometrijas	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Mate3020	Trijstūru un riņķa līniju ģeometrija	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Mate3021	Vispārīgā topoloģija	Dif.iesk.	2	32						2	1/1
Gala pārbaudījumi											
A daļa					18	18	16	16	14	14	96
B daļa							4	4	6	6	20
C daļa					2	2					4
Kopā					20	20	20	20	20	20	120

ES valstu kontekstā LU Fizikas un matemātikas fakultātes Matemātikas nodaļas akadēmiskajam personālam izveidojusies laba sadarbība ar Lietuvas kolēģiem – Viļņas Universitātē un, it īpaši, Viļņas Gedimina Tehniskajā Universitātē, ar kuriem tiek domāts par kopīgas sadarbības perspektīvu tehnomatemātikā orientētu matemātikas studiju programmu izveidē (sadarbībā iekļaujot arī Tartu universitāti un Daugavpils universitāti, tiesa sekmīgu sadarbību apdraud atšķirīgais (saīsinātais) bakalaura studiju garums pēdējās divās no minētajām universitātēm). Tādēļ salīdzinājumam izvēlētas minētās Lietuvas universitātes, kurās matemātikas bakalaura studiju programmu apguvei tāpat kā LU atvēlēti 160 kredītpunkti. Viļņas Universitātē bakalaura studiju programmā (tās nosaukums „Matemātika un matemātikas lietojumi”) pēc 5 semestra notiek studējošo specializācija, turklāt bakalaura darbam atvēlētais laiks ir mazāks – atkarībā no specializācijas 5-8 kredītpunkti. Pirmajā studiju posmā obligātie kursi ir 92 kredītpunkti (no 101). Obligātās daļas proporcijas starp matemātikas apakšnozarēm līdzīgas mūsu A daļas kursos praktizētajām, fizikas studijas aprobežojas ar mehānikas kursu 3 kredītpunktu apjomā, bet liela vērība veltīta svešvalodām un lietuviešu valodas kultūrai. Līdzīga studiju struktūra ir arī Viļņas Gedimina Tehniskajā Universitātē. Starp abām vadošajām Lietuvas universitātēm būtiskākā atšķirība ir studējošo specializācijas virzienos. Ja Viļņas Universitātē specializācijas galvenie virzieni ir varbūtību teorija un matemātikas lietojumi ekonomikā, tad Viļņas Gedimina Tehniskajā Universitātē (studiju programmas nosaukums „Tehnomatemātika”) – diferenciālvienādojumi un matemātiskā modelēšana, kā arī matemātikas lietojumi datorzinātnē. Pēdējā no minētajām specializācijām, kā jau atzīmēts augstāk, LU pamatā tiek apgūta datorzinātnes studiju programmās.

Viļņas Universitātes bakalaura studiju programmas „Matemātika un matemātikas
lietojumi” plāns.

Course unit code	Course unit title	Credits	Amount of hours	Assessment method	Language of instruction *	Part of study programme
Mathematics and Applications of Mathematics (study programme)		240				
Semester 1 (current)		30				
block: Compulsory Courses		30				
	Basics of Discrete Mathematics	5	64	Examination		Core studies
	Informatics I/II	5	64	Examination		Core studies
	Mathematical Analysis I/III	8	128	Examination		Core studies
	Linear Algebra and Geometry	7	96	Examination		Core studies
	Foreign Language I/II	5	64	Pass/Fail		Core studies
Semester 2		30				
block: Compulsory Courses		25				
	Algebra I/II	7	96	Examination		Core studies
	Informatics II/II	5	64	Examination		Core studies
	Mathematical Analysis II/III	8	128	Examination		Core studies
	Foreign Language II/II	5	64	Examination		Core studies
block: General Education Modules		5				
	General Education Modules	5	64	Undefined	undefined	Other studies
Semester 3		29				
block: Compulsory Courses		29				
	Algebra II/II	6	96	Examination		Core studies

	Differential Equations I/II	5	64	Pass/Fail		Core studies
	Geometry	5	64	Examination		Core studies
	Combinatorics and Graph Theory	5	64	Examination		Core studies
	Mathematical Analysis III/III	8	128	Examination		Core studies
Semester 4						
Semester 4		31				
block: Compulsory Courses		31				
	Differential Equations II/II	5	64	Examination		Core studies
	Database Management Systems	5	64	Examination		Core studies
	Theory of Complex Variable Functions	6	96	Examination		Core studies
	Measure and Integral Theory	5	64	Examination		Core studies
	Numerical Methods I/II	4	64	Examination		Core studies
	Probability Theory and Mathematical Statistics I/II	6	80	Examination		Core studies
Semester 5						
Semester 5		30				
block: Compulsory Courses		15				
	Functional Analysis	6	96	Examination		Core studies
	Mechanics	4	64	Examination		Core studies
	Probability Theory and Mathematical Statistics II/II	5	80	Examination		Core studies
block: Optional Courses		10				
group: A		5				
	Additional Chapters of Complex Analysis	5	64	Examination		Core studies
	Numerical Methods II/II	5	64	Examination		Core studies
group: B		5				
	Internet Technologies	5	48	Examination		Core studies

	JAVA Technologies	5	64	Examination		Core studies
	Visual Programming	5	48	Examination		Core studies
block: General Education Modules		5				
	General Education Modules	5	64	Undefined	undefined	Other studies
Semester 6						
Semester 6		30				
block: Compulsory Courses		20				
	Physics	4	64	Examination		Core studies
	Equations of Mathematical Physics	6	80	Examination		Core studies
	Number Theory	5	64	Examination		Core studies
	Applied Statistics	5	64	Examination		Core studies
block: Optional Courses		10				
variant: 1		10				
group: A		5				
	Introduction to Galois Theory	5	64	Examination		Core studies
	Basics of Operator Theory	5	64	Examination		Core studies
group: B		5				
	Harmonic Analysis	5	64	Examination		Core studies
	Introduction to Algebraic Number Theory	5	64	Examination		Core studies
variant: 2		10				
group: B		5				
	Harmonic Analysis	5	64	Examination		Core studies
	Introduction to Algebraic Number Theory	5	64	Examination		Core studies
group: C		5				
	Additional Chapters of Combinatorics	5	64	Examination		Core studies
	Variational Calculus and	5	64	Examination		Core studies

	Optimal Control					
variant: 3		10				
group: A		5				
	Introduction to Galois Theory	5	64	Examination		Core studies
	Basics of Operator Theory	5	64	Examination		Core studies
group: C		5				
	Additional Chapters of Combinatorics	5	64	Examination		Core studies
	Variational Calculus and Optimal Control	5	64	Examination		Core studies
Semester 7		30				
block: Compulsory Courses		10				
	Basics of Mathematical Modelling	5	64	Examination		Core studies
	Reliability Theory	5	64	Examination		Core studies
block: Optional Courses		15				
group: A		5				
	Information Theory and Data Mining	5	64	Examination		Core studies
group: B		5				
	Mathematics of Financial Markets	5	64	Examination		Core studies
	Encoding and Cryptography	5	64	Examination		Core studies
group: C		5				
	Algorithmic Number Theory	5	64	Examination		Core studies
	Asymptotic Methods for Differential Equations	5	64	Examination		Core studies
block: General Education Modules		5				
	General Education Modules	5	64	Undefined	undefined	Other studies
Semester 8		30				
block: Compulsory Courses		30				

	Final Thesis	12	16	Final Degree Project		Core studies
	Professional Practice	18	18	Examination		Core studies

Viļņas Gedimīna Tehniskajā Universitātē studiju programmas „Tehnomatemātika”
plāns

1 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 week					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
FMMMB1 1102	Differential Calculus	45 15 045 05	8,0	8,00	E
FMMMB1 1103	Analytic Geometry	30 15 015 04	6,0	6,00	E
FMMMB1 1104	Mathematical Logic and Set Theory	30 00 015 02	4,0	4,00	E
FMTMB11 110	Procedural Programming	30 15 015 04	6,0	6,00	E
Option (one of the following)					
KIHSB111 08	Philosophy of Technology	30 00 015 00	3,0	3,00	E1
KIHSB111 20	Philosophy	30 00 015 00	3,0	3,00	E1
Option (one of the following)					
KIKAB111 23	English Language 1	00 00 045 03	3,0	3,00	E1
KIKAB111 24	German Language 1	00 00 045 03	3,0	3,00	E1
KIKAB111 25	French Language 1	00 00 045 03	3,0	3,00	E1
2 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
FMMMB1 1202	Integral Calculus	45 15 030 04	6,0	6,00	E
FMMMB1 1203	Linear algebra	45 15 015 05	6,0	6,00	E

FMMMB1 1204	Discrete Mathematics	45 00 015 05	6,0	6,00	E
FMTMB11 210	Application Software for Mathematics	15 30 000 04	4,0	4,00	E
FMTMB11 211	Object-Oriented Programming	30 15 015 04	5,0	5,00	E
Option (one of the following)					
KIKAB112 23	English Language 2	00 00 030 02	3,0	3,00	E1
KIKAB112 24	German Language 2	00 00 030 02	3,0	3,00	E1
KIKAB112 25	French Language 2	00 00 030 02	3,0	3,00	E1
3 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
FMFIB113 06	General Physics	30 15 015 04	4,0	4,00	E
FMMMB1 1302	Advanced calculus	45 15 015 04	5,0	5,00	E
FMMMB1 1303	General Algebra	30 15 015 04	4,0	4,00	E
FMMMB1 1304	Numerical methods	45 15 015 04	5,0	5,00	E
FMTMB11 310	Engineering Mechanics	30 00 015 04	4,0	4,00	E
VVSEB11 357	Economics	30 00 015 04	4,0	4,00	E1
Free choice obligatory course		4,0	4,0		
4 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 3 weeks (session) + 2 weeks (practice) + 1 weeks (independent work) = 21 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
FMMMB1 1404	Ordinary Differential Equations	45 15 030 10	6,0	6,00	E

FMMMB1 2401	Theory of Algorithms	45 30 015 02	5,0	5,00	E
FMSAB11 411	Probability Theory and Mathematical Statistics	45 15 015 05	5,0	5,00	E
FMTMB11 410	Cognitive Practice	00 00 000 10	3,0	3,00	I
VVSEB11 452	Management	45 00 015 04	3,0	3,00	E
Option (one of the following)					
FMFIB114 50	Electricity and Magnetism	30 15 015 04	4,0	4,00	E1
FMMAB11 408	Mechanics of Solids	30 15 015 04	4,0	4,00	E1
FMMMB1 1403	Basic economic models	30 15 015 12	4,0	4,00	E1
Free choice obligatory course		4,0	4,0		
5 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
Mathematical Modelling					
FMGSB11 502	Software Engineering	30 15 015 05	5,0(1,0)	5,00	E
FMMMB1 1504	Dynamical systems and chaos	45 15 015 05	5,0	5,00	E
FMMMB1 2501	Basics of mathematical modelling	45 15 015 04	6,0	6,00	E
FMSAB11 513	Applied Statistics	45 15 015 06	6,0	6,00	E
FMTMB11 510	Finite Element Methods	30 15 015 04	4,0	4,00	E
Free choice obligatory course		4,0	4,0		
Technometrics					
FMGSB11 502	Software Engineering	30 15 015 05	5,0(1,0)	5,00	E
FMMMB1 1504	Dynamical systems and chaos	45 15 015 05	5,0	5,00	E

FMMMB1 1505	A Basic Course in Econometrics	30 30 000 04	4,0	4,00	E
FMMMB1 2501	Basics of mathematical modelling	45 15 015 04	6,0	6,00	E
FMSAB11 513	Applied Statistics	45 15 015 06	6,0	6,00	E
Free choice obligatory course		4,0	4,0		
6 Semester (30 credits) 12 weeks (teaching course) + 2 weeks (session) + 8 weeks (practice) + 1 weeks (independent work) = 23 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
Mathematical Modelling					
FMGSB11 605	Computer Graphics	24 12 012 10	4,0	4,00	E1
FMMMB1 1601	Analysis of mathematical models of real world application	00 00 024 02	5,0	5,00	KS
FMMMB1 1602	Applied Functional Analysis	36 00 012 04	5,0	5,00	E
FMMMB1 1605	Integral equations	36 00 024 04	4,0	4,00	E
FMTMB11 610	Professional Practice	00 00 000 10	12,0	12,00	I
Technometrics					
FMGSB11 605	Computer Graphics	24 12 012 10	4,0	4,00	E1
FMMMB1 1601	Analysis of mathematical models of real world application	00 00 024 02	5,0	5,00	KS
FMMMB1 1602	Applied Functional Analysis	36 00 012 04	5,0	5,00	E
FMMMB1 1604	Financial engineering and modeling	36 12 012 12	4,0	4,00	E
FMTMB11 610	Professional Practice	00 00 000 10	12,0	12,00	I
7 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					

Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
Mathematical Modelling					
FMMMB1 1702	Applied optimization methods	45 15 015 05	6,0(2,0)	6,00	E
FMMMB1 1703	Advanced numerical methods	45 15 015 02	5,0	5,00	E
FMMMB1 1711	Solution of ill posed problems	30 00 015 04	4,0	4,00	E
FMMMB1 1712	Mathematical physics	30 15 030 04	5,0	5,00	E
KILKB110 05	Specific Purpose Language Culture	15 00 015 02	3,0	3,00	E1
Option (one of the following)					
FMFIB117 46	Final Thesis 1	00 00 000 10	3,0	3,00	I
FMMAB11 701	Final Thesis 1	00 00 000 00	3,0	3,00	I
FMMMB1 1708	Final Thesis 1	00 00 000 10	3,0	3,00	I
FMTMB11 710	Final Thesis 1	00 00 000 10	3,0	3,00	I
Option (one of the following)					
FMMMB1 1706	Variation calculus	30 00 030 00	4,0	4,00	E
FMMMB1 1713	Fuzzy Discrete Structures and Decision Making	30 15 015 13	4,0	4,00	E
Technometrics					
FMMMB1 1702	Applied optimization methods	45 15 015 05	6,0(2,0)	6,00	E
FMMMB1 1703	Advanced numerical methods	45 15 015 02	5,0	5,00	E
FMMMB1 1708	Final Thesis 1	00 00 000 10	3,0	3,00	I
FMMMB1 1709	Statistics of economic indicators	15 15 015 17	4,0	4,00	E
FMMMB1 1712	Mathematical physics	30 15 030 04	5,0	5,00	E
KILKB110 05	Specific Purpose Language Culture	15 00 015 02	3,0	3,00	E1

Option (one of the following)					
FMMMB1 1706	Variation calculus	30 00 030 00	4,0	4,00	E
FMMMB1 1713	Fuzzy Discrete Structures and Decision Making	30 15 015 13	4,0	4,00	E
8 Semester (30 credits) 12 weeks (teaching course) + 2 weeks (session) + 5 weeks (final thesis) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (P C)	ECTS credits	Assessment
Mathematical Modelling					
FMMAB11 803	Computational Mechanics	24 12 024 06	6,0	6,00	E
FMMMB1 1801	Mathematical models in industry	24 12 024 04	4,0	4,00	E
FMTMB11 810	Database Systems	24 12 024 24	5,0	5,00	E
Option (one of the following)					
FMFIB118 47	Final Thesis 2	00 00 000 10	7,0	7,00	I
FMMAB11 805	Final Thesis 2	00 00 000 00	7,0	7,00	I
FMMMB1 1802	Final Thesis 2	00 00 000 10	7,0	7,00	I
FMTMB11 811	Final Thesis 2	00 00 000 10	7,0	7,00	I
Option (one of the following)					
FMFIB118 48	Final Thesis 3	00 00 000 13	8,0	8,00	BD
FMMAB11 804	Final Thesis 3	00 00 000 00	8,0	8,00	BD
FMMMB1 1803	Final Thesis 3	00 00 000 13	8,0	8,00	BD
FMTMB11 812	Final Thesis 3	00 00 000 13	8,0	8,00	BD
Technometrics					
FMMMB1 1801	Mathematical models in industry	24 12 024 04	4,0	4,00	E
FMMMB1 1802	Final Thesis 2	00 00 000 10	7,0	7,00	I

FMMMB1 1803	Final Thesis 3	00 00 000 13	8,0	8,00	BD
FMMMB1 1804	Optimization in economics	24 12 024 04	6,0	6,00	E
FMTMB11 810	Database Systems	24 12 024 24	5,0	5,00	E

Rezumējot salīdzinājumus, piebūrdīsim, ka līdzīgi kā salīdzinājumam izvēlētājās augstskolās arī LU matemātikas bakalaura studiju programmā pirmajos 4-5 semestros galvenā vērtība tiek vēltīta studiju kursiem galvenajās matemātikas zinātnes apakšnozarēs, turklāt līdzīgās proporcijās kā citur, bet atlikušajā laikā dominē izvēles studiju kursi LU Fizikas un matemātikas fakultātes Matemātikas nodaļai tradicionālās matemātikas apakšnozarēs.

2.4.4. Informācija par studējošajiem

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem				Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
		1.	2.	3.	4.			
2012.	34	34	7	12	7	60	2	13
2013.	25	25	13	8	10	56	2	7
2014	24	25	11	10	11	57	2	9

2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Kopumā gan studiju programma, gan arī pasniedzēji vērtēti atzinīgi. Izteiktas arī kritiskas piezīmes, bet nereti tās ir diskutējamas vai ļoti specifiskas. Bakalaura studiju programmā izteikušies ap 40% 2.kursā studējošo, 70% 3.kursā studējošo un 60% 4.kursā studējošo. Studentu vērtējumu par pasniedzēju darbu studiju kursu pasniegšanā saņēmis studiju programmas direktors, kurš informējis atbilstošo katedru vadītājus, kā arī konkrēto pasniedzēju personīgi. Studenti arī gaida pasniedzēju, par kuriem saņemtas kritiskas piezīmes, atbildes par tām. Diemžēl nereti šīs piezīmes ir stipri subjektīvas. Jāatzīmē, ka aptauja pēc daudzu mācībbspēku domām sastādīta ne visai prasmīgi un to vēlams uzlabot, gan jautājumu precizitātes, gan satura ziņā. Individuālajās sarunās kā būtisks jautājums metodiskai diskusijai izvirzīta dialektiska pretruna par pasniedzēju kvalifikāciju, kuri strādā ar jaunāko kursu studentiem. No

vienas puses studenti alkst saskari ar akadēmisko personālu, kurš sevi pārlicinoši pierādījis zinātniskajā darbībā, bet, no otras puses, aktīvi zinātnē strādājošajiem ir grūtības piemēroties jaunā studenta izpratnes līmenim. Te jāatzīst, ka studējošajiem ir visas iespējas interneta vidē uzzināt par pasniedzēju akadēmiskajiem sasniegumiem un viņi to arī izmanto. Tam ir liela nozīme B daļas kursu izvēlei. Studējošo domas dalās jautājumā par teorētisko un praktisko nodarbību līdzsvaru. Daļa studējošo vēlētos vairāk praktisko nodarbību, turpretim aktīvākie studenti uzskata, ka pārāk liels praktisko nodarbību īpatsvars bremzē studiju kursa apgūšanu. Nevienprātīgi tiek vērtēta arī tehnisko līdzekļu izmantošana lekcijas laikā.

Kā piemēru minēsim 2012./2013. studiju gada izvērtējumu Matemātikas bakalaura programmas 4.kursa studentu skatījumā.

Lai uzskatāmāk novērtētu iegūtās atbildes, tās ir mērogotas skaitliskā skalā (no 1 kā nepiekrīst izteikumam līdz 5 kā pilnībā piekrīst izteikumam).

Aptaujas rezultāti

	Jautājums	Vērtējums
1.	<i>Mācību procesa kvalitāte</i> kopumā ir ļoti laba.	3,28
2.	<i>Mācību procesa saturs</i> kopumā ir ļoti labs.	3,42
3.	Lekciju un praktisko darbu norise ir veiksmīgi organizēta.	3,85
4.	Programmā ir liels budžeta vietu skaits.	4,86
5.	Programmā ir viegli iestāties.	4,14
6.	Programmā ir grūti mācīties.	3,57
7.	Ir attīstīta sadarbība ar citu valstu augstskolām.	3
8.	Augsta pasniedzēju kvalifikācija.	4,28
9.	Programmas beidzēji ir pieprasīti darba tirgū.	3,14
10.	Programmas beidzēji ir labi atalgoti darba tirgū.	3,28
11.	Tiek uzstādītas stingras prasības studentiem.	3,14

12.	Interesanta studentu sabiedriskā dzīve.	3,14

Akcentētākie izteikumi: nepieciešama komunikācija ar darba devējiem, kuri grib matemātiku; pārāk liels uzsvars uz skaitliskajam metodēm un analītiskajiem atrisinājumiem, bet algebra un diferenciālvienādojumi netiek apskatīti pietiekami; kritizēts kurs Programmēšana un datori. Vairums aptaujāto (82%) ir par 4-gadīgu matemātikas bakalaura studiju programmu.

Ir vērtēti arī visi iepriekšējā studiju gadā klausītie studiju kursi, tur 5 baļļu sistēmā (5 kā ļoti labs līdz 1 kā ļoti slikts) kursu pasniegšana izvērtēta šādi:

Matemātiskā statistika: 3,28; Matemātiskās fizikas vienādojumi 4,28; Topoloģija I 4,43; Optimizācijas metodes 3,43; Gadījuma procesi 3,43; Skaitliskās metodes III 4; Kompleksā mainīgā funkciju teorija 4,28; Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati 4,28; Analītiskie atrisinājumi 3,71; Nelineārās robežproblēmas pielietojumos 3,28; Filozofijas pamati 4,28.

2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze

2013.gada salidojuma laikā notikušās absolventu aptaujas rezultāti vēl nav koleģiālajās institūcijās (katedrās, nodaļas valdē, matemātikas studiju programmu padomē) izvērtēti, apspriesti un analizēti.

2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studiju procesa pilnveidošanā tiek ņemts vērā studentu viedoklis un ierosinājumi. Visbiežāk studentu ierosinājumi attiecas uz organizatoriskiem jautājumiem, kas nav saistīti ar konkrēto studiju saturu, piemēram, uz lekciju saraksta izveidošanu studentiem maksimāli pieņemamā veidā. Taču ir arī daudzi individuālās sarunās pausti ieteikumi par pasniegšanas metodikas jautājumiem, studiju kursu saturu un vietu studiju programmās, u.tml. Studējošo ierosinājumi, izteikumi, komentāri, iebildumi, aizrādījumi, u.c. tiek uzklauti, apsvērti un, pēc to analīzes katedrās, Matemātikas nodaļas valdē un visbeidzot Matemātikas studiju programmu padomē to pamatotības gadījumā arī praktiski realizēti. Daudzi studiju programmā studējošie aktīvi piedalās studentu pašpārvaldes institūciju darbā.

2.4.8. Studiju kursu apraksti

LU Informatīvajā sistēmā [http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1\[filter\]\[0\]=prog_id%3A21001](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1[filter][0]=prog_id%3A21001)

2.4.MM. Maģistra studiju programma „Matemātika”

Raksturojums

par 2013./2014. akadēmisko mācību gadu

<i>Studiju programmas kods</i>	45460
<i>Studiju programmas īstenošanas ilgums, studiju veids, forma un apjoms</i>	2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienes studijās, 80 kredītpunkti (120 ECTS)
<i>Prasības, sākot studiju programmas apguvi</i>	1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) matemātikā, fizikā, datorzinātnēs; 2) cita augstākā akadēmiskā izglītība, ja tās saturs un apjoms atbilst LU Matemātikas bakalaura studiju programmas A daļas prasībām.
<i>Vieta, kurā īsteno studiju programmu</i>	LU Fizikas un matemātikas fakultāte Zeļļu iela 8, Rīga, LV-1002
<i>Iegūstamais grāds</i>	dabaszinātņu maģistra grāds matemātikā
<i>Programmas direktors</i>	Dr.math., prof. Jānis Buls

2.4.1. Studiju programmas saturs un realizācijas apraksts

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Akadēmiskās maģistra studiju programmas „Matemātika” (turpmāk matemātikas maģistra programma) **mērķis** ir sagatavot kvalificētus matemātiķus Latvijas valsts iestādēm, kā arī privātā sektora uzņēmumiem, tai skaitā, finanšu institūcijām gan valsts iestādēs, gan privātajā sektorā. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir esošo augstas kvalifikācijas matemātiķu atražošana gan Latvijas zinātnes vajadzībām, gan industrijai, aizsardzībai, gan augstākajai izglītībai. Bez augstas kvalifikācijas matemātiķiem sākas intelektuāls pagrimums gan zinātnē, gan sabiedrībā kopumā, kas ilgtermiņā noved arī pie saimnieciska pagrimuma. Tā kā Latvija ir Eiropas Savienības (ES) sastāvdaļa, tad tās pienākums ir līdz ar pārejām ES valstīm dot savu pienesumu ES attīstībai, kas mūsdienu tehnoloģiju attīstības stadijā nav iedomājama bez augstas kvalifikācijas matemātiķu līdzdalības. Maģistrantūra ir neatņemams posms, kas sagatavo jaunos cilvēkus tālākajām studijām doktorantūrā. Bez maģistratūras nav doktorantūras, bez doktorantūras nav nākotnes.

Galvenie **uzdevumi**:

- nodrošināt iespēju, apgūstot *matemātikas maģistra studiju programmu* un sekmīgi nokārtojot *valsts pārbaudījumus*, iegūt **dabaszinātņu maģistra grādu matemātikā**,
- attīstīt studentos matemātisko domāšanu, veicināt centienus patstāvīgai zināšanu paplašināšanai un praktisko iemaņu nostiprināšanai;
- attīstīt studentos iemaņas patstāvīgu zinātnisko pētījumu veikšanai un to rezultātu teorētiskai un praktiskai lietošanai;
- attīstīt studentos augstu profesionālo ētiku un piedāvāt sociālās pamata prasmes komunikācijā, patstāvīgajā un komandas darbā;
- nodrošināt stabilu un drošu studiju procesu, īstenojot studiju programmas saturu.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Pēc sekmīgi apgūtas matemātikas maģistra programmas studentam ir jādemonstrē un jāspēj:

zināšanas:

- pamatzināšanas matemātikas nozarē;
- pietiekošas zināšanas matemātikā, lai varētu pasniegt matemātiku ne tikai koledžās, bet arī augstskolās;
- specializētas zināšanas matemātiskajā modelēšanā;
- zināšanas par datu iegūšanu, to matemātisku apstrādi un analizēšanu, iegūto rezultātu interpretēšanu;
- zināšanas par IT izmantošanu dažādu matemātisko un statistisko modeļu apstrādē;
- specializētas zināšanas izvēlētā matemātiskās apakšnozarē;

prasmes:

- prasme matemātiski formulēt lietišķas un teorētiskas problēmas un uzdevumu nostādnes;
- prasme izstrādāt gan determinētus, gan statistiskus modeļus;
- prasme izstrādāt gan nepārtrauktus, gan diskrētus matemātiskus modeļus;
- prasme iegūt statistikas datus;
- prasme strādāt ar informācijas tehnoloģijām;
- prasme strādāt ar specializētu matemātikas literatūru;
- prasme veikt zinātnisko un pētniecisko darbu.

kompetences:

- orientējas mūsdienu matemātikas aktuālajos virzienos;
- spēj orientēties galvenajos matemātikas modeļos un metodēs – gan determinētās, gan nedeterminētās;
- spēj risināt gan nepārtrauktās, gan diskrētās matemātikas problēmas, izmantojot atbilstošās matemātiskās metodes;
- spēj izstrādāt un veikt teorētiskus pētījumus, analizēt to rezultātus, izdarīt pamatotus secinājumus;
- prot iegūtos rezultātus prezentēt un interpretēt.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Maģistratūras studijas matemātikā saskaņotas ar LU stratēģiju, taču mums neizprotamu iemeslu dēļ matemātikas skolotāju sagatavošanu slēdza Fizikas un matemātikas fakultātē, par galveno iemeslu minot pārāk ilgo apmācības procesu.

Šai sakarībā atgādinām bijušās izglītības ministres Goldes viedokli:

- Vienmēr esmu teikusi, ka nav normāli, ka tik mazā valstī kā Latvija, ir vairāk nekā 800 sadrumstalotu augstākās izglītības programmu.

Golde uzskata, ka daudzas programmas ir jāapvieno, lai augstskolu beidzēji nebūtu tikai kādas šauras jomas speciālisti un viņiem būtu lielākas iespējas konkurēt darba tirgū. Piemēram, nav pieļaujams, ka jaunieši, kurš izskolojies par pirmsskolas izglītības pedagogu, nevar strādāt sākumskolā.

Tieši šāda ir bijusi un arī šobrīd ir Matemātikas nodaļas nostāja, ka gatavojot speciālistus skolotāja programmai, vienlaicīgi tika domāts par jauno cilvēku tālāku izaugsmi, lai viņi varētu strādāt ne tikai skolās. Vēl jo vairāk izbrīnu izsauca LU Senāta nostāja, kas pēc būtības neuzklausa Matemātikas nodaļas viedokli, un šo programmu faktiski reducēja, tā pazeminot jauno cilvēku iespējas konkurēt darba tirgū.

Kvalifikācijas trūkums matemātikā ir galvenais iemesls, kāpēc matemātikas skolotāju programmu beigušie īsti nespēj iekļauties matemātikas maģistrantūras studiju procesā.

Mums neizprotamu iemeslu dēļ LU organizē reducētus maģistrantūras kursus matemātikas skolotājiem, kas faktiski ir krāpniecība attiecībā uz kvalifikāciju matemātikā.

Matemātikas mācīšanas stratēģija (tai skaitā matemātikas maģistratūrā) atbilst Eiropas Komisijas paziņojumam EIROPA 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Šai paziņojumā uzsvērts, ka valstu līmenī dalībvalstīm jānodrošina pietiekams skaits absolventu zinātnes, **matemātikas** (izcēlums mūsu) un inženierzinātņu jomā. Bez adekvāta finansējuma tas nav iespējams. Inflācija aug, taču finansējums matemātikai nav sasniedzis pat pirmskrīzes līmeni.

Tā kā Latvijas valdība ir akceptējusi šo ziņojumu, tad viennozīmīgi secināms, ka Matemātikas nodaļa apcirpto finansiālo līdzekļu ietvaros mēģina nodrošināt Latvijas valsts prestižu, realizējot Latvijas valsts apņemšanos.

2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$);

Iepriekšējā izglītība: 1) bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) matemātikā, fizikā, datorzinātnēs; 2) cita augstākā akadēmiskā izglītība, ja tās saturs un apjoms atbilst LU Matemātikas bakalaura studiju programmas A daļas prasībām.

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

Studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojums.

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1.	2.	3.	4.			
Obligātā daļa (A daļa)								
Mate5008	Varbūtību teorijas un matemātiskās statistikas izvēlētas nodaļas		2			2	eksāmens	L20, P12
Mate5216	Parasto un parciālo diferenciālvienādokumu izvēlētas nodaļas		2			2	eksāmens	L32
Mate5215	Funkcionālanalīzes un funkciju teorijas izvēlētas nodaļas		2			2	eksāmens	L32
Mate5009	Diskrētās matemātikas un algebras izvēlētas nodaļas		4			4	eksāmens	L60, P4
Mate5037	Maģistra darba ievadseminārs		4			4	eksāmens	L32, P32
DatZ5039	Datorzinātnes matemātiskie pamati		2			2	eksāmens	L32
Mate6008	Pierādījuma jēdziena evolūcija matemātikā		2			2	eksāmens	L32
Mate5333	Kopu teorijas elementi		2			2	eksāmens	L32

Mate6038	Maģistra darbs matemātikā				20	20	aizstāvēšana	
Ierobežotas izvēles daļa (B daļa)								
Mate5005	Fraktālā ģeometrija	2	vai	2		2	eksāmens	L30, P2
Mate5040	Asiņtotiskā statistika	4	vai	4		4	eksāmens	L48, P16
Mate5236	Lineāro sistēmu teorija un regresijas analīze	4	vai	4		4	eksāmens	L32, P32
Mate5001	Ekstrēmu uzdevumu risināšanas elementārās metodes	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5248	Nelineāras robežproblēmas	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5024	Visual Basic kā universāls līdzeklis apmācoši – kontrolējošu programmu izstrādē	2	vai	2		2	eksāmens	L32, P32
Mate5021	Lietišķo programmu pakešu izvēlētas nodaļas	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5030	Matemātiskās modelēšanas praktikums I	5	vai	5		5	eksāmens	L32, P48
Mate5031	Matemātiskās modelēšanas praktikums II	4	vai	4		4	eksāmens	L32, P32
Mate6009	Matemātiskās modelēšanas praktikums III	5	vai	5		5	eksāmens	L32, P48
Mate5244	Matemātiskās statistikas papildnodaļas. Statistiskā	4	vai	4		4	eksāmens	L64

	hipotēžu pārbaude							
Mate5115	Varbūtību teorija un matemātiskās statistikas metodes praktiskajos lietojumos	2	vai	2		2	eksāmens	L24, P4, LD2
Mate5028	Dzīvības apdrošināšanas matemātika	4	vai	4		4	eksāmens	L44, P20
Mate5019	Olimpiāžu matemātikas praktikums	4	vai	4		4	eksāmens	L16, P48
Mate5220	Afīnā, projektīvā un kombinatoriskā ģeometrija	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5039	Neparametriskā statistika	4	vai	4		4	eksāmens	L32, P32
Mate5030	Matemātiskās modelēšanas praktikums I	5	vai	5		5	eksāmens	L32, P12, LD36
Mate5040	Asimptotiskā statistika	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate6335	Skolas matemātikas kursa zinātniskie pamati	4	vai	4		4	eksāmens	L16, P48
Mate5318	Gadījuma procesi	4	vai	4		4	eksāmens	L44, P20
Mate6003	Matemātiskā modelēšana un dabaszinātnes	2	vai	2		2	eksāmens	L24, P8
Mate6007	Dinamiskas sistēmas	4	vai	4		4	eksāmens	L40, P24
Mate5020	Elektronisku mācību līdzekļu izstrādes tehnoloģija	2	vai	2		2	eksāmens	L32

Mate5038	Parastie diferenciālvienādojumi un modelēšana	4	vai	4		4	eksāmens	L32, P32
Mate5010	Mērs un integrālis	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5249	Nelineāro vienādojumu atrisināmība	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5017	Klasiskās elementārās matemātikas problēmas un to evolūcija	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5240	Matemātiskā modelēšana	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5221	Aproksimācijas teorija	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5369	Elementāri lineāri matemātiskie modeļi	2	vai	2		2	eksāmens	L24, P8
Mate5025	Diskrētas dinamiskas sistēmas	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5227	Elementārās matemātikas vispārīgās metodes	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5332	Kategoriju teorijas elementi	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5234	Kombinatoriskie algoritmi	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5029	L-kopas un L-vērtīgas struktūras	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5331	L-vērtīgas kopas: teorija un lietojumi	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5015	Lietišķā regresiju analīze	4	vai	4		4	eksāmens	L64

Mate5021	Lietišķo programmu pakešu izvēlētas nodaļas	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5236	Lineāro sistēmu teorija un regresijas analīze	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5237	Markova procesi ar diskreto stāvokļu telpu	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5244	Matemātiskās statistikas papildnodaļas. Statistiskā hipotēžu pārbaude.	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5245	Matemātiskās struktūrs I	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5246	Matemātiskās struktūrs II	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5018	Modernā elementārā algebra	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5247	Modernā elementārā ģeometrija	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5252	Parasto diferenciālvienādojumu analītiskās metodes	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5254	Pielietojamā analīze (nelineārā)	3	vai	3		3	eksāmens	L48
Mate5255	Pielietojamā analīze (optimizācija)	3	vai	3		3	eksāmens	L48
Mate5257	Režģi un topoloģiskās struktūras	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5027	Riska analīze	4	vai	4		4	eksāmens	L64

Mate6001	Seminārs:kategorijas, algebra un topoloģija II	2	vai	2		2	eksāmens	P32
Mate5006	Seminārs:kategorijas, algebra un topoloģija I	2	vai	2		2	eksāmens	P32
Mate5016	Specseminārs I: algebrā, algoritmu teorijā un kriptogrāfijā	2	vai	2		2	eksāmens	P32
Mate5022	Specseminārs II: algebrā, algoritmu teorijā un kriptogrāfijā	2	vai	2		2	eksāmens	P32
Mate5263	Splainu izmantošana matemātiskajā fizikā	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5327	Statistiskā modelēšana	2	vai	2		2	eksāmens	L32
Mate5265	Topoloģija III	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5328	Topoloģijas elementi	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5032	Uniformas un proksimālas struktūras	4	vai	4		4	eksāmens	L64
Mate5115	Varbūtību teorija un matemātiskās statistikas metodes praktiskajos lietojumos	2	vai	2		2	eksāmens	L32

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija

Studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums, utt.

Matemātikas maģistra studiju programma ir vadošā augstākā līmeņa akadēmisko studiju programma matemātikas zinātnē Latvijas augstskolās. Tās apguve ļauj sekmīgi konkurēt starptautiskajā darba tirgū. Programmas ietvaros studenti iegūst padziļinātas zināšanas vienā vai vairākās matemātikas apakšnozarēs.

Programmā studējošajiem iespējams specializēties:

- diferenciālvienādojumos un matemātiskajā modelēšanā,
- modernajā elementārajā matemātikā un matemātikas didaktikā,
- topoloģijā un algebrā,
- varbūtību teorijā un matemātiskajā statistikā.

Programmas kopējais apjoms ir 80 kredītpunkti un studiju ilgums tajā – 2 gadi.

Matemātikas maģistra studiju programma nodrošina akadēmisko izglītību matemātikas zinātnē, saglabājot vēsturiski izveidojušos Latvijas matemātikas zinātnes tradīciju pārmantojamību un veicinot iespējami daudzu matemātikas zinātnes apakšnozaru tālāku attīstību Latvijā.

Matemātikas maģistra studiju programma sniedz programmā studējošajiem padziļinātas zināšanas vienā vai vairākās atsevišķās matemātikas zinātnes apakšnozarēs. Nodrošina nepieciešamo akadēmisko zināšanu bāzi augstas kvalifikācijas profesionāļu sagatavošanai matemātikas lietojumiem tautsaimniecībā (matemātiskā modelēšana, matemātiskā statistika) un visu līmeņu matemātiskās izglītības nodrošināšanai. Sagatavo speciālistus, kuri spēj patstāvīgi un radoši apgūt jaunākos matemātikas zinātnes sasniegumus, tos efektīvi pielietot praksē un spēj iegūt jaunus nozīmīgus zinātniskus rezultātus matemātikā.

Studiju kursi sastāv no 2 galvenajiem moduļiem:

A daļas obligātie kursi ar vispārizglītojošu nozīmi;

B daļas kursi ar dziļāku ievirzi izvēlētajā matemātikas apakšvirzienā.

Lai nodrošinātu pietiekoši plašu kursu klāstu B daļas kursi tiek lasīti 2 gados reizi.

Tas rada papildus problēmas, plānojot šo kursu saturu, jo jāreķinās, ka šos kursus vienlaicīgi klausās gan 1., gan 2. gada maģistrantūras studenti, taču, ņemot vērā pēckrīzes situāciju, kad finansējums nav atgriezies pirmskrīzes līmenī, tas ir vienīgais veids kā šobrīd saglabāt kursu daudzumu un kvalitāti.

Pēdējais semestris veltīts maģistra darba izstrādei. Šai laika posmā izkristalizējas to studentu kontingents, kas potenciāli varētu pievērsties matemātikai kā zinātnei. Maģistra darbs ir jānoformē atbilstoši pastāvošajām prasībām noslēguma darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas, utt.

Matemātikas maģistra studiju programma tiek īstenota valsts valodā.

Mācību procesā tiek izmantotas dažādas pasniegšanas metodes: lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, u.c.. To ietvaros studentiem tiek izklāstīti teorētiskie jautājumi, kas tiek ilustrēti ar piemēriem. Praktiskajās nodarbībās pasniedzēja vadībā studenti risina uzdevumus par attiecīgā kursa teorētiskajās lekcijās aplūkoto tēmu un pēc tam katrs students saņem individuālus uzdevumus, kas jāatrisina patstāvīgi un norādītajā termiņā jāiesniedz pasniedzējam. Semināros studenti referē par patstāvīgi izstudētajiem semināra tematikai atbilstošajiem materiāliem vai saviem oriģināliem rezultātiem, kā arī pasniedzējs referē par semināra dalībniekiem aktuālām tēmām. Individuālais darbs paredz mājās izpildāmu uzdevumu risināšanu vai nelielu tēmu izstrādi. Šāda darba forma veicina studentu spējas patstāvīgi veikt noteiktus uzdevumus. Atkarībā no specifikas vairākos studijuursos tiek izstrādāti patstāvīgā darba uzdevumi.

Lielākajā daļā studiju kursu pasniedzēji ir sagatavojuši elektroniskus mācību līdzekļus, kuri pieejami pasniedzēju mājaslapās vai arī LU e-studijās (Moodlē). Atbalsts studentu individuālajam darbam tiek nodrošināts, studiju kursu

pasniedzējiem konsultējot par kursu problemātiku, praktisko uzdevumu risināšanu un citiem ar studijām saistītiem jautājumiem. Programmas docētāji katra semestra sākumā izziņo iknedēļas konsultāciju laikus. Konsultāciju ilgums ir ne mazāk kā divas akadēmiskās stundas nedēļā.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma

Vērtēšanas kritēriji un metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība

Matemātikas maģistrantūras programmas studenti pakļaujas Latvijas Universitātes studiju vērtēšanas prasībām un kārtībai. Katrs studiju kurss beidzas ar eksāmenu, kuru rezultātus pasniedzējs vērtē pēc 10 ballu sistēmas. Dažosursos ir paredzēti studentu individuālie darbi, aktīva dalība semināros, u.c. Konkrētais īpatsvars katrai no šīm aktivitātēm galīgajā atzīmē atbilstošajā kursā ir norādīts kursu aprakstos.

„Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē” (apstiprināts ar 2011.gada 27.decembra LU Senāta lēmumu Nr. 183) un „Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (apstiprinātas ar 2012.gada 3.februāra LU rīkojumu Nr. 1/38) nosaka vienotas prasības noslēguma darbu izstrādei un noformēšanai, kā arī reglamentē noslēguma darbu aizstāvēšanas kārtību LU.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Matemātikas maģistra studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 44 budžeta vietām ir EUR 111 549, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 33 911) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 11 948 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 3 395 apmērā.

Tātad tiešajām Matemātikas MSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 44 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 62 295 jeb EUR 1 415,80 vienai studiju vietai.

Salīdzinot maģistrantūras programmu ar pasaules pirmā desmitnieka (matemātikā) universitāšu atbilstošajām programmām secināms, ka LU piedāvātā programma pēc kvalitātes neatšķiras no šo universitāšu programmām. Būtiskā atšķirība ir virzienu diversifikācijā. Pirmā desmitnieka universitātes spēj piedāvāt studentiem specializētos kursus vairākās matemātikas apakšnozarēs. Diemžēl matemātikas nodaļas finansējums vēl joprojām nav sasniedzis pirmskrīzes līmeni. Jaunajiem un perspektīvajiem doktoriem līdz ar to nav iespējams piedāvāt adekvātu finansējumu. Šī iemesla dēļ viņi neizvēlas akadēmisku karjeru, un daži pat dodas strādāt uz ārzemēm. Ņemot vērā, ka doktorus Latvijā nesagatavo masveidīgi (tas finansiālu ierobežojumu dēļ nemaz nav iespējams), tad katra jaunā matemātikas doktora aizbraukšana ir būtisks zaudējums Latvijas matemātikai.

Izskanējis viedoklis, ka vajadzētu par vieslektoriem piesaistīt ārvalstu speciālistus, taču šī viedokļa propagandētāji nespēj vai arī negrib saredzēt, ka ārvalstu speciālisti Latvijā ir gatavi lasīt lekcijas, ja viņi saņem adekvātu samaksu, vai arī viņi ir pensionējušies, un tā rezultātā vairs nav aktīvi strādājoši matemātiķi. Ja Latvijā nodrošinās adekvātu samaksu akadēmiskajam personālam, tad nepieciešamība pēc ārvalstu speciālistiem būs neaktuāla.

Tāpat izskanējis viedoklis, ka vajadzētu konkursu kārtībā iegūt vairāk projektu, taču pieredze kaut vai ar ESF līdzfinansēto projektu "Atomāro un nepārtrauktās vides tehnoloģisko fizikālo procesu modelēšana, matemātisko metožu pilnveide un kvalitatīvā izpēte" (1.12.2009. – 30.11.2012), spilgti demonstrē, ka šāds projekts ir ļoti noderīgs, lai piesaistītu zinātnei jaunus cilvēkus, taču tālākā viņu darbība zinātnē ir auglīgi iespējama tikai tad, ja Latvijas valsts finansē pētījumus. Zinātni un tās attīstību balstīt uz īstermiņa konkursiem ir ubagošana, kas neapšaubāmi kādā kritiskā laika sprīdī ļauj saglabāt zinātniekus, taču ilgākā laika posmā tā noved pie zinātnes degradācijas un valsts pagrimuma. Jāatzīmē, ka nerodot pastāvīgu finansējumu fundamentālām zinātnēm Latvijas valsts ignorē arī Eiropas Savienības komisijas paziņojumu: EIROPA 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Šai paziņojumā uzsvērts, ka valstu līmenī dalībvalstīm jānodrošina pietiekams skaits absolventu zinātnes, matemātikas un inženierzinātņu jomā. Bez adekvāta finansējuma tas nav iespējams. Inflācija aug, taču finansējums matemātikai nav sasniedzis pat pirmskrīzes līmeni.

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Matemātikas maģistratūras studiju programmas saturs atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr.2 (Rīgā 2002.gada 3.janvārī (prot. Nr.1 4.§) Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu).

Noteikumu daļa, kas attiecas uz maģistrantūru.

IV. Maģistra studiju programmas

20. Maģistra studijas ir padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšana un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšana izvēlētajā zinātniskās pētniecības jomā.

21. Maģistra studiju programmas mērķis ir studējošo sagatavošana patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai.

22. Maģistra studiju programmas galvenais uzdevums ir veicināt studējošo teorētisko zināšanu, izziņas un pētniecisko prasmju individuālo lietošanu noteiktas problēmas risināšanai.

23. Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 20 kredītpunktu ir maģistra darbs. Maģistra darbs ir pētniecisks darbs izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā maģistrants izdarījis patstāvīgus zinātniskus secinājumus.

24. Maģistra studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētajās jomas teorētisko atziņu izpēti (ne mazāk kā 30 kredītpunktu) un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētajās jomas aktuālo problēmu aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).

Atzīmējams, ka esošā situācija ir nesakārtota, jo šie noteikumi ir zaudējuši spēku 18.04.2012., taču šobrīd nav citu noteikumu.

2.4.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstoša līmeņa un nozares studiju programmām

norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus.

Programmas pieejamajos materiālos internetā nav atrodams pilns studiju kursu saraksts un norādes par kredītpunktiem, bet pēc atrastās informācijas var secināt, ka **Daugavpils Universitātes** maģistrantūras programma matemātikā būtiski neatšķiras

no LU piedāvātās programmas specializācijā diferenciālvienādojumos un matemātiskajā modelēšanā, kā arī modernajā elementārajā matemātikā un matemātikas didaktikā.

Ieskatam dots Daugavpils Universitātes nodarbību saraksts 2013./2014. studiju gada rudens semestrim (1. studiju gads):

1. nedēļa

Pirmdiena, trešdiena, ceturtdiena: maģistra darba izstrāde.

Otrdiena: Funkcionālanalīze – lekcija;

Speciālo datorprogrammu izmantošana matemātikā – lekcija, praktiskais darbs;

Parasto diferenciālvienādojumu (PDV) teorijas pamati - 2 lekcijas.

Piektdiena: Funkcionālanalīze – lekcija;

Diskrētās dinamikas sistēmas I – 2 lekcijas;

Parasto diferenciālvienādojumu skaitliskās risināšanas metodes – lekcija.

2. nedēļa

Pirmdiena, trešdiena, ceturtdiena: maģistra darba izstrāde.

Otrdiena: Funkcionālanalīze – lekcija;

Speciālo datorprogrammu izmantošana matemātikā – 2 semināri;

Parasto diferenciālvienādojumu (PDV) teorijas pamati – lekcija, seminārs.

Piektdiena: funkcionālanalīze – seminārs;

Parasto diferenciālvienādojumu skaitliskās risināšanas metodes – lekcija, 2 semināri.

Detālas laika gaitā mainās (skatīt http://nodarbibas.du.lv/izvele/3/3?by_secondary=1&sid=3)

376. pasaules universitāšu 2013. gada rangā ir **Jagiellonian University** (Krakovas universitāte) <http://www.matinf.uj.edu.pl/studia/studia-magisterskie> Tā ir otra lielākā universitāte Polijā. Kā redzams no pievienotā studiju plāna, tad Krakovas

universitāte mazāku lomu lekcijuursos piešķir specializētajiem kursiem, galvenokārt koncentrējoties uz kopējā matemātikas līmeņa celšanu saviem maģistrantiem.

Saprotams būtu interesanti salīdzināt matemātikas maģistrantūras kursus pirmajam desmitniekam pasaules universitāšu rangā matemātikā, taču no internetā brīvi pieejamās informācijas nav iespējams izdarīt kādus nopietnus secinājumus, jo programmas pilnībā nav pieejamas. Spriežot pēc atrodamās informācijas, nav skaidrs, kādi tad ir patiesie kritēriji, pēc kuriem viena vai otra universitāte ierindota augstākā vai zemākā rangā matemātikā. Vismaz maģistrantūras programmu atklātība nevarētu būt šāds kritērijs.

Plan studiów na KIERUNKU STUDIÓW WYŻSZYCH:
Matematyka, specjalność: pure and applied mathematics
 studia stacjonarne II stopnia, profil ogólnoakademicki, rekrutacja 2013/14

I ROK STUDIÓW:

I semestr:

Nazwa modułu kształcenia	Rodzaj zajęć dydaktycznych	O/F	Forma zaliczenia	Liczba godzin	Punkty ECTS
Introduction to Topology	W+C	O	E	30+30	6
Measure and Integration	W+C	O	E	30+30	6
Introduction to Complex Analysis	W+C	O	E	30+30	6
Selected Topics in Mathematical Analysis	W+C	O	E	30+30	6
Qualitative Theory of Differential Equations	W+C	O	E	30+30	6
Optional Seminar 1	S	F	zal	30	0
Optional Seminar 2	S	F	zal	30	0
Optional Seminar 3	S	F	zal	30	0

Łączna liczba godzin: 390
 Łączna liczba punktów ECTS: 30

II semestr:

Nazwa modułu kształcenia	Rodzaj zajęć dydaktycznych	O/F	Forma zaliczenia	Liczba godzin	Punkty ECTS
Topics in Algebra	W+C	O	E	30+30	6
Differential Geometry	W+C	O	E	30+30	6
History of Mathematics	W+C	O	E	30+30	6
Optional Seminar 1	S	F	Z	30	6
Optional Seminar 2	S	F	Z	30	6
Optional Seminar 3	S	F	Z	30	6

Łączna liczba godzin: 270
 Łączna liczba punktów ECTS: 36

Legenda: W – wykład, C – ćwiczenia, L – laboratorium, S – seminarium, E – egzamin pisemny lub ustny, Z – zaliczenie z oceną, zal – zaliczenie bez oceny

Plan studiów na KIERUNKU STUDIÓW WYŻSZYCH:

Matematyka, specjalność: pure and applied mathematics

studia stacjonarne II stopnia, profil ogólnoakademicki, rekrutacja 2013/14

II ROK STUDIÓW:

I semestr

Nazwa modułu kształcenia	Rodzaj zajęć dydaktycznych	O/F	Forma zaliczenia	Liczba godzin	Punkty ECTS
Basic Algebraic Topology	W+C	O	E	30+30	6
Functional Analysis	W+C	O	E	30+30	6
Differentiable Manifolds	W+C	O	E	30+30	6
Optional Course	W+C	F	E	30+30	6
Partial Differential Equations	W+C	O	E	30+30	6
Optional Seminar 4	S	F	zal	30	0
Optional Seminar 5	S	F	zal	30	0
Tutorials	inne	O	zal	5	0

Łączna liczba godzin: 365

Łączna liczba punktów ECTS: 30

II semestr

Nazwa modułu kształcenia	Rodzaj zajęć dydaktycznych	O/F	Forma zaliczenia	Liczba godzin	Punkty ECTS
Probability Theory	W+C	O	E	30+30	6
Optional Seminar 4	S	F	Z	30	6
Optional Seminar 5	S	F	Z	30	6
Teaching of Mathematics	W	O	Z	30	3
Tutorials	inne	O	zal	5	1
Masters Thesis	inne	O	zal		20
Final Exam		O	E		0

Łączna liczba godzin: 155

Łączna liczba punktów ECTS: 42

Legenda: W – wykład, C – ćwiczenia, L – laboratorium, S – seminarium, E – egzamin pisemny lub ustny, Z – zaliczenie z oceną, zal – zaliczenie bez oceny

1 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (PC)	ECTS credits	Assessment
FMIGM11002	Information Visualization Technologies	30 15 015 16	6,0	6,00	E
FMMAM11102	Design of Engineering Objects	30 15 015 15	8,0(2,0)	8,00	E
FMMMM11101	Scientific Research and Innovations	45 00 000 16	6,0	6,00	E
FMMMM11102	Methods for Differential Equations Asymptotical Analysis	15 15 015 10	7,0(2,0)	7,00	E
Option (one of the following)					
FMFIM11113	Final Thesis 1	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMAM11103	Final Thesis 1	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMMM11103	Final Work 1	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMTMM11101	Final Thesis 1	00 00 000 00	3,0	3,00	A
2 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (PC)	ECTS credits	Assessment
FMGSM11203	IT Project Management	30 15 000 16	8,0(2,0)	8,00	E
FMMAM11204	Computational Non - linear Mechanics	30 15 015 15	8,0(2,0)	8,00	E
FMSAM11277	Stochastic Mathematical Models	45 00 015 06	6,0	6,00	E
Option (one of the following)					
FMFIM11214	Final Thesis 2	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMAM11206	Final Thesis 2	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMMM11201	Final Work 2	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMTMM11201	Final Thesis 2	00 00 000 00	3,0	3,00	A
Free choice obligatory course			5,0	5,0	
3 Semester (30 credits) 15 weeks (teaching course) + 4 weeks (session) + 1 weeks (independent work) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (PC)	ECTS credits	Assessment
FMMMM11301	Advanced Analysis of Algorithms	30 15 000 16	6,0	6,00	E
FMMMM11307	Numerical Methods for Solution of Differential Equations	45 00 015 16	8,0(2,0)	8,00	E
FMTMM11302	Finite Element Method for Technical Applications	30 15 000 16	6,0	6,00	E
Option (one of the following)					
FMMMM11302	Inverse Problems Theory	30 15 015 16	7,0(2,0)	7,00	E
FMMMM11303	Global Optimization Methods	30 30 000 16	7,0(2,0)	7,00	E
FMMMM11304	Mathematical Modeling of Electromagnetic Phenomena	30 15 015 16	7,0(2,0)	7,00	E
FMTMM11303	Development Basics of Mathematical Modelling Packages	30 00 030 16	7,0(2,0)	7,00	E
Option (one of the following)					
FMFIM11315	Final Thesis 3	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMAM11304	Final Thesis 3	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMMMM11306	Final Work 3	00 00 000 00	3,0	3,00	A
FMTMM11301	Final Thesis 3	00 00 000 00	3,0	3,00	A
4 Semester (30 credits) 0 weeks (teaching course) + 0 weeks (session) + 20 weeks (final thesis) = 20 weeks					
Course number and description	Course title	Hours/Sem.	Credits (PC)	ECTS credits	Assessment
Option (one of the following)					
FMFIM11416	Master Thesis	00 00 000 30	30,0	30,00	BD
FMMAM11402	Final Thesis	00 00 000 20	30,0	30,00	BD
FMMMM11401	Master Thesis	00 00 000 16	30,0	30,00	BD
FMTMM11401	Master Thesis	00 00 000 20	30,0	30,00	BD

Salīdzinājums ar **Viļņas Gedimina tehnisko universitāti** (Vilniaus Gedimino technikos universitetas)

<https://medeine.vgtu.lt/programos/programa.jsp?fak=10&prog=28&sid=F&rus=U&klb=en>

Kā redzams no programmas plāna, tad tehnomatemātikas virzienā ir virkne priekšmetu, kas netiek mācīti LU Matemātikas nodaļā. Tie galvenokārt attiecas uz inženierzinātnisko pieeju: informācijas vizualizācijas tehnoloģijas, inženierobjektu dizains, zinātniskā pētniecība un inovācijas, IT projektu menedžments, skaitļošana nelineārā mehānikā, elektromagnētiskā fenomena matemātiskā modelēšana.

Citi kursi ir analogi kursiem, kas tiek lasīti LU Matemātikas nodaļas maģistrantiem, kas specializējas diferenciālvienādojumos un statistikā.

Mēs izvēlējamies salīdzināšanai divus dažādus modeļus:

- 1) Krakovas universitātes modelis, kas pievērš daudz lielāku uzmanību vispārējai teorētiskai sagatavotībai matemātikā;
- 2) Viļņas tehniskās universitātes modelis, kas orientēts uz inženierzinātnisko pieeju.

Attiecībā uz LU matemātikas maģistrantūru secināms, ka, salīdzinot ar Krakovas universitātes modeli, LU notiek dziļāka specializācija; salīdzinot ar Viļņas tehniskās universitātes modeli, LU ir lielāka virzienu diversifikācija, kas, ņemot vērā faktu, ka Latvijā rūpniecība pēdējos gados ir reducēta, neļauj diferenciālvienādojumu virzienā koncentrēties tikai uz tehnomatemātiku. LU maģistrantūrā ir plašāka specializācija:

1. diferenciālvienādojumi un matemātiskā modelēšana;
2. modernā elementārā matemātika un matemātikas didaktika;
3. varbūtību teorija un matemātiskā statistika;
4. topoloģija, algebra un diskrētā matemātika.

Līdz ar šo triju studiju programmu apskatu varam izdarīt slēdzienu, ka LU Matemātikas maģistrantūras studiju programma ir līdzvērtīga iepriekš apskatītajām.

2.4.4. Informācija par studējošajiem

Dati atskaites gada 1.oktobrī.

1. kursā studē 17 studenti;
2. kursā – 16 studenti.

Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka absolventu skaits būtiski neatšķiras no 2. kursā studējošo skaita.

2014. gadā matemātikas maģistrantūru absolvēja 15 studenti.

2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Studentu aptaujas rezultāti par studiju kursiem, liecina par studiju programmas atbilstību izvirzītajam mērķim. Aptaujātie apstiprina to, ka programmas saturs nodrošina iespējas iegūt atbilstošu akadēmisko grādu. Taču studentu viedoklis un ieteikumi liecina arī par nepieciešamību pilnveidot programmas saturu, veikt daļēju studiju procesa reorganizāciju, lai arī turpmākajos gados varētu uzturēt nepieciešamo prasību līmeni.

Studenti izsaka vēlmi, lai arī turpmāk lekciju kursi būtu plānoti pēc 16.00, jo daudzi strādā. Šī vēlme ir ievērota, taču strādāšana neapšaubāmi rada papildus slodzi, kā rezultātā daļa studentu mēdz lekcijas apmeklēt neregulāri. Tas ir arī viens no galvenajiem iemesliem studiju pārtraukšanai.

2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze

2013.gada aprīlī veikta Fizikas un matemātikas fakultātes absolventu salidojuma dalībnieku aptauja. Aptaujas dati liecina, ka veiksmīgākie absolventi ir vadītāji gan valsts struktūrās, gan privātās firmās. Kā jau tas bija gaidāms, tad daļa no absolventiem savu karjeru saista ar skolotāja profesiju un akadēmisko karjeru augstskolās. Kopumā vērojama liela izvēlēto profesiju diversifikācija, kas arī saprotams, jo Latvijā faktiski neattīstās zinātne (nav finansējuma tās attīstībai). Tā rezultātā tradicionālā matemātiķu niša (skatoties gan vēsturiski, gan pārskatot citu valstu pieredzi), kas orientēta uz sadarbību ar citu nozaru zinātniekiem, šobrīd praktiski nav pieejama.

2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studiju procesa pilnveidošanā tiek ņemts vērā studentu viedoklis un ierosinājumi. Visbiežāk studentu ierosinājumi attiecas uz organizatoriskiem jautājumiem, kas nav saistīti ar konkrēto studiju saturu – piem., lekciju saraksta izveidošanu studentiem maksimāli pieņemamā veidā. Taču ir arī daudzi individuālās sarunās pausti ieteikumi par pasniegšanas metodikas jautājumiem, studiju kursu saturu un vietu studiju programmās, u.tml. Studējošo ierosinājumi, izteikumi, komentāri, iebildumi, aizrādījumi u.c. tiek uzklauti, apsvērti un pēc to analīzes katedrās, Matemātikas nodaļas valdē un, visbeidzot Matemātikas studiju programmu padomē, studējošo ierosinājumi iespēju robežās tiek ņemti vērā.

Daudzi studiju programmās studējošie aktīvi piedalās Studentu pašpārvaldes institūciju darbā. Studiju programmu attīstības jautājums ir vairāk kārt apspriests Matemātikas Studiju programmu padomes sēdēs, kur līdzdarbojas Studentu pašpārvaldes pārstāvji.

2.4.8. Studiju kursu apraksti

Kursu apraksti atrodami LU elektroniskajā sistēmā

<http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu->

[katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1\[filter\]\[0\]=prog_id%3A21007](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1[filter][0]=prog_id%3A21007)

2.4. Matemātikas doktora akadēmiskās studiju programmas (programmas kods 51460) raksturojums studiju virziena „Fizika, matemātika un statistika” pašnovērtējumam par 2013./2014. akadēmisko mācību gadu

Augstākās izglītības iestādes nosaukums	Latvijas Universitāte
Augstākās izglītības iestādes juridiskā adrese un telefons	Raiņa bulv. 19, Rīga, LV-1586, Latvija tālr.: +371 670 343 01
Augstākās izglītības iestādes reģistrācijas apliecības numurs	Nr. 3341000218
Studiju programmas nosaukums	Matemātikas doktora akadēmiskā studiju programma
Studiju programmas kods	51460
Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms	3 gadi jeb 6 semestri pilna laika klātienē studijās 4 gadi jeb 8 semestri nepilna laika neklātienē studijās 144 kredītpunkti (216 ECTS)
Prasības, sākot studiju programmas apguvi	Dabaszinātņu maģistra grāds matemātikā, fizikā vai datorzinātnēs
Iegūstamais grāds pēc promocijas darba aizstāvēšanas	Doktora grāds matemātikā
Vieta, kurā īsteno studiju programmu	LU Fizikas un matemātikas fakultāte Zeļļu ielā 8, Rīga, LV – 1002
Programmas direktors	Dr. mat., prof. Svetlana Asmuss

2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi, uzdevumi.

Matemātikas doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot augstākās kvalifikācijas speciālistus matemātikā un lietišķajā matemātikā zinātniskajam un akadēmiskajam darbam, kā arī darbam tautsaimniecībā.

Matemātikas doktora studiju programmas uzdevumi ir cieši saistīti ar tās mērķi. Programmas uzdevumi ir:

1. sniegt studējošiem padziļinātas teorētiskās zināšanas izvēlētajā matemātikas virzienā, kas atbilst mūsdienu matemātikas nozares līmenim;
2. sniegt studējošiem iemaņas un prasmes zinātnisku pētījumu plānošanā, izstrādē un noformēšanā;
3. sniegt studējošiem iespēju apgūt pētniecības metodes, ko izmanto mūsdienu matemātikā;
4. sniegt studējošiem iespēju veikt patstāvīgu zinātnisku pētījumu aktuālās matemātikas un tās lietojumu problēmās;
5. radīt studējošiem labvēlīgus apstākļus pētījumu veikšanai, dodot iespēju piedalīties zinātniskajās konferencēs Latvijā un ārzemēs, kā ir stažēties citās universitātēs un pētniecības centros;
6. radīt studējošiem labvēlīgus apstākļus attīstībai un promocijas darbu aizstāvēšanai;
7. nodrošināt augstākās izglītības studiju procesu ar kvalificētiem matemātikas mācību spēkiem un mūsdienu prasībām atbilstošu apmācību;
8. veicināt zinātnisko aktivitāti augstākās izglītības iestādēs.

Latvijas Universitātes matemātikas doktora studiju programma faktiski ir vienīgā Latvijā, kas gatavo speciālistus tik plašā matemātikas apakšnozaru spektrā. Bez LU programmas vēl ir doktora studiju programma Daugavpils Universitātē ar vienu apakšnozari diferenciālvienādojumos. Tāpēc viens no galvenajiem aplūkojamās LU programmas uzdevumiem ir un būs gatavot augstākās kvalifikācijas akadēmisko personālu kā Latvijas Universitātei tā arī citām Latvijas augstskolām.

Matemātikas doktora studiju programma ir cieši saistīta ar attiecīgajām bakalaura un maģistra studiju programmām. Visas šīs programmas Latvijas Universitātē veido vienotu matemātiskās izglītības sistēmu. Studiju programmā gatavo speciālistus 12 matemātikas apakšnozarēs:

1. algebra un matemātiskā loģika;
2. diferenciālvienādojumi;
3. diskrētā matemātika un matemātiskā informātika;

4. funkciju teorija;
5. ģeometrija un topoloģija;
6. matemātiskā analīze un funkcionālanalīze;
7. matemātiskā fizika;
8. matemātiskā modelēšana;
9. modernā elementārā matemātika un matemātikas didaktika;
10. optimizācijas metodes;
11. skaitliskā analīze;
12. varbūtību teorija un matemātiskā statistika.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Matemātikas doktora studiju programmā iegūstāmajiem studiju rezultātiem jānodrošina studiju programmas mērķa sasniegšanu. Līdz ar to studiju programmas galvenais paredzētais rezultāts ir sagatavotie augstākās kvalifikācijas speciālisti (ar matemātikas doktora grādam atbilstošajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm) matemātikā un lietišķajā matemātikā zinātniskajam un akadēmiskajam darbam, kā arī darbam tautsaimniecībā.

Matemātikas doktora studiju programmas visu prasību izpildīšana un promocijas darba aizstāvēšana ļauj iegūt zinātnisko grādu: matemātikas doktors (Dr. mat.). Doktora grādu piešķir Matemātikas nozares promocijas padome.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un Latvijas Universitātes stratēģijai

Matemātikas doktora studiju programma ir izstrādāta un tiek realizēta Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē saskaņā ar LR likumu „Augstskolu likums”, LR likumu „Zinātniskās darbības likums”, LR Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumiem Nr.1001 „Doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Satversmi un LU nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē” (LU Senāta 2003. gada 26. maija lēmums Nr. 169).

Matemātikas doktora studiju programmas mērķis atbilst Latvijas Universitātes misijai:

1. nodrošināt zināšanu un prasmju, kā arī Latvijas Universitātes kultūras tradīciju pārmantojamību;
2. attīstīt spēju spriest un domāt kritiski un radoši, risināt problēmas, izkopt prasmi mācīties, debatēt un sazināties, izprast un pieņemt sarežģītību un daudzveidību pasaulē un cilvēku sabiedrībā;

3. kvalitatīvi atbilst labākajiem starptautiskajiem un Eiropas standartiem.

Eiropas Sociālā fonda projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros starptautiskie eksperti atzinuši, ka Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes īstenotās studiju programmas matemātikā, fizikā un optometrijā ir ilgtspējīgas un iedalāmas pirmajā, augstākajā grupā.

2.4.1.4. Prasības, uzsākot studiju programmu

Matemātikas doktora studiju priekšnoteikums ir maģistra grāds matemātikā, fizikā vai datorzinātnēs. Izņēmuma kārtā doktora studijām matemātikā var kvalificēties arī citu zinātņu nozaru maģistri, ja paredzamā promocijas darba tēma pēc būtības ir starpnozaru pētījums matemātikā un iegūtā maģistra grāda zinātnes nozarē.

Lēmumu par pretendenta atbilstību studijām Matemātikas doktora studiju programmā pieņem Matemātikas nozares doktora studiju padome. Padome izvērtē pretendenta piedāvāto zinātnisko pētījumu projektu, pretendenta vispārīgo zināšanu līmeni un iestrādi izvēlētajā tematikā, kā arī pieredzi un motivāciju. Izvērtēšanas kritēriji norādīti sekojošā tabulā.

Kritēriji		Pu nkt i
Studijas	Vidējā svērtā atzīme maģistra vai tam pielīdzināmās studijās	0 – 2
	Maģistra darba vērtējums	0 – 2
Iestrāde	Zinātnisko publikāciju skaits par plānoto promocijas darba tēmu	0 – 2
	Nozīmīgs ieguldījums zinātniskās darbības jomā	0 – 3
	Uzstāšanās ar referātu par plānoto promocijas darba tēmu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs	0 – 1

	Dalība starptautiskajos, LZP, LU, citu augstskolu pētniecības projektos par plānoto promocijas darba tēmu	0 – 1
Pieredze	Darba stāžs saistībā ar promocijas darba tēmu vai saistība ar darbu LU	0 – 1
	Stażēšanās/studijas ārzemju augstskolās un pētniecības institūcijās	0 – 1
Perspektīva	Promocijas darba aktualitāte un atbilstība LU un Latvijas zinātnes prioritārajiem pētījumu virzieniem	0 – 2
	Zinātniskais vadītājs strādā pie plānotā promocijas darba tēmas	0 – 2
Pieteikums	Pētījuma pieteikuma zinātniskā kvalitāte plānotajam promocijas darbam	0 – 5
Motivācija	Pārrunu rezultāti, pretendenta motivācija	0 – 5

Vērtējumu par katru kritēriju dod Matemātikas doktora studiju padome pēc iepazīšanās ar iesniegtajiem dokumentiem un pārrunām ar pretendentu. Pati vērtēšana notiek pēc ekspertu komisiju darbības principiem. Pretendenti tiek ranžēti (sakārtoti) pēc iegūto punktu kopsummas. Ranžējuma rezultāti tiek izmantoti, uzņemot reflektantus doktorantūrā un ieskaitot budžeta vietās.

Pēc Matemātikas nozares doktora studiju padomes priekšlikuma LU Akadēmiskajam departamentam pretendentu imatrikulē studijām doktorantūrā. Uzņemot studijām doktorantūrā, tiek apstiprināta promocijas darba tēma, promocijas darba zinātniskais vadītājs un, ja nepieciešams, zinātniskais konsultants. Visi zinātniskie vadītāji ir ar eksperta tiesībām matemātikas nozarē.

2013. gadā Matemātikas doktora studiju programmā tika uzņemti 4 reflektanti, kuru novērtējums atbilstoši kritērijiem bija no 16 līdz 23 punktiem, bet 2014. gadā arī 4 reflektanti, kuru novērtējums bija no 18 līdz 23 punktiem.

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

Pilna laika studijas Matemātikas doktora studiju programmā ilgst 3 gadus. Programmas kopējais apjoms (ieskaitot promocijas darba izstrādi) atbilst 144 kredītpunktiem (216 ECTS). Nepilna laika klātienes studijas matemātikas doktorantūrā ilgst 4 gadus un to kopējais apjoms arī atbilst 144 kredītpunktiem (216 ECTS), ieskaitot promocijas darba izstrādi.

Matemātikas doktora studiju programmas 144 kredītpunkti (KP) sadalās šādi:

Teorētiskās studijas	
apakšnozares vadošais kurss	16 KP
specializācijas kurss	8 KP
angļu valoda	6 KP
Pedagoģisko vai pētniecisko iemaņu apgūšana augstskolā vai kādā no zinātniskām iestādēm	12 KP
Izvēles kursi (ja nepieciešams), sagatavošanās un piedalīšanās zinātniskās konferencēs	12 KP
Individuālais pētniecības darbs promocijas darba izstrādāšanā	90 KP

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija

Studijas koordinē Matemātikas doktora studiju padome, kuru pēc LU Fizikas un matemātikas domes ieteikuma uz 5 gadiem apstiprina LU zinātņu prorektors. Pašreizējais Matemātikas doktora studiju padomes sastāvs: prof. S. Asmuss (padomes priekšsēdētāja), prof. A. Buiķis, prof. A. Cibulis, prof. H. Kalis, prof. A. Reinfelds, prof. A. Šostaks.

Ņemot vērā nelielo kopējo doktorantu skaitu (līdz 13 doktorantiem visā studiju programmā), studijas (kā teorētisko kursu apguve, tā arī pētnieciskais darbs) notiek galvenokārt individuāli, ciešā un pastāvīgā sadarbībā ar zinātnisko vadītāju, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar citiem vadošajiem nozares speciālistiem.

Teorētiskās studijas un pētnieciskais darbs zinātniskā vadītāja pārraudzībā notiek šādās matemātikas apakšnozarēs:

Apakšnozare	Vadošie speciālisti
Algebra un matemātiskā loģika	prof. J. Buls
Diferenciālvienādojumi	prof. A. Reinfelds, asoc. prof. J. Cepītis
Diskrētā matemātika un matemātiskā informātika	prof. J. Buls
Funkciju teorija	prof. S. Asmuss
Ģeometrija un topoloģija	prof. A. Šostaks
Matemātiskā analīze un funkcionālanalīze	prof. S. Asmuss, prof. I. Bula, prof. A. Šostaks
Matemātiskā fizika	asoc. prof. J. Cepītis
Matemātiskā modelēšana	asoc. prof. J. Cepītis, doc. U. Strautiņš
Modernā elementārā matemātika un matemātikas didaktika	prof. A. Cibulis
Optimizācijas metodes	prof. S. Asmuss, prof. A. Cibulis
Skaitliskā analīze	prof. H. Kalis
Varbūtību teorija un matemātiskā statistika	asoc. prof. J. Valeinis

Apakšnozares vadošajā kursā jāapgūst 16 kopā ar zinātnisko vadītāju izvēlēti un ar programmas direktoru saskaņoti jautājumi no kopējā jautājumu saraksta (skatīt kursu aprakstus), ievērojot to atbilstību attiecīgajai apakšnozarei. Nepieciešamības gadījumā, ar Matemātikas doktora studiju padomes piekrišanu, iespējama arī citāda jautājumu izvēle. Katram jautājumam atbilst vidēji 70–120 lpp. monogrāfijas(u) teksta.

Specializācijas kursā apgūstamo zināšanu loku nosaka zinātniskais vadītājs katram doktorantam individuāli, saskaņojot to ar attiecīgās apakšnozares vadošo profesoru un ar programmas direktoru. Apgūstamā materiāla apjoms vidēji atbilst 600–1000 lpp. specializēto monogrāfiju vai žurnālu literatūras tekstam.

Teorētiskās studijas noslēdzas ar 3 eksāmeniem:

1. vadošajā kursā;
2. specializācijas kursā;
3. angļu valodā (speciālistam jāapliecina angļu valodas prasme, kārtējot speciālu ar profesiju saistītu eksāmenu angļu valodā; pieļaujams šo eksāmenu apvienot ar eksāmenu specializācijas kursā, to kārtējot angļu valodā).

Studiju programmas galvenais komponents ir pētnieciskais darbs, kas noslēdzas ar promocijas darba izstrādi. Promocijas darbs matemātikā ir patstāvīgi (vai pieredzējuša zinātnieka – promocijas darba vadītāja – vadībā) veikts tematiski vienots un pabeigts oriģināls pētījums, kas sniedz jaunas atziņas attiecīgajā matemātikas apakšnozarē. Promocijas darbu matemātikā parasti iesniedz disertācijas formā (ir pieļaujama arī tematiski vienotu publikāciju apkopojuma forma). Disertācija ir veikto pētījumu un iegūto rezultātu vienots izklāsts, kas satur vismaz: īsu pārskatu par problēmas stāvokli pasaulē un do to pētījumu vietu to starpā; precīzu problēmas formulējumu; skaidri formulētus iegūtos rezultātus un to pierādījumus; atsauces uz disertācijā izmantotajiem citu autoru rezultātiem. Promocijas darba galvenajiem rezultātiem jābūt publicētiem zinātniskajā literatūrā un referētiem starptautiskās konferencēs. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datu bāzēs.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Uzņemot studijām doktorantūrā, tiek apstiprināta pētnieciskā darba tēma un darba zinātniskais vadītājs. Pārskata periodā studējošo tēmu saraksts ir apkopots tabulā:

Doktorants	Pētnieciskā darba tēma	Vadītājs
A. Aņisimova	Diskrētu dinamisku sistēmu problēmas	prof. I. Bula
M. Avotiņa līdz 30.09.2013.	Racionālu diferencu vienādojumu atrisinājumu uzvedība	prof. I. Bula
R. Bēts	Bezgalīgo vārdu kombinatorika un to lietojumi kriptogrāfijā	prof. J. Bula
S. Blomkalna eksmatrikulējās 2014. gadā	Hiperboliska tipa siltuma vadīšanas vienādojums matemātiskajos modeļos	asoc. prof. J. Cepītis

J. Čerņenoks	Neatrisinātas problēmas kombinatoriskajā ģeometrijā	prof. A. Cibulis
D. Čimoka	L-nestrikta sintopogēna struktūra	prof. A. Šostaks
J. Kirillovs eksmatrikulējās 2014. gadā	Polimino pārklājumi, izkrāsojuma attēlojumi un invarianti	prof. A. Cibulis
I. Kodorāne	F-transformācijas balstītas uz splainiem: teorētiskie pamatojumi un iespējamie pielietojumi	prof. S. Asmuss
S. Komara (Grečova) no 01.10.2013.	Daudzvērtīgas metrikas: teorētiskie pamati un lietojumi	prof. A. Šostaks
M. Marinaki no 01.10.2013.	Magnētisko sajūgu dizaina optimizācija	doc. U. Strautiņš
P. Morevs	Plūsmu metodes izpēte, izstrāde un realizācija multidimensiju eliptiskiem vienādojumiem	prof. J. Rimšāns, prof. H. Kalis
P. Orlovs līdz 0.09.2013.	Agregāciju pieeja nestriktajā matemātikā un tās lietojumi	prof. S. Asmuss
R. Ozols no 01.10.2013.	Nevienādības, kas saistītas ar izliektām figūrām	prof. A. Ambainis
L. Pahirko no 01.10.2013.	Empīriskās ticamības funkcija divu izlašu problēmām	asoc. prof. J. Valeinis
D. Šteinberga	Neautonomi diferencu vienādojumi un to pielietojumi	prof. A. Reinfelds
L. Užule līdz 30.09.2013.	Vārdu ekvivalence	prof. J. Buls
M. Vēliņa	Empīriskās ticamības funkcija un uz tās balstītu metožu pielietojumi biostatistikā	asoc. prof. J. Valeinis
S. Vucāne līdz 30.09.2013.	Bārtleta korekcija empīriskās ticamības metodei divu izlašu gadījumā	asoc. prof. J. Valeinis

Mēneša laikā pēc imatrikulācijas doktorants kopā ar zinātnisko vadītāju, ņemot vērā Padomes ieteikumus, izstrādā individuālo darba (studiju un pētniecības) plānu, kuru apstiprina Matemātikas nozares doktora studiju padomē un iesniedz Akadēmiskajā departamentā. Individuālais darba plāns ietver teorētisko studiju, pētniecības darba un citu aktivitāšu sadalījumu pa studiju periodu. Ņemot vērā spilgti izteikto studiju individuālo norisi, arī studiju plāni var būtiski atšķirties.

Doktora studiju procesā var nosacīti izdalīt četras darba formas:

1. semināri un pedagoģiskais darbs auditorijā;
2. doktorantu individuālais zinātniski pētnieciskais darbs un studijas;
3. doktorantu individuālās konsultācijas ar zinātnisko vadītāju;
4. doktorantu zinātniski pētnieciskā darba rezultātu publiskošana un prezentēšana konferencēs un semināros.

Matemātikas doktora studiju programmas darbs pamatā norit sekmīgi, galvenokārt pateicoties lielajam individuālā darba ar doktorantiem apjomam, kuru veic doktorantu zinātniskie vadītāji. Īpaši svarīga loma studiju procesā ir zinātniski pētnieciskajiem semināriem. Matemātikas nodaļā jau vairākus gadus regulāri darbojas četri šādi semināri. Semināru nosaukumi un to organizatori ir norādīti nākamajā tabulā:

Seminārs	Semināra organizatori
Daudzvērtīgas matemātiskas struktūras un to lietojumi	prof. A. Šostaks, prof. S. Asmuss
Vārdu kombinatorika	prof. J. Buls
Tehnomatemātikas aktuālās problēmas	asoc. prof. J. Cepīts, prof. I. Bula, prof. A. Reinfelds
Matemātiskā statistika	asoc. prof. J. Valeinis

Šie semināri ir atklāti un tajos nereti piedalās matemātikas maģistra un bakalaura programmu studenti, ne tikai kā klausītāji, bet arī prezentējot savus pētījumus. Šajos semināros studenti tiek iepazīstināti ar konkrētā apakšvirziena aktuālo pētījuma tematiku, radot interesi par zinātniski pētniecisko darbu un labvēlīgu vidi tā kvalitatīvai īstenošanai. Studenti, kas uzsākuši savu pētniecisko darbību šajos semināros, vēlāk to turpina zinātniskajos projektos.

Iepriekšējos studiju gados lielu ieguldījumu studiju procesa kvalitātes uzlabošanai deva doktorantu darbu vadītāji un doktorantu iesaistīšanās LZP un ESF līdzfinansētajos pētījumu projektos. Sākot ar 2013. gadu īstenoto projektu skaits ļoti samazinājās, un pašreizējā brīdī tikai daži doktorantu vadītāji, doktoranti un grāda pretendenti kā izpildītāji piedalās LZP un ESF projektos, kurus īsteno LU Matemātikas un informātikas institūts.

Projekts		Projektā iesaistītie doktorantu vadītāji un doktoranti
LZP pētnieciskās sadarbības projekts	Virpuļveida plūsmas: modelēšana un izmantošana enerģijas pārveidošanas tehnoloģijās, jaunu ierīču projektēšanā, jaunu tehnisku risinājumu iegūšanā un vides aizsardzībā	prof. H. Kalis, doc. U. Strautiņš, dokt. M. Marinaki
LZP tematisko pētījumu projekts	Izvēlēti nepārtraukto un diskrēto dinamisko sistēmu teorijas jautājumi	prof. I. Bula, prof. A. Reinfelds asoc.prof. J.Cepītis
ESF līdzfinansētās aktivitātes 1.1.1.2. projekts	Uz nestriktās loģikas principiem balstītu matemātisku struktūru lietojumi telekomunikāciju tīklu projektēšanas un resursu vadības tehnoloģiju attīstība	prof. S. Asmuss, prof. A. Šostaks, dokt. P. Orlovs, dokt. R. Bēts
ES 7.Ietvarprogramma	Quantum Algorithmics	prof. A.Ambainis dokt. R.Ozols

Problēmas ar līdzekļu piesaistīšanu matemātisko pētījumu veikšanai ir saistītas ar:

- 1.nepietiekamo zinātnes finansējumu valstī;
- 2.starpposmu ES struktūrfondu plānošanas periodā;
- 3.matemātikas izslēgšanu no zinātnes prioritāro virzienu saraksta.

Riska momenti, kas apdraud doktora studiju programmas sekmīgu pastāvēšanu un attīstību, galvenokārt, ir pētnieciskās darbības ilgtermiņa nenodrošinātība Latvijā. Tās rezultātā aktuāla kļūst doktorantu, kā arī grāda pretendentu, pētnieciskā darba pārtraukšana, t.sk. došanās uz ārzemēm. Daži no viņiem turpina promocijas darbu izstrādi, bet vairums tomēr ir noslogoti jaunajos pienākumos un darbību zinātnē pārtrauc.

Matemātikas doktora studiju programmā ārējie sakari pamatā notiek izmantojot doktorantu piedalīšanos starptautiskajās konferencēs. Atsevišķos gadījumos tiek veikti kopēji pētījumi ar ārzemju partneriem, piemēram, doktorantes I. Kodorāne un S. Komara (Grečova) veica pētījumus aktīvi sadarbojoties ar matemātiķiem no Ostravas Universitātes (Čehija). Doktorante S. Komara (Grečova) pārskata periodā pētniecisko darbu daļēji veica ERASMUS programmas prakses ietvaros Eiropas Ekselences IT4 Inovāciju centrā (Ostrava, Čehija). Starptautiski nozīmīgākie ir ciešie kontakti ar Tartu Universitātes (Igaunija), Viļņas Gedimina Tehniskās Universitātes (Lietuva) un Ostravas Universitātes (Čehija) kolēģiem, kas izpaužas kopīgo semināru un konferenču rīkošanā, starptautisku zinātnisko projektu izpildē.

Studējošie tiek aktīvi iesaistīti kā ikgadējā LU konferencē, tā arī starptautiskajās konferencēs: „Mathematical Modelling and Analysis” (2014. gadā notika Lietuvā), „Teaching Mathematics: Retrospective and Perspectives” un „Latvian Conference on Mathematics” (abas konferences 2014. gadā notika Liepājā). Pārskata periodā doktoranti piedalījās ar referātiem arī šādās starptautiskajās konferencēs: European Nonlinear Dynamics Conference ENOC 2014 (Vīne, Austrija), International Conference on Fuzzy Set Theory and Applications FSTA 2014 (Liptovsky Jan, Slovākija), International Conference on Robust Statistics ICORS 2014 (Halle, Vācija), International Conference on Probability and Mathematical Statistics (Viļņa, Lietuva), International Student Conference on Applied Mathematics and Informatics ISCAMI 2014 (Malenovice, Slovākija), International Conference on Differential and Difference Equations and Applications CDDEA 2014 (Žilina, Slovākija).

Kā jau iepriekš tika minēts, LU Matemātikas doktora studiju programma (pilna laika) ilgst 3 gadus. Tomēr, pēc mūsu pieredzes, gandrīz neviens nav spējis izstrādāt promocijas darbu trīs gadu laikā. Atgādināsim, ka doktora studiju programma paredz, ka studentam ir jānokārto trīs teorētiskie eksāmeni, no kuriem katrs prasa vismaz 3 –

4 mēnešus intensīva mācību darba. Tāpat studentam ir paredzēts piedalīties ar referātiem vairākās starptautiskās zinātniskajās konferencēs, kurās tiek prezentēti zinātniskajos pētījumos iegūtie konferences līmenim atbilstošie rezultāti. Šo trīs studiju gadu laikā, papildus iepriekš minētajam, doktorants raksta promocijas darbu. Un pēdējais, bet ne mazāk svarīgais: zinātniskā grāda pretendents pirms promocijas darba aizstāvēšanas jābūt vismaz pāris publikācijām nopietnos zinātniskajos žurnālos, bet ļoti bieži lai saņemtu apstiprinājumu, ka iesniegtais raksts pieņemts publicēšanai, ir jāgaida 2 gadi un nereti vēl ilgāk. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, nākas secināt, ka pabeigt doktora studiju programmu ar iegūtu doktora grādu 3 gadu laikā ir gandrīz neiespējami.

Šai problēmai bija atrasts pagaidu risinājums. Pēc trīs gadu doktora studijām gadījumā, kad doktorants ir izpildījis visas studiju prasības, nokārtojis teorētiskos eksāmenus un ir vērojams būtisks progress promocijas darba izstrādē, doktorantūras padome piešķir programmas absolventam zinātniskā grāda pretendenta statusu (kā sekmīgi beigušajam doktora studiju programmu, bet ar vēl līdz galam nepabeigtu promocijas darbu). Šis statuss ļauj viņam/viņai tajā skaitā pieteikties uz ESF stipendiju, ar ESF finansiālo atbalstu vēl vienu gadu turpināt zinātniskos pētījumus (neapgrūtinot sevi ar iztikas pelnīšanu papildus darbos) un rezultātā iesniegt disertāciju pēc 4 gadiem, kas, kā mūsu pieredze rāda, ir daudz reālāk, nekā uzreiz pēc doktora studiju programmas pabeigšanas. Līdz 2013.gada 31.oktobrim ESF mērķstipendiju matemātikas doktora grāda pretendentiem saņēma T.Bobinska un A.Gedroics. 2013.gadā ESF stipendija uz laiku no 2013.gada 1.februāra līdz 2014.gada 31.janvārim tika piešķirta grāda pretendentei I.Bērziņai. Jāuzsver, ka tas bija tikai pagaidu risinājums, jo tas bija atkarīgs no ESF līdzfinansētajām doktora stipendiju programmām, kuras tiks pārtrauktas 2015. gadā.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma

Matemātikas doktora studiju programmā studējošo novērtēšanas sistēmu nosaka LU reglamentējošie dokumenti. Eksāmenus pieņem komisija 3 speciālistu sastāvā, kuru pēc studiju programmas direktora priekšlikuma apstiprina LU zinātņu prorektors. Eksāmeni tiek kārtoti individuāli. Doktorantu atbildes eksāmenā tiek vērtētas vispārpieņemtajā 10 baļļu sistēmā atbilstoši LR Izglītības un zinātnes ministrijas 14.04.1998. rīkojumam Nr. 208.

Katra studiju gada beigās, parasti septembra mēnesī (studiju gads doktora studiju programmās Latvijas Universitātē ir no 1. oktobra līdz 30. septembrim), doktorants studiju padomes sēdē sniedz izsmeļošu atskaiti par gada veikumu un precizē studiju plānu nākošajam gadam. Studiju padome pēc doktoranta paveiktā izvērtēšanas pieņem lēmumu par gada laikā paveiktā atbilstību iepriekš apstiprinātajam darba plānam un lēmumu par doktoranta atestāciju turpmākām studijām vai viņa eksmatrikulāciju kā studiju plānu neizpildījušu.

Promocijas darbs var būt:

1. disertācija;
2. tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa (publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datu bāzēs).

Izstrādātie promocijas darbi aizstāvēšanai tiek iesniegti Matemātikas nozares promocijas padomē. Promocijas darbu recenzēšanai vienmēr tiek piesaistīti ne tikai Latvijas eksperti, bet arī ārzemju speciālisti.

Pārskata periodā Matemātikas doktora studiju programmas absolventi aizstāvējuši trīs promocijas darbus:

1. A. Gedroics „Matemātiskās fizikas problēmu ar periodiskiem robežnosacījumiem matemātiskā modelēšana”
Darba vadītājs: prof. H. Kalis
2. T. Bobinska „Matemātiskie modeļi un to risinājumi sarežģītas formas apgabaliem”
Darba vadītājs: prof. A. Buiķis
3. I. Bērziņa „Aperiodiskums galīgi ģenerētos bi-ideālos un ierobežotos bi-ideālos”
Darba vadītājs: prof. J. Buls

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Matemātikas doktora studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 15 budžeta vietām ir EUR 76 056, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 23 121) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, EUR 37 054 pienākas Fizikas un matemātikas fakultātei, bet EUR 15 880 LU doktora studiju programmu īstenošanai, no kuriem EUR 8 886 pienākas tieši Matemātikas doktora studiju programmai, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 8 146 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 2 315 apmērā.

Tāpat tiešajām Matemātikas DSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 15 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 35479 jeb EUR 2 365,27 vienai studiju vietai.

Programmu nodrošinošā infrastruktūra ir kopīga ar LU matemātikas bakalaura un matemātikas maģistra studiju programmām. Doktorantu rīcībā ir personālie datori, nodrošināta studējošo brīva pieeja INTERNET tīklam, iespēja izmantot LANET pakalpojumus, ir izveidots bezvadu interneta pieslēgums, datori ir apgādāti ar studiju procesam atbilstošu programmatūru. Pieejamas kopēšanas un drukāšanas iekārtu jaudas. Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēka Zeļļu ielā 8 studentiem un darbiniekiem nodrošina pieeju mācību un zinātniskajai literatūrai un periodikai. Svarīgi ir, ka LU nodrošinātā pieeja datu bāzēm Science Direct, Springer Link un Zentralblatt MATH Online Access atļauj ātri un pilnīgi iegūt konsolidētu informāciju par jaunākajām publikācijām, kā arī piekļūt praktiski visu svarīgāko matemātikas žurnālu rakstu pilniem tekstiem.

Doktorantūras studenti var saņemt stipendiju no valsts budžeta. 2014. gadā pretendentu izvērtēšanai tika precizēti konkursa kritēriji 2. un 3. kursa doktorantu vērtēšanai.

Kritērijs		Punkti
Promocijas eksāmeni	Nokārtoti plānotie promocijas eksāmeni	0 – 2
Zinātniskais	Pētījuma projekta plānotā progresā	0 – 2

darbs	sasniegšana	
	Dalība starptautiskajos, LZP, LU un citu augstskolu pētniecības projektos par plānoto promocijas darba tēmu	0 – 1
	Pētījuma rezultātu prezentēšana konferencēs	0 – 2
	Zinātniskā raksta sagatavošana un iesniegšana publicēšanai	0 – 3
Pedagoģiskais darbs	Lekciju un praktisko darbu vadīšana	0 – 1
	Kursa, prakses, noslēguma darbu vadīšana un recenzēšana	0 – 1
Dalība doktorantūras skolā	Dalība doktorantūras skolas semināros	0 – 1
Citi	Kvalifikācijas celšana, stažēšanās	0 – 1

Vērtējumu par katru kritēriju dod Matemātikas doktora studiju padome pēc iepazīšanās ar iesniegtajiem dokumentiem un pārrunām ar pretendentu. Pati vērtēšana notiek pēc ekspertu komisiju darbības principiem. Pretendenti tiek ranžēti (sakārtoti) pēc iegūto punktu kopsummas. Matemātikas doktora studiju padomes 6 pretendentu 2013./2014. mācību gada rezultātu novērtējums atbilstoši kritērijiem bija no 5 līdz 10 punktiem.

2.4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

2013./2014. studiju gadā īstenotā Matemātikas doktora studiju programma tika akreditēta 2007. gadā un bez būtiskām izmaiņām pārakreditēta 2013. gadā. Matemātikas doktora studiju programma atbilst Starptautiskās izglītības programmu klasifikācijas (ISCED) un Latvijas Republikas Izglītības klasifikācijas augstākajam līmenim.

Saskaņā ar LR likumu „Augstskolu likums” studijas doktorantūrā doktora grāda iegūšanai ir tiesīgas turpināt personas, kas ieguvušas maģistra grādu, pie tam studiju programmas ilgums doktorantūrā ir trīs līdz četri gadi. Latvijas Universitātes Matemātikas doktora studiju programmai visi šie nosacījumi ir ievēroti.

Saskaņā ar LR likumu „Zinātniskās darbības likums” LR Ministru kabinets pēc Latvijas Zinātnes padomes atzinuma ir deleģējis Latvijas Universitātei tiesības piešķirt doktora zinātnisko grādu matemātikā, jo Latvijas Universitātē tiek īstenota akreditēta doktora studiju programma „Matemātika”.

2.4.3. Salīdzinājums ar atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām Latvijā

Tika veikts LU Matemātikas doktora studiju programmas salīdzinājums (apskatot pilna laika studijas) ar šādām studiju programmām (ar vienu Latvijas un ar divām citu Eiropas Savienības valstu programmām):

1. Matemātikas doktora studiju programma Daugavpils Universitātē;
2. Matemātikas doktora studiju programma Tartu Universitātē (University of Tartu, Estonia);
3. Matemātikas doktora studiju programma Jivaskilas Universitātē (University of Jyväskylä, Finland).

Salīdzinot ar citām universitātēm, to matemātikas doktora studiju programmās tāpat uzsvars tiek likts uz individuālu pētniecības darbu, un apmēram 20% – 25% studiju laika tiek atvēlēts teorētisko jautājumu apguvei. Tā, Jivaskilas Universitātē teorētiskām studijām tiek atvēlēti 40 KP (t.i. 25%), Tartu Universitātē – 36 KP (t.i. 22.5%), bet Daugavpils Universitātē – 28 KP (t.i. 23.3%). Tartu Universitātē tie gan ir izdalīti pa nelieliem 2 līdz 6 kredītpunktu kursiem ar individuālu, skaitā apmēram 10, kursu izvēli no 30 piedāvātiem un, vairāk vai mazāk, individuālām studijām. Te gan jāpiezīmē, ka abās pieminētajās ārvalstu universitātēs doktora studijas ilgst 4 gadus. Jebkurā gadījumā doktora studijas visās pieminētajās universitātēs ir ļoti individualizētas. Visu izanalizēto doktora studiju programmu galvenais komponents ir zinātniskais darbs augsti kvalificēta akadēmiskā personāla vadībā.

Rezumējot, var konstatēt, ka Latvijas Universitātes Matemātikas doktora studiju programmas saturs un studiju apjoms ir līdzīgs doktora studiju programmām iepriekš minētajās universitātēs – visas studiju programmas ir orientētas uz promocijas darba

aizstāvēšanu. Ir zināma atšķirība studijām paredzētā laika ziņā un kredītpunktu apjoma ziņā, kā arī neliela atšķirība proporcijās starp studijām un promocijas darba izstrādi.

2.4.4. Informācija par studējošajiem

Uz 2013. gada 1.oktobri programmā studēja 14 doktoranti, no tiem 4 doktoranti tika imatrikulēti pirmajā kursā konkursa kārtībā. Pārskata periodā divi doktoranti eksmatrikulējās pēc paša vēlēšanās, trīs doktoranti paņēma akadēmisko atvaļinājumu. 2014. gada septembrī programmu absolvēja 3 doktoranti un 4 tika uzņemti. Tabula satur informāciju par pārskata periodā studējošajiem doktorantiem ar sadalījumu pa matemātikas apakšnozarēm, norādot uzņemšanas gadu (2010–2013), kā arī informāciju par 2014. gadā uzņemtiem doktorantiem.

Apakšnozare	2010	2011	2012	2013	2014
Matemātiskā modelēšana		1		1	
Matemātiskā analīze un funkcionālanalīze	2	1	1	1	1
Diskrētā matemātika un matemātiskā informātika	2	1	1		
Skaitliskā analīze		1			
Varbūtību teorija un matemātiskā statistika	1		1	1	2
Ģeometrija un topoloģija			1	1	
Diferenciālvienādojumi			1		
Optimizācijas metodes					1
Kopā	5	4	5	4	4

2.4.5. Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Formāla studiju programmas doktorantu aptauja pārskata periodā netika veikta. No 2014. gada Matemātikas doktora studiju programmas trīs absolventiem divi ir jau iesaistīti matemātikas studiju programmu īstenošanā (R. Bēts – Latvijas Universitātē, P. Morevs – Liepājas Universitātē). Līdz ar to gandrīz visi 2014. gada programmas absolventi ir atraduši savu vietu akadēmiskajā vidē. Jau šobrīd

ir redzams, ka viņu sagatavotības līmenis ir pietiekams, lai veiksmīgi strādātu apgūtajā specialitātē atbilstoši iegūtajam grādam.

2.4.6. Studējošo līdzdalība studiju procesā

Studējošo pārstāvji piedalās Studiju programmu padomes darbā, kā arī Fizikas un matemātikas fakultātes Domes sēdēs. Svarīga ir arī doktora studiju programmas pārstāvju iesaistīšana studiju procesā bakalaura un maģistra līmenī. Doktoranti galvenokārt palīdz realizēt atsevišķu studiju kursu praktiskās nodarbības un laboratorijas darbus. Doktoranti sniedz arī individuālas konsultācijas, palīdzot izstrādāt prakses un noslēguma darbus.

2.4.7. Studiju kursu apraksti

2.4. MStat. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis”

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Matemātiķis statistiķis”

raksturojums

par 2013./2014. akadēmisko mācību gadu

(kopš 18.12.2013 – profesionālā bakalaura studiju programma „Matemātiķis statistiķis”)

<i>Augstākās izglītības iestādes nosaukums</i>	Latvijas Universitāte
<i>Augstākās izglītības iestādes juridiskā adrese un telefons</i>	Raiņa bulv. 19, Rīga, LV-1586, Latvija Tālr.: +371 670 343 01
<i>Augstākās izglītības iestādes reģistrācijas apliecības numurs</i>	Nr. 3341000218
<i>Studiju virziena nosaukums</i>	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika
<i>Studiju programmas nosaukums</i>	Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis”, kopš 18.12.2013 – profesionālā bakalaura studiju programma „Matemātiķis statistiķis”
<i>Studiju programmas kods</i>	42460
<i>Studiju programmas īstenošanas ilgums, studiju veids, forma un apjoms</i>	4,5 gadi jeb 9 semestri pilna laika klātienes studijas, 180 kredītpunkti (270 ECTS), kopš 18.12.2013 – 4 gadi jeb 8 semestri pilna laika klātienes studijas, 160 kredītpunkti (240 ECTS)
<i>Prasības, sākot studiju programmas apguvi</i>	Vispārējā vidējā izglītība
<i>Vieta, kurā īsteno studiju programmu</i>	LU Fizikas un matemātikas fakultāte

Iegūstamais grāds un kvalifikācija

Programmas direktors

Zeļļu iela 8, Rīga, LV-1002

kvalifikācija Statistikas matemātiķis

(turpmāk: kvalifikācija Statistikas matemātiķis un profesionālais bakalaura grāds Statistikas matemātikā)

Dr.mat., prof. Inese Bula

2.4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

2.4.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Ar IZM Studiju akreditācijas komisijas 2013.gada 18.decembra lēmumu tika apstiprinātas atbilstošas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis” (kods 42460) izmaiņas:

- studiju programmas nosaukuma maiņa uz profesionālo bakalaura studiju programmu „Matemātiķis statistiķis”,
- piešķiramās profesionālās kvalifikācijas maiņu uz „statistikas matemātiķis” un grāda maiņu uz „profesionālo bakalaura grādu statistikas matemātikā”,
- studiju programmas īstenošanas ilguma izmaiņas no 4,5 gadiem uz 4 gadiem.

Pārskata periodā par 2013./2014.ak.gadu studenti strādāja pēc profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Matemātiķis statistiķis” (4,5 gadi) plāniem, pavasara semestrī veicot pāreju uz profesionālo bakalaura studiju programmu „Matemātiķis statistiķis”.

Matemātika statistiķa programmas **mērķis** ir sagatavot kvalificētus matemātiķus un statistiķus Latvijas valsts iestādēm, kā arī privātā sektora uzņēmumiem, vadoties no tā, lai viņu zināšanas un prasmes atbilstu Latvijas Republikas profesiju klasifikatorā minētai profesijai Statistikas MATEMĀTIĶIS (2121 02). Profesijas standarts „Statistikas matemātiķis” ir apstiprināts 2014.gada 4.martā (Ministru kabineta noteikumi Nr.119).

Galvenie **uzdevumi**:

- nodrošināt iespēju, apgūstot *profesionālo augstākās izglītības studiju programmu* un sekmīgi nokārtojot *valsts pārbaudījumus*, iegūt statistikas matemātika piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (līdz 01.07.2014);
- nodrošināt iespēju, apgūstot *profesionālo bakalaura programmu* un sekmīgi nokārtojot *valsts pārbaudījumus*, iegūt statistikas matemātika piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo bakalaura grādu statistikas matemātikā (no 01.09.2014);
- attīstīt studentos matemātisko domāšanu, veicināt centienus patstāvīgai zināšanu paplašināšanai un praktisko iemaņu nostiprināšanai;

- attīstīt studentos iemaņas patstāvīgu zinātnisko pētījumu veikšanai un to rezultātu praktiskai pielietošanai;
- attīstīt studentos augstu profesionālo ētiku un piedāvāt sociālās pamata prasmes komunikācijā, patstāvīgajā un komandas darbā;
- nodrošināt stabilu un drošu studiju procesu, īstenojot studiju programmas saturu.

2.4.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Pēc sekmīgi apgūtas profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas studentam ir jādemonstrē un jāspēj:

zināšanas:

- pamatzināšanas matemātikas nozarē;
- specializētas zināšanas matemātiskās statistikas apakšnozarē;
- specializētas zināšanas matemātiskajā modelēšanā;
- zināšanas par datu iegūšanu, to matemātisku apstrādi un analizēšanu, iegūto rezultātu interpretēšanu;
- zināšanas par IT izmantošanu dažādu matemātisko un statistisko modeļu apstrādē;

prasmes:

- prasme matemātiski formulēt statistiskās problēmas un uzdevuma nostādni;
- prasme izstrādāt matemātiskos un statistiskos modeļus;
- prasme iegūt statistikas datus;
- prasme izstrādāt un veikt izlases apsekojumus;
- prasme strādāt ar informācijas tehnoloģijām;
- prasme veikt daudzdimensiju analīzi, tai skaitā regresiju un korelāciju analīzi, faktoru analīzi;
- prasme veikt zinātnisko un pētniecisko darbu.

kompetences:

- spēj orientēties galvenajos matemātikas un statistikas modeļos un metodēs;
- spēj risināt matemātikas un statistikas problēmas, izmantojot atbilstošās matemātiskās un statistiskās metodes;
- prot izmantot IT paketes datu analīzei un nepieciešamās informācijas iegūšanai;
- spēj izstrādāt un veikt teorētisku pētījumu, analizēt tā rezultātus, izdarīt pamatotus secinājumus;
- prot iegūtos rezultātus prezentēt un interpretēt.

Matemātikā statistiķa studiju programmas plānoto rezultātu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst LR MK 02.12.2008. noteikumu Nr.990 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6.līmeņa atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam, kā arī ir saskaņotas ar LR MK 26.08.2014. noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”.

2.4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Kopš Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā ir aktualizējusies problēma par speciālistiem, kas spētu kompetenti un kvalitatīvi darboties statistikas jomā. ES likumdošana prasa sistemātiski veikt dziļu, matemātiski pamatotu statistisko analīzi dažādās tautsaimniecības, izglītības u.c. jomās. Šādi speciālisti ir nepieciešami gan valsts iestādēs, gan privātā sektora uzņēmumos (ministrijās, pašvaldībās, auditorfirmās, apdrošināšanas sabiedrībās, u.c.). Vienīgā akreditētā profesionālās augstākās izglītības studiju programma Latvijā, kas paredz speciālistu ar dziļām zināšanām gan matemātiskajā, gan matemātiskajā statistikā un vienlaicīgi ar labām iemaņām praktiskajā darbā, ir LU Matemātikā statistiķa programma.

Darba devēju atsauksmes 2013.gada pavasarī liecina, ka viņi ir apmierināti ar Matemātikā statistiķa programmas absolventu profesionālās sagatavotības līmeni. Programmas ietvaros sagatavoto absolventu kvalitāti augsti vērtē arī profesionālās sabiedriskās organizācijas – Latvijas Statistiķu asociācija, Latvijas Aktuāru asociācija un Latvijas Matemātikas biedrība.

2006. un 2007.gadā Profesionālās izglītības un attīstības aģentūrā (PIAA) tika apstiprināti 3 Eiropas sociālā fonda līdzfinansētie projekti, kuri bija virzīti uz Matemātikā statistiķa programmas uzlabošanu. Šo projektu ietvaros tika izstrādāti mācību materiāli, īstenoti pasākumi, kas stiprina programmas profesionālo orientāciju, tika veikta potenciālo prakšu vietu izpēte. Tā rezultātā visas valsts budžeta finansētās vietas ir bijušas aizpildītas un ir bijuši maksas studenti. Absolventu

aptaujas liecina, ka atrast darbu ir iespējams gan bankās, gan apdrošināšanas sabiedrībās, gan valsts sektora iestādēs (CSP, VZD, u.c.).

Daļa Matemātiķa statistiķa studiju programmas beidzēju turpina tālāk studijas LU Matemātikas maģistrantūrā, daži no tiem tālāk turpina izglītību LU Matemātikas doktorantūrā, tādējādi apliecinādami, ka ir labi sagatavoti zinātniskiem pētījumiem, kas saskan ar LU pamatstratēģiju par zinātnisku universitāti.

2.4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

Matemātiķa statistiķa programmas imatrikulācija notiek atbilstoši 2006.gada 10.oktobra Noteikumiem par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās (Ministru kabineta noteikumi Nr.846), 2010.gada 26.aprīļa Uzņemšanas noteikumiem Latvijas Universitātē (Senāta sēdes lēmums Nr.363). Katram akadēmiskajam gadam ar LU rīkojumu tiek apstiprināti Imatrikulācijas noteikumi.

Imatrikulācijas noteikumi nosaka, ka profesionālā studiju programmā Matemātiķis statistiķis pilna laika klātienē var studēt personas, kam ir iegūta vispārējā vidējā vai profesionālā izglītība un kas nokārtojušas centralizētos eksāmenus matemātikā un latviešu valodā, ja mācību iestāde absolvēta, sākot ar 2004.gadu un vēlāk. Ja izglītība iegūta līdz 2004.gadam, kā arī personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, un personas ar īpašām vajadzībām – var piedalīties kopējā konkursā uz tiesībām reģistrēties studijām, pamatojoties uz sekmīgām (ne zemākām par 4) vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm.

Ja reflektantam vidējās izglītības dokumentā nav uzņemšanai nepieciešamās gada atzīmes latviešu valodā un literatūrā, to var aizstāt ar: 1) IZM Izglītības satura un eksaminācijas centra izsniegtu vismaz pirmā līmeņa B pakāpes valsts valodas prasmes apliecību; 2) IZM Valsts izglītības satura centra izsniegtu vismaz pamata līmeņa 2.pakāpes (A2) valsts valodas prasmes apliecību; 3) LU Valodu centra izsniegtu izziņu, kas apliecina sekmīgi nokārtotu latviešu valodas prasmes pārbaudi, kurā iegūts vērtējums vismaz 4 (gandrīz viduvēji) 10 ballu skalā. Imatrikulācija studentiem, kas turpina studijas, pārnākot no citām programmām un citu augstskolu programmām, notiek saskaņā ar noteikumiem, kas apstiprināti ar LU rektora rīkojumu Nr. 1/128

(08.06.2009.) „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē”.

Priekšrocības: Latvijas valsts vai atklāto, vai arī starptautisko matemātikas, fizikas vai informātikas olimpiāžu 1.–3. vietas ieguvējiem no pēdējo divu gadu olimpiādēm.

2.4.1.5. Studiju programmas plāns

(studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojums)

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma Matemātiskis statistiķis, pilna laika, 9 semestri

N.p. k.	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads	Kopā	Pārb. forma
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.	9.s.		
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
1.	Programmēšana un datori I, DatZ1042	4 ⁵									4	Eksāmens
2.	Algebra I, Mate1023	5									5	Eksāmens
3.	Analītiskā ģeometrija, Mate1022	3									3	Eksāmens
4.	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi, Mate1021	2									2	Eksāmens
5.	Matemātiskā analīze I, Mate1027	6									6	Eksāmens
6.	Programmēšana un datori II, DatZ1065		4								4	Eksāmens

⁵ Apjoms kredītpunktos

7.	Matemātiskā analīze II, Mate1063		8							8	Eksāmens
8.	Algebra II, Mate1028		3							3	Eksāmens
9.	Programmēšana un datori III, DatZ2053			2						2	Eksāmens
10.	Matemātiskā analīze III, Mate2064			8						8	Eksāmens
11.	Diferenciālvienādojumi I, Mate2134			4						4	Eksāmens
12.	Matemātiskā analīze IV, Mate2065				4					4	Eksāmens
13.	Kompleksā mainīgā funkciju teorija, Mate4019							3		3	Eksāmens
Nozares profesionālās specializācijas kursi											
14.	Varbūtību teorija, Mate2032				4					4	Eksāmens
15.	Mikroekonomika (matemātiskie pamati) Mate2272			2						2	Eksāmens
16.	Matemātiskā statistika, Mate3030					4				4	Eksāmens
17.	Matemātiskās, statistiskās un specialās datorprogrammu paketes, Mate3271						4			4	Eksāmens
18.	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati, Mate5315							4		4	Eksāmens
19.	Laikrindu analīze, Mate3113							4		4	Eksāmens
20.	Operāciju pētīšana, Mate4077							4		4	

21.	Matemātika statistika programmas prakse I, Mate4021								16		16	
22.	Matemātika statistika programmas prakse II, Mate4022									10	10	Aizstāvēšana
23.	Diplomdarbs, MateP042									10	10	Aizstāvēšana
Kopā A daļā		20	15	16	8	4	11	8	16	20	118	
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi		20	15	14	4	0	3	0	0	0	56	
Nozares teorētiskie pamatkursi		0	0	2	4	4	8	8	16	20	62	
Obligātās izvēles daļa (B daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
24.	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II, Valo1392		4								4	Eksāmens
25.	Skaitliskās metodes I, Mate2137			2							2	Eksāmens
26.	Ievads mēra teorijā, Mate2016				2						2	Eksāmens
27.	Skaitliskās metodes II, Mate2138				2						2	Eksāmens
28.	Diferenciālvienādojumi II, Mate2014				3						3	Eksāmens
29.	Ievads skaitļu teorijā, Mate1018, vai Topoloģija I, Mate2086			2							2	Eksāmens
30.	Optimizācijas metodes, Mate3274					4					4	Eksāmens
31.	Funkcionālanalīze, Mate3018					3					3	Eksāmens

32.	Klasiskā kriptogrāfija, Mate3020, vai Topoloģija II, Mate3183					2					2	Eksāmens
33.	Matemātiskās fizikas vienādojumi, Mate3142					4					4	Eksāmens
34.	Fizika dabas zinātnēm, Fizi1003										5	Eksāmens
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
35.	Lineārā programmēšana, Mate2164		2								2	Eksāmens
36.	Ievads algoritmu teorijā, Mate1107		2								2	Eksāmens
37.	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati, Mate4028				2						2	Eksāmens
38.	Gadījuma procesi, Mate3013					3					3	Eksāmens
39.	Izlases apsekojumi, Mate3188								4		4	Eksāmens
40.	Lietišķā statistika, Mate3041							4			4	Eksāmens
41.	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi, MateP002							4			4	Eksāmens
42.	Stratēģisko spēļu teorija, Mate4007							2			2	Eksāmens
43.	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana, Mate3210, vai Abstraktā algebra, Mate3019							4			4	Eksāmens
44.	Matemātiķa statistiķa programmas kursa darbs, Mate4020							2			2	Aizstāvēšana

Kopā B daļā	0	4	4	13	16	9	12	4	0	62	
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi	0	0	4	11	13	5	0	0	0	33	
Nozares teorētiskie pamatkursi	0	4	0	2	3	4	12	4	0	29	
Kopā programmā	20	19	20	21	20	20	20	20	20	180	

PROFESIONĀLĀ AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS BAKALaura STUDIju PROGRAMMA „MATEMĀTIKIS STATISTIĀS”, PILNA LAIKA, 8 SEMESTRI

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri, praktiskie darbi	Docētājs
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.				
Obligātā daļa (A daļa)													
Vispārizglītojošo studiju kursi													
Valo1392	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II			4						2	Eksāmens	L0, P,S64	Lekt. L.T.Lapa
Filz1025	Filozofijas pamati I		2							2	Eksāmens	L22, S10	Doc. R.Bičevskis
Psih1037	Saskarsmes psiholoģija				2					2	Eksāmens	L14, P,S18	Pasn. M.Veide
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati		4							4	Eksāmens	L32, S32	Lekt. D.Barānova
JurZ1037	Ievads Latvijas tiesību sistēmā								4	4	Eksāmens	L32, S32	Doc. E.Nīmande
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati								4	4	Eksāmens	L28, S36	Lekt. I.Rezepina
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi													
Mate1027	Matemātiskā analīze I	6								6	Eksāmens	L48, P48	Prof. S.Asmuss Prof. A.Cibulis Prof. A.Šostaks Doc. I.Uļjane Lekt. H.Lapiņa
Mate1105	Matemātiskā analīze II		6							6	Eksāmens	L48, P48	Prof. S.Asmuss Prof. A.Cibulis Prof. A.Šostaks Doc. I.Uļjane Lekt. H.Lapiņa
Mate2069	Matemātiskā analīze III			4						4	Eksāmens	L32, P32	Prof. S.Asmuss Prof. A.Cibulis Prof. A.Šostaks Doc. I.Uļjane

													Lekt. H.Lapiņa
DatZ1042	Programmēšana un datori I	4							4	Eksāmens	L32, P32		As.prof. V.Vēzis Lekt. I.Gultniece
DatZ1065	Programmēšana un datori II		4						4	Eksāmens	L32, P32		As.prof. V.Vēzis Lekt. I.Gultniece
Mate1023	Algebra I	5							5	Eksāmens	L48, P32		Prof. M.Belovs Lekt. B.Āboltiņa
Mate1103	Algebra II		2						2	Eksāmens			Prof. M.Belovs Lekt. B.Āboltiņa
Mate1022	Analītiskā ģeometrija	3							3	Eksāmens	L32, P16		Prof. M.Belovs Lekt. B.Āboltiņa
Mate1021	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi	2							2	Eksāmens	L19, P13		Prof. J.Buls
Nozares profesionālās specializācijas kursi													
Mate2032	Varbūtību teorija			4					4	Eksāmens	L32, P32		Doc. J.Valeinis
Mate3030	Matemātiskā statistika				4				4	Eksāmens	L32, P32		Doc. J.Valeinis
Mate1104	Gadījuma procesi					2			2	Eksāmens			Doc. J.Valeinis
Mate3113	Laikrindu analīze					4			4	Eksāmens			Doc. N.Siņenko
Prakse un bakalaura darbs													
MateR001	Matemātika statistiķa zinātniski-pētnieciskā prakse						6		6	Aizstāvēšana			Prof. I.Bula
MateR000	Matemātika statistiķa pamatprakse							20	20	Aizstāvēšana			Prof. I.Bula
MateN000	Matemātika statistiķa bakalaura darbs								12	12	Aizstāvēšana		Prof. I.Bula Doc. I.Uļjane
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)													
Nozares profesionālās specializācijas kursi													
Mate2065	Matemātiskā analīze IV				4				4	Eksāmens	L32, P32		Prof. S.Asmuss Prof. A.Cibulis Prof. A.Šostaks

													Doc. I.Uļjane Lekt. H.Lapiņa
Mate2134	Diferenciālvienādojumi I			4						4	Eksāmens	L32, P32	As.prof. J.Cepītis
Mate1107	Ievads algoritmu teorijā				2					2	Eksāmens	L22, P10	Prof. J.Buls
Mate3020	Vai Klasiskā kriptogrāfija											L24, P8	
Mate2137	Skaitliskās metodes I			2						2	Eksāmens	L32	As.prof. O.Lietuvietis Doc. M.Buiķe
Mate2138	Skaitliskās metodes II				2					2	Eksāmens	L32	As.prof. O.Lietuvietis Doc. M.Buiķe
Mate2063	Ievads kompleksajā analīzē			2						2	Eksāmens	L24, P8	Prof. A.Reinfelds
Mate3274	Optimizācijas metodes				4					4	Eksāmens		As.prof. J.Cepītis
Mate4028	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati				2					2	Eksāmens	L30, P2	Prof. I.Bula
Ekon2089	Vai Mikroekonomika (matemātiskie pamati)											L32	
Mate4077	Operāciju pētīšana					4				4	Eksāmens		Prof. S.Asmuss
MateP002	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi					4				4	Eksāmens	L50, P14	Doc. N.Budkina
Mate4007	Stratēģisko spēļu teorija					2				2	Eksāmens	L30, P2	Prof. I.Bula
Mate5315	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati						4			4	Eksāmens		Doc. N.Siņenko
	Matemātiskās, statistiskās un speciālās datorprogrammu paketes					2				2	Eksāmens		Doc. J.Valeinis
Mate3188	Izsoles apsekojumi						4			4	Eksāmens	L54, P10	Doc. N.Budkina
Mate3210	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana						4			4	Eksāmens	L64	Doc. J.Valeinis
	Kopā A daļā	20	18	12	6	6	6	20	20	108			

t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi	0	6	4	2	0	0	0	8	20			
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	20	12	4	0	0	0	0	0	36			
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	4	4	6	0	0	0	14			
Prakse	0	0	0	0	0	6	20	0	26			
Bakalaura darbs	0	0	0	0	0	0	0	12	12			
Kopā B daļā Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	8	14	12	12	0	0	46			
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	2	0	0	2	2	0	0	6			
Kopā programmā	20	20	20	20	20	20	20	20	160			

2.4.1.6. Studiju programmas organizācija (studiju programmas apraksts, studiju moduļi, to plānotie rezultāti un īstenošana, prakses plānojums, utt.)

Matemātiķa statistiķa profesionālās studiju programmas kopējais apjoms ir 180 kredītpunkti un studiju ilgums pilna laika studiju formā ir 4,5 gadi. Eiropā bakalaura līmeņa studijas ilgst 3-4 gadus (dažas no bakalaura līmeņa studijām ietver arī praksi). Programmas absolventi 2014.gada janvārī ieguva tikai Statistikas matemātiķa kvalifikāciju, reorganizētā studiju programma paredz iegūt profesionālā bakalaura grādu Statistikas matemātikā un 5.līmeņa Statistikas matemātiķa kvalifikāciju.

Matemātiķa statistiķa profesionālās studiju programmas (2013./2014.ak.gadā studijas notika pēc 4,5 gadīgās programmas plāna) kursi iedalīti

- Vispārizglītojošie studiju kursi – 89 kredītpunkti jeb 49,4%,
- Nozares profesionālās specializācijas kursi – 55 kredītpunkti jeb 30,5%,
- Prakse – 26 kredītpunkti jeb 14,4%,
- Diplomdarbs – 10 kredītpunkti jeb 5,5%.

Savukārt pēc LU kursu iedalījuma obligātās (A) daļas kursiem atvēlēti 118 kredītpunkti jeb 65,5%, ierobežotās izvēles (B) daļas kursiem - 62 kredītpunkti jeb 34,5%. Šāds kursu iedalījums tika izveidots 2007.gadā akreditētajā studiju programmā. Kaut arī aizvadīto 6 gadu laikā ir notikušas izmaiņas studiju kursu saturā, tomēr ir jāatzīst, ka augstāk minētais studiju kursu iedalījums daļēji neapmierina Ministru kabineta noteikumi Nr.512 (Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, 26.08.2014): Vispārizglītojošie kursi Matemātiķa statistiķa programmā ir matemātikas zinātņu nozares kursi, bet ne citu zinātņu nozaru kursi; kā arī programmā nav C daļas jeb brīvās izvēles kursu. Šī neatbilstība ir novērsta 4-gadīgajā profesionālā bakalaura studiju programmas plānā.

Matemātiķa statistiķa programmas 26 kredītpunktu prakse ir sadalīta divās daļās: Matemātiķa statistiķa pamatprakse 20 kredītpunktu apjomā un Matemātiķa statistiķa zinātniski-pētnieciskā prakse 6 kredītpunktu apjomā.

Pamatprakse profesionālajā studiju programmā paredzēta 8.semestrī (turpmāk 7.semestrī). Prakses laikā students pielieto savas teorētiskās un praktiskās zināšanas,

kuras apgūtas Matemātiķa statistiķa programmā studiju laikā. Studentam ir jāprot lietot iepriekš apgūtais matemātiskais aparāts. Pamatprakse 20 kredītpunktu apjomā tiek organizēta LR valsts iestādēs vai privātuzņēmumos, kuru darbība ir saistīta ar statistisko datu vākšanu, pētīšanu, analizēšanu, ar matemātiski-ekonomisku modeļu izstrādāšanu un matemātisko metožu izmantošanu (piemēram, Centrālajā statistikas pārvaldē, apdrošināšanas kompānijās, bankās, Valsts ieņēmumu dienestā, Valsts Zemes dienestā un citur). Lielākā daļa studentu slēdz trīspusējos prakses līgumus, bet dažos gadījumos izmanto iespēju iziet praksi iestādē, ar kuru ir noslēgts sadarbības līgums. Prakses līgumi ir noslēgti ar Centrālo statistikas pārvaldi, LU Matemātikas un informātikas institūtu, Nordea Banku, SIA TNS Latvija; 2014.gada pavasarī ir noslēgti vēl divi jauni sadarbības līgumi – ar Accenture Latvijas filiāli un Dukascopy Bank Latvijas filiāli. Par prakses organizēšanu un norisi atbild attiecīgās iestādes kompetents pārstāvis (prakses vadītājs) un viens no LU Matemātikas nodaļas pasniedzējiem. Prakses gaita un atskaites noformēšanas prasības aprakstītas Prakses nolikumā, ko izstrādājusi Matemātiskās analīzes katedra.

Zinātniski-pētnieciskā prakse studiju programmā paredzēta 9.semestrī (turpmāk 6.semestrī). Matemātiķa statistiķa programmas zinātniski-pētnieciskās prakses mērķis ir Matemātiķa statistiķa programmas diplomdarba (turpmāk bakalaura darba) iestrādnes izveidošana. Prakses laikā students iepazīstas ar prakses iestādes problemātiku, izveido teorētisko pamatojumu, veic datu matemātiski pamatotu analīzi, izstrādā attiecīgus matemātiskos modeļus, veic zinātnisku pētījumu. Prakses iestāde var būt jebkāda iestāde ārpus LU, kurā iespējams veikt zinātniski-pētniecisku darbu matemātikas un /vai statistikas virzienā (piemēram, LU Matemātikas un informātikas institūtā, ar kuru ir noslēgts sadarbības līgums). Zinātniski-pētnieciskā prakse noslēdzas ar prakses atskaites sagatavošanu un mutisku prezentāciju prakses aizstāvēšanas komisijā.

Lai varētu reorganizēt profesionālo studiju programmu Matemātiķis statistiķis par profesionālo bakalaura studiju programmu, 2013./2014.ak.g. 3.kursam vajadzēja veikt Matemātiķa statistiķa zinātniski-pētnieciskā praksi (6 kredītpunkti) vasarā; prakse tika aizstāvēta 2014.gada 27.augustā.

Valsts pārbaudījums - diplomdarbs 10 kredītpunktu apjomā (turpmāk bakalaura darbs 12 kredītpunktu apjomā) ir galvenais profesionālās studiju programmas "Matemātiķis statistiķis" kvalifikācijas apliecinājums, tas ir patstāvīgi veikts pētījums par noteiktu matemātiskās statistiskas un/vai matemātisku tēmu ar zinātnisku vai praktisku nozīmi. Diplomdarba individuālo tēmu un konkrētos uzdevumus katram studentam formulē zinātniskais vadītājs, kura kvalifikācija atbilst diplomdarbu vadīšanai. Diplomdarba mērķis ir lietot, sistematizēt un paplašināt studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, lietot tās, veicot patstāvīgu zinātnisku vai praktiski nozīmīgu pētījumu, kā arī apkopot un analizēt iegūtos rezultātus, izdarīt secinājumus un formulēt ieteikumus tālākai darbībai. Diplomdarbs ir jānoformē atbilstoši pastāvošajām prasībām noslēguma darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē.

2.4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

(studiju valoda, izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana, e-studijas,utt.)

Matemātiķa statistiķa profesionālā studiju programma tiek īstenota valsts valodā.

Mācību procesā tiek izmantotas dažādas pasniegšanas metodes: lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, u.c. Lekcijas kā pasniegšanas metode studiju programmā tiek izmantotas gan vispārīzglītojošos un nozares studijuursos, gan profesionālās specializācijas studijuursos. To ietvaros studentiem tiek izklāstīti teorētiskie jautājumi, kas tiek ilustrēti ar piemēriem. Praktiskajās nodarbībās pasniedzēja vadībā studenti risina uzdevumus par attiecīgā kursa teorētiskajās lekcijās aplūkoto tēmu un pēc tam katrs students saņem individuālus uzdevumus, kas jāatrisina patstāvīgi un norādītajā termiņā jāiesniedz pasniedzējam. Profesionālā studiju programma paredz praktisku iemaņu iegūšanu un nostiprināšanu, tāpēc vismaz 30% no kursu apjoma tiek realizēti praktiskā veidā. Semināros studenti referē par patstāvīgi izstudētajiem semināra tematikai atbilstošajiem materiāliem vai saviem oriģināliem rezultātiem, kā arī pasniedzējs referē par semināra dalībniekiem aktuālām

tēmām. Individuālais darbs paredz mājās izpildāmu uzdevumu risināšanu vai nelielu tēmu izstrādi. Šāda darba forma veicina studentu spējas patstāvīgi veikt noteiktus uzdevumus. Atkarībā no specifikas vairākos studijuursos tiek izstrādāti patstāvīgā darba uzdevumi, piemēram, studijursos: Matemātiskā statistika, Matemātiskās un statistiskās programmu paketes, Operāciju pētīšana, u.c.

Lielākajā daļā studijursos pasniedzēji ir sagatavojuši elektroniskus mācību līdzekļus, kuri pieejami pasniedzēju mājaslapās vai arī LU e-studijās (Moodlē). Atbalsts studentu individuālajam darbam tiek nodrošināts, studijursos pasniedzējiem konsultējot par kursu problemātiku, praktisko uzdevumu risināšanu un citiem ar studijām saistītiem jautājumiem. Programmas docētāji katra semestra sākumā izziņo iknedēļas konsultāciju laikus. Konsultāciju ilgums ir ne mazāk kā divas akadēmiskās stundas nedēļā.

2.4.1.8. Vērtēšanas sistēma (vērtēšanas kritēriji un metodes studijursos rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Matemātikas statistikas programmas studenti pakļaujas Latvijas Universitātes studijursos vērtēšanas prasībām un kārtībai. Katrs studijursos kurss beidzas ar eksāmenu, kuru rezultātus pasniedzējs vērtē pēc 10 ballu sistēmas. Dažosursos ir paredzēti studentu individuālie darbi, aktīva dalība semināros, u.c. Konkrētais īpatsvars katrai no šīm aktivitātēm galīgajā atzīmē atbilstošajā kursā ir norādīts kursu aprakstos. Prakses noslēdzas ar prakses atskaites rakstisku noformēšanu un publisku aizstāvēšanu. Prakses gaita un aizstāvēšanas procedūra aprakstīta Prakses standartā.

„Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē” (apstiprināts ar 2011.gada 27.decembra LU Senāta lēmumu Nr. 183) un „Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (apstiprinātas ar 2012.gada 3.februāra LU rīkojumu Nr. 1/38) nosaka vienotas prasības noslēguma darbu izstrādei un noformēšanai, kā arī reglamentē noslēguma darbu aizstāvēšanas kārtību LU.

2.4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas galvenais finansu avots ir valsts budžeta finansējums Latvijas Universitātē. 2014. gadā Matemātika statistiķa profesionālajai studiju programmai paredzētās valsts budžeta dotācijas daļa 99 budžeta vietām ir EUR 167 324, no kuriem 30.4 % (t.i. EUR 50 867) tiek atskaitīti LU budžeta centralizētajiem izdevumiem, kā arī veikti atskaitījumi infrastruktūras uzturēšanai (60% no faktiskām izmaksām) EUR 17 922 apmērā un atskaitījumi centralizētajiem remontiem EUR 5 093 apmērā.

Tātad tiešajām Matemātika statistiķa PSP studiju izmaksām FMF rīcībā atbilstoši 99 budžeta vietām tiek atvēlēti EUR 93 443 jeb EUR 943,85 vienai studiju vietai

2.4.2. Studiju programmas atbilstība profesionālās augstākās izglītības standartam un profesijas standartam statistikas matemātikā

Matemātika statistiķa profesionālās studiju programmas (4,5-gadīgā) saturs daļēji atbilst Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (Ministru kabineta noteikumi Nr.512, 26.08.2014). Profesionālā bakalaura studiju programma (4-gadīgā) tika veidota tā, lai atbilstība būtu gan šiem vēl nezināmajiem noteikumiem, gan profesiju standartam.

Pēc satura studiju programma ir atbilstoša Statistikas matemātika profesijas 5.kvalifikācijas līmeņa standartam. Standartā profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamo zināšanu salīdzinājums veikts 2.1.tabulā.

2.1.tabula Programmas atbilstība profesijas standartam

Profesijas standarts	Matemātika statistiķa programmas kursi, kas prasības nodrošina
1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī	
1.1. Eiropas Savienības konvencija par personas datu aizsardzību	Matemātiskā statistika
1.2. Vietējās un starptautiskās ekonomiskās vides, tirgus attīstības	Matemātika statistiķa pamatprakse, Matemātika statistiķa zinātniski-

tendences un perspektīvas	pētnieciskā prakse
1.3. Starptautiskie finanšu un vērtspapīru tirgi	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana
1.4. Statistikas teorijas	Matemātiskā statistika
1.5. Ar darbu profesijā saistītās Latvijas un starptautiskās tiesību normas	Matemātiķa statistiķa pamatprakse
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī	
2.1. Tautsaimniecības attīstība	Mikroekonomika (matemātiskie pamati)
2.2. Statistikas teorija	Varbūtību teorija, Matemātiskā statistika
2.3. Profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās	Studijas notiek valsts valodā, pasniedzēju pienākums ir profesionālos terminus dot vairākās svešvalodās
2.4. Apdrošināšanas tirgi	Stratēģisko spēļu teorija
2.5. Makroekonomikas, mikroekonomikas un grāmatvedības teorijas	Mikroekonomika (matemātiskie pamati), Uzņēmējdarbības pamati, Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati
2.6. Makro- un mikroekonomikas, finanšu, demogrāfijas, sabiedrības veselības, u.c. statistikas rādītāju analīze	Mikroekonomika (matemātiskie pamati), Matemātiskā statistika, Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana, Izlases apsekojumi
2.7. Patērētāju tiesību aizsardzība	

2.8. Valsts statistikas likums, Komerclikums, Fizisko personu datu aizsardzības likums	Ar šiem likumiem studentiem jāiepazīstas Mikroekonomika (matemātiskie pamati) kursā
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī	
3.1. Matemātiskā statistika	Matemātiskā statistika
3.2. Varbūtību teorija	Varbūtību teorija
3.3. Laikrindu analīze	Laikrindu analīze
3.4. Optimizācijas metodes	Optimizācijas metodes
3.5. Matemātiskā analīze	Matemātiskā analīze I*, II*, III*, IV
3.6. Izlases apsekojumi	Izlases apsekojumi
3.7. Apsekojuma instrumentārija izstrāde	Izlases apsekojumi
3.8. Gadījuma procesi	Gadījuma procesi
3.9. Datorprogrammas, to pielietošana	Programmēšana un datori I* un II, Matemātiskās un statistiskās programmu paketes, Skaitliskās metodes I un II
3.10. Vērtspapīru portfeļi.	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana
3.11. Ekonometrija	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati
3.12. Masu apkalpošanas modeļi	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi
3.13. Matemātisko modeļu veidošana	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati, Operāciju pētīšana

3.14. Lineārā programmēšana	Lineārā programmēšana, Operāciju pētīšana
3.15. Informācijas tehnoloģijas	Programmēšana un datori I* un II, Matemātiskās un statistiskās programmu paketes
3.16. Prezentāciju veidošana un pasniegšana	Matemātiķa statistiķa zinātniski- pētnieciskā prakse
3.17. Biroja tehnika un tās pielietošanas iespējas	Programmēšana un datori II
3.18. Pētnieciskā darba metodoloģija	Matemātiķa statistiķa zinātniski- pētnieciskā prakse
3.19. Valsts valoda	Studijas notiek valsts valodā
3.20. Divas svešvalodas saziņas līmenī	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II,
3.21. Projektu izstrāde, vadīšana un īstenošana	Matemātiķa statistiķa programmas kursa darbs Matemātiķa statistiķa zinātniski- pētnieciskā prakse, Matemātiķa statistiķa pamatprakse, Matemātiķa statistiķa diplomdarbs
3.22. Profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi	Matemātiķa statistiķa programmas kursa darbs Matemātiķa statistiķa zinātniski- pētnieciskā prakse, Matemātiķa statistiķa pamatprakse, Matemātiķa statistiķa diplomdarbs

3.23. Darba aizsardzība	Matemātiķa statistiķa pamatprakse
3.24 Vides aizsardzība	Matemātiķa statistiķa pamatprakse
3.22. Darba tiesiskās attiecības	Matemātiķa statistiķa pamatprakse

2.4.3. Salīdzinājums ar vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu atbilstoša līmeņa un nozares studiju programmām

(norādot struktūru, studiju kursus, apjomu kredītpunktos un, ja iespējams, studiju rezultātus)

Profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Matemātiķis statistiķis” ir vienīgā tāda veida programma Latvijā. Vistuvāk šai programmai Latvijā ir Matemātikas bakalaura programma, kas tiek realizēta LU FMF, kā arī Matemātikas bakalaura programma Daugavpils universitātē, bet ne viena, ne otra nesagatavo statistiskās matemātikas speciālistus, kā arī nedod profesionālo kvalifikāciju. Kaimiņvalstīs – Lietuvā un Igaunijā – ir atrodamas studiju programmas, kuru absolventiem tiek piešķirts bakalaura grāds statistikā (bez kvalifikācijas).

Salīdzinājums ar **Viļņas Gedimina tehnisko universitāti** (Vilniaus Gedimino technikos universitetas)

<https://medeine.vgtu.lt/programos/programa.jsp?fak=10&prog=119&sid=F&rus=U&klb=en>

Matemātiskās statistikas virziena studiju programma, kuras studiju ilgums ir 4 gadi un kredītpunktu apjoms ir 240 ECTS, ir bakalaura studiju programma *Pielietojamā statistika un ekonometrija* (Applied Statistics and Econometrics), kuru iespējams apgūt Viļņas Gedimina tehniskajā universitātē (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), Lietuvā. Absolvējot šo programmu, tiek iegūts bakalaura grāds statistikā. 3.1.tabulā redzams Pielietojamās statistikas un ekonometrijas programmas studiju kursu sadalījums pa semestriem un Matemātiķa statistiķa programmas atbilstošais (vai līdzīgs) kurss (salīdzinājums veikts ar 4,5-gadīgo plānu).

3.1.tabula.

Studiju kursi VGTU	ECTS		Studiju kursi LU
1.semestris			
Programming C	6	6	Programmēšana un datori I
Differential Calculus	8	9	Matemātiskā analīze I*
Introduction to Studies	3		
Linear and Vector Algebra	6	7,5	Algebra I*
Management	4		
English Language 1 vai Basic English Language 1	3	6	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II
2.semestris			
Object-Oriented Programming	5	6	Programmēšana un datori I
Integral Calculus	8	9	Matemātiskā analīze II
Matrix Calculation	6	3	Algebra II
Introduction to philosophy	4		
Mikroэкономика	4	3	Mikroekonomika (matemātiskie pamati)
English Language 2 vai Basic English Language 2	3	6	Angļu valodas mutvārdu un rakstveida saziņa II
3.semestris			
Ordinary Differential Equations	5	6	Diferenciālvienādojumi I
Discrete Mathematics	6	3	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi
Probability Theory	5	6	Varbūtību teorija

Statistical Software	Computer	6	6	Matemātiskās, statistiskās un speciālas datorprogrammu paketes
Macroeconomics		4		
Law		4		
4.semestris				
Database Management		5		
Basic Modelling	Mathematical	5	3	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati
Mathematical Statistics		7	6	Matemātiskā statistika
Cognitive Practice (2 weeks)		3		
Discrete Mathematics 2		6	3	Ievads algoritmu teorijā
Free choice obligatory course		4		
5.semestris				
Econometrics 1		7	6	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati
Theory of Random Processes		5	3	Gadījuma procesi
Operations Research		7	3 6 3	Lineārā programmēšana Operāciju pētīšana Stratēģisko spēļu teorija
Numerical Methods		6	3+3	Skaitliskās metodes I un II
Statistical Quality Control		5		

6.semestris			
Econometric 2	7		
Statistical Methods of Capital Assets	5	6	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana
Sampling Methods	7	6	Izlases apsekojumi
The Statistical Analysis of Categorical Variables	7		
Free choice obligatory course	4		
7.semestris			
Final Thesis 1	3	18	Matemātika statistiķa diplomdarbs
Production Practice (8 weeks)	12	9 30	Matemātika statistiķa zinātniski-pētnieciskā prakse un Matemātika statistiķa pamatprakse
Data Analysis	8		
Essentials of Queueing Theory vai Experiment Design vai Technometrics	7	6	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi
8.semestris			
Economic Statistics	8		
Final Thesis 2	7	18	Matemātika statistiķa diplomdarbs

Final Thesis 3	8	18	Matemātika statistiķa diplomdarbs
Reliability Theory vai Solution to Multi-criteria Problems	7		
		7,5	Fizika dabas zinātnēm
		6+6	Matemātiskā analīze III un IV
		4,5	Diferenciālvienādojumi II
		4,5	Funkcionālanalīze
		3	Ievads mēra teorijā
		6	Matemātiskās fizikas vienādojumi
		4,5	Analītiskā ģeometrija
		6	Laikrindu analīze
		4,5	Komplekā mainīgā funkciju teorija
		6	Optimizācijas metodes
		3	Ievads skaitļu teorijā vai Topoloģija I
		3	Klasiskā kriptogrāfija vai Topoloģija II

Pēc šīs tabulas redzams, ka Pielietojamās statistikas un ekonometrijas programmā ir vairāk matemātiskās statistikas kursu nekā Matemātika statistiķa programmā. Būtisko atšķirību veido tas, ka Matemātika statistiķa programmā ir vairāk klasiskās matemātikas kursu un daudz garāka ir prakse – 10 nedēļas pret 26 nedēļām jeb 15 ECTS pret 39 ECTS.

Kaimiņos Igaunijā Tartu universitāte Pasaules universitāšu rangā 2012 ieņem 351-400.vietu (<http://www.timeshighereducation.co.uk/world-university-rankings/2011-12/world-ranking/range/351-400>).

Matemātiskās statistikas bakalaura programma Tartu universitātē tika akreditēta 2002.gadā kā 4-gadīgā bakalaura programma 160 kredītpunktu apjomā un pārakreditēta ar lielām izmaiņām 2005.gadā jūnijā uz nenoteiktu laiku kā 3-gadīgā bakalaura programma 120 kredītpunktu jeb 180 ECTS apjomā. Beidzot šo programmu, tiek iegūts zinātņu bakalaura grāds (Bachelor of Science). Informāciju par šo un citām Tartu universitātes studiju programmām var iegūt mājas lapā <https://www.is.ut.ee/pls/ois/!tere.tulemast> (jāpariet uz angļu valodu, jaizvēlas Curricula, tad Faculty of Mathematics and Computer Science, tad var izvēlēties Mathematical Statistics, bachelor's studies). 3.2.tabulā apkopota informācija par studiju kursiem, kurus var apgūt Tartu universitātē un kurus Latvijas Universitātē.

3.2.tabula.

Studiju kursi TU	ECTS		Studiju kursi LU
1. Obligatory Base Modules (48 ECTS)			
1.1 Field-specific base module (24 ECTS)			
Obligatory			
Algebra and Geometry	6	7,5 4,5	Algebra I Analītiskā ģeometrija
Calculus I	6	9	Matemātiskā analīze I
Computer Programming	6	6	Programmēšana un datori I
Elementary Mathematics I	6		
1.2. Curriculum- specific base			

module (24 ECTS)			
Obligatory			
Algebra I	6	3	Algebra II
Algorithms and Data Structures	6	3	Ievads algoritmu teorijā
Calculus II	6	9	Matemātiskā analīze II
Data Analysis I	3		
Set Theory and Mathematical Logic	3	3	Matemātiskās loģikas un kopu teorijas elementi
2. Narrow Field Modules (48 ECTS)			
2.1. Narrow field module I (24 ECTS)			
Obligatory; Elective			
Introduction to Speciality of Statistics	3		
Mathematical Statistics I	6	6	Matemātiskā statistika
Matrix Calculus for Statistics	3		
Monte-Carlo Methods	6		
Probability I	6	6	Varbūtību teorija
2.2. Narrow field module II (from computer science) (24 ECTS)		6	Programmēšana un datori II
Elective			
Computer Security	6	3	Klasiskā kriptogrāfija
Databases	3		

Object-oriented Programming	6		
Operating Systems	3		
Application Software (6ECTS):			
Application Software: ACCESS	2		
Application Software: INTERNET	2		
Application Software: Mathcad	2		
Application Software: SAS	3		
Application Software: SQL	3		
Application Software: TeX	2		
2.3. Narrow field module II (from mathematics) (24 ECTS)			
Elective			
Differential Equations	6	6	Diferenciālvienādojumi I
Functional Analysis I	6	4,5	Funkcionālanalīze
General Topology I	6	3	Topoloģija I
Introduction to Complex Analysis	6	4,5	Kompleksā mainīgā funkciju teorija
3. Speciality Modules (48 ECTS)			
3.1. Speciality module I (24 ECTS)			
Obligatory; Elective			

Data Analysis II	6		
Design of Experiments	3		
Non-Parametric Statistics	3		
Stochastic Processes	6	3	Gadījuma procesi
Survey Sampling Theory I	6	6	Izlases apsekojumi
3.2. Speciality module II (24 ECTS)			
Elective			
Application Software: R	2	3	Matemātiskās un statistiskās programmu paketes
Biostatistics	5		
Categorical Data Analysis	3		
Information Theory	3		
Introduction to Financial Mathematics	5		
Life Insurance Mathematics	5		
Market Research	3		
Mathematical Models in Population Genetics	3		
Population Statistics	3		
Professional Practice	6	30	Matemātiķa statistiķa pamatprakse
4. Elective Modules (12 ECTS)			
4.1. . (12 ECTS)			

Calculus III	6	6	Matemātiskā analīze III
Numerical Methods	6	3+3	Skaitliskās metodes I, II
4.2. Elective Subject Modules on Speciality (12 ECTS) Elective			
5. Optional Subjects (12 or 0 ECTS)			
6. Graduation Thesis (12 ECTS)			
Estonian Orthography and Composition	3		
Graduation Thesis	9	18	Matemātiķa statistiķa bakalaura darbs
		6	Matemātiskā analīze IV
		6	Laikrindu analīze
		3	Ievads algoritmu teorijā
		6	Optimizācijas metodes
		3	Mikroekonomika (matemātiskie pamati)
		3	Ekonomisko modeļu matemātiskie pamati
		6	Operāciju pētīšana
		3	Lineārā programmēšana
		4,5	Diferenciālvienādojumi II
		7,5	Fizika dabas zinātnēm

		6	Masu apkalpošanas matemātiskie modeļi
		3	Ievads mēra teorijā
		6	Matemātiskās fizikas vienādojumi
		3	Topoloģija I
		3	Stratēģisko spēļu teorija
		6	Ekonometriskās analīzes matemātiskie pamati
		6	Vērtspapīru portfeļi un to vadīšana

3.2.tabula parāda diezgan būtiskas atšķirības starp abām programmām. Tartu universitātes studiju programmā ir vairāk un sīkāk izdalīti kursi, kas saistīti ar datorzinībām un programmatūru lietošanu, kā arī studiju programma ir izveidota tā, lai absolventi būtu ieinteresēti tālāk studēt Tartu universitātes finanšu un aktuārmatemātikas maģistratūrā (Financial and Actuarial Mathematics, master's studies).

Pasaules universitāšu 2012.gada rangā 66.vietā ir **Bristoles universitāte** (University of Bristol) Lielbritānijā, kurā var apgūt 3-gadīgu bakalaura studiju programmu Matemātika ar statistiku (BSc Mathematics with Statistics). Programmas pieejamajos materiālos internetā nav atrodams pilns studiju kursu saraksts un norādes par kredītpunktiem, bet pēc atrastās informācijas var secināt, ka šī bakalaura programma ir tuva Matemātiķa statistiķa profesionālajai studiju programmai, tikai Bristoles universitātes programmā nav prakses (skatīt

<http://www.bris.ac.uk/prospectus/undergraduate/2014/sections/MATH/213/admissions>).

Kaut arī kopumā Latvijā ir liela nepieciešamība pēc statistikas speciālistiem, tomēr katrā konkrētajā virzienā, piemēram: Medicīnas statistika, Bioloģijas statistika,

katru gadu ir vajadzīgi 1 – 3 jauni speciālisti. Tāpēc detalizēta specializācija Latvijas Universitātes Matemātiķa statistiķa profesionālajā studiju programmā nav iespējama un šī programma ir orientēta uz to, lai sagatavotu plaša profila statistiskās matemātikas speciālistus. Līdz ar to Matemātiķa statistiķa programmā ir vairāk teorētisko kursu.

Atzīmēsim, ka LU tiek lasīti atsevišķi ar statistiku saistīti kursi arī citās fakultātēs (visvairāk Ekonomikas un vadības fakultātē). Piemēram, Statistika ekonomistiem, Ekonometrija, Lietišķā ekonometrija, Ekonomikas un biznesa statistika, Bioloģiskā statistika, Statistikas analīzes metodes socioloģiskajos pētījumos, Matemātiskā statistika psiholoģijā, u.c. Atzīmēsim, ka šo kursu saturu var salīdzināt tikai ar Matemātiķa statistiķa programmas atsevišķu kursu saturu, bet nevar salīdzināt šīs programmas kopumā, jo tām ir būtiski atšķirīgi mērķi.

2.4.4. Informācija par studējošajiem

(dati atskaites gada 1.oktobrī), norādot studējošo kopskaitu, pirmajā studiju gadā imatrikulēto un absolventu skaitu

4.1.tabula parāda, ka programmā 2.kursā studijas turpina apmēram $\frac{2}{3}$ trešdaļas studentu, tālākos kursus mācības tiek pārtrauktas retos gadījumos. 2013.gadā tika piedāvātas 60 budžeta vietas, tās netika pilnībā aizpildītas. Diemžēl jāatzīst, ka studentu skaits procentuāli ir samazinājies vairāk nekā iepriekš.

4.1.tabula Uzņemšanas dati un rezultāti uz 2.kursu

Dati uz atskaites gada 1.oktobri	uzņemtie studenti			
	budžeta studenti	maksas studenti	kopā mācās	Procentuālais studentu skaits, kas turpina studijas 2.kursā
2008	30	10	40	69%
2009	30	7	37	68%

2010	30	4	34	70%
2011	30	8	38	62%
2012	30	2	32	69%
2013	51	0	51	57%
2014	54	0	54	

4.2.tabulā redzami dati par studentu skaitu pēdējos septiņos gados. Laika posmā no 2008.gada līdz 2011.gada jūnijam programmu absolvēja tie studenti, kas bija mācījušies 5 gadus. 2012.gadā bija pirmais 4,5-gadīgās studiju programmas izlaidums. Kaut arī pēdējo triju gadu dati liecina, ka absolventu skaits pieaug, to studentu skaits, kas šobrīd mācās Matemātika statistiķa programmā, liecina, ka turpmākajos trijos izlaidumos absolventu skaits nepārsniegs 20.

4.2.tabula Studentu skaits programmā

Dati uz atskaites gada 1.oktobri	budžeta studenti	maksas studenti	kopā mācās	absolventu skaits
2008	93	22	115	12 (2009 VI)
2009	102	16	118	14 (2010 VI)
2010	115	11	126	11 (2011 VI)
2011	116	14	130	19 (2012 VI)
2012	118	4	122	21 (2012 I)
2013	131	4	135	24 (2013 I)
2014	137	1	138	20 (2014 I)

2.4.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Matemātika statistika programmas studenti tiek bieži aptaujāti gan par studiju kvalitāti kopumā, gan par atsevišķo kursu saturu. 2011.gada oktobra sākumā tika veikta 5.kursa studentu aptauja par Matemātika-statistika profesionālās studiju programmas kvalitāti un saturu. Aptaujas anketas aizpildīja 19 studenti no 21. Tie bija pirmie studenti, kas beidza programmu pēc 2007.gada akreditācijas. 2013.gada novembrī tika veikta līdzīga aptauja par 2012./2013.mācību gadu, aptaujas anketas aizpildīja 2.kursa 19 studenti no 22 studējošajiem un 4.kursa 17 studenti no 20 studējošajiem. Lai uzskatāmāk novērtētu iegūtās atbildes, tās ir mērogotas skaitliskā skalā (no 1 kā nepiekrīst izteikumam līdz 5 kā pilnībā piekrīst izteikumam). Rezultāti redzami 5.1.tabulā:

5.1.tabula Aptaujas rezultāti

N R.	Jautājums	Vērtējums		
		2011.g. 5.kurss	2013.g. 2.kurss	2013.g. 4.kurss
1.	<i>Mācību procesa kvalitāte</i> kopumā ir ļoti laba.	3,95	4	3,41
2.	<i>Mācību procesa saturs</i> kopumā ir ļoti labs.	4	4	3,23
3.	Lekciju un praktisko darbu norise ir veiksmīgi organizēta.	3,89	3,84	3,56
4.	Programmā ir liels budžeta vietu skaits.	4,47	4,68	4,65
5.	Programmā ir viegli iestāties.	4,05	4,26	4,11
6.	Programmā ir grūti mācīties.	3,73	4,05	4,06
7.	Ir attīstīta sadarbība ar citu valstu	2,74	3,2	2,66

	augstskolām.			
8.	Augsta pasniedzēju kvalifikācija.	4,11	4,55	3,47
9.	Programmas beidzēji ir pieprasīti darba tirgū.	3,11	4,31	3,41
10.	Programmas beidzēji ir labi atalgoti darba tirgū.	3,26	4,10	3,12
11.	Tiek uzstādītas stingras prasības studentiem.	3,53	4,05	3,75
12.	Interesanta studentu sabiedriskā dzīve.	3,63	3,53	3

Uzmanība būtu jāpievērš tiem vērtējumiem, kas skaitliski ir zem 3,5. Šajā gadījumā īpaši izceļas „Ir attīstīta sadarbība ar citu valstu augstskolām”. Iespējams, ka, uzdodot šādu jautājumu visiem studentiem, tā ir loģiska atbilde, jo sadarbību ir izjutuši tikai tie studenti, kas paši izmantojuši Erasmus programmu.

Var ievērot, ka 4.kurss ir kritiskāks par 2.kursu. 4.kurss vērtē mācību procesa kvalitāti un saturu kā sliktāku nekā 2 gadus atpakaļ to ir darījis 5.kurss. Tā uztverama kā nepatīkama tendence.

2013.gada aptaujā studenti vērtēja arī 2012./2013.mācību gada studiju kursu. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināti atbilstošo kursu pasniedzēji. 2.kursa vērtējumā (5 ballu skalā no ļoti labs kursa satura vērtējums līdz ļoti slikts) neviens no kursiem nav saņēmis zemāku vērtējumu par 3,5, bet vistuvāk tam ir Programmēšana un datori I. Savukārt 4.kurss ir izteicis lielāku neapmierinātību ar vairākiem kursiem, viszemākais vērtējums ir par kursu Optimizācijas metodes.

Aptaujā noskaidrojies, ka 11 2.kursa un 10 4.kursa studenti izvēlējušies programmā tāpēc, ka tā ir profesionālā. Tikai 4 no 17 4.kursa studentiem uzskata, ka programmai jābūt garākai par 4 gadiem. Starp priekšlikumiem jāizceļ: 2.kurss vēlētos, lai visos mācību priekšmetos e-studijās būtu kursa konspekts, bet 4.kurss vēlētos vairāk strādāt ar reāliem datiem.

2.4.6. Absolventu aptaujas un to analīze

2012.gada oktobrī elektroniski tika aptaujāti pirmie 4,5 gadus ilgās studiju programmas beidzēji. Aptaujā bija uzaicināti piedalīties 19 absolventi, atbildes tika saņemtas no 16 absolventiem. 5 absolventi turpina studijas Matemātikas maģistrantūrā, 4 neturpina mācības, 3 turpina mācības maģistrantūrā Tartu (Igaunija), Briselē (Beļģijā) un Minhenes (Vācija) Tehniskās universitātes filiālē Singapūrā, bet 1 jauniešu studē finanšu matemātikas maģistra studiju programmā Rīgas Tehniskajā universitātē un 1 jauniešu ir uzsākusi jaunas bakalaura līmeņa studijas Latvijas Biznesa koledžā. No minētajiem 16 absolventiem oktobrī nestrādāja 5 (daži mācību dēļ).

2013.gada novembrī elektroniski tika aptaujāti 2013.gada janvāra absolventi. Aptaujā tika uzaicināti piedalīties visi 24 absolventi, atbildes tika saņemtas no 17 absolventiem. Visi atbildes sniegušie absolventi strādā, vairāki no tiem par riska vai datu analītiķiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu absolventi mazākā skaitā turpina mācības: 10 no 17 turpina mācīties tālāk, no tiem 5 LU Matemātikas maģistrantūrā, ārzemēs studijas turpina 1 absolvente (Brēmenes universitātē, Vācijā).

2014.gada oktobrī elektroniski tika aptaujāti 2014.gada absolventi. Aptaujā tika uzaicināti piedalīties 20 absolventi, atbildes tika saņemtas no 14 absolventiem. Atbildējušie absolventi visi strādā. Jāatzīmē, ka trīs meitenes strādā par mediju datu apstrādes speciālistēm (divas TNS un viena SKDS). Darba vietas kopumā ir dažādas: CSP, bankas, SIA Tieto Latvia, Pricewaterhouse Coopers, SIA Lattelecom, u.c. Četri no atbildējušajiem nemācās vai nav to norādījuši; tikai 3 turpina studijas LU Matemātikas maģistrantūrā (kopumā Matemātikas maģistrantūrā studijas turpina 5 absolventi), bet LU Datorikas fakultātē iestājušies 4, ārzemēs studijas turpina 1 absolvents (Oksfordas universitātē Matemātisko un skaitlisko finanšu maģistrantūrā).

Absolventi secina, ka darba pienākumu veikšanai daļēji pietiek ar Matemātiķa statistiķa programmā apgūtajām zināšanām. Kaut arī praktisko nodarbību skaits studijās ir palielināts, tomēr visās aptaujās joprojām izskan viedoklis, ka kursos vajag

vairāk apskatīt reālus piemērus ar reāliem datiem. Katrai no darba iestādēm ir sava specifika, kas liek papildus apmācīt jaunus speciālistus. Tā kā Matemātiķa statistiķa programmas beidzēju darba tirgus ir salīdzinoši plašs, tad pilnīga sagatavotība nav iespējama.

2.4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studiju procesa pilnveidošanā tiek ņemts vērā studentu viedoklis un ierosinājumi. Visbiežāk studentu ierosinājumi attiecas uz organizatoriskiem jautājumiem, kas nav saistīti ar konkrēto studiju saturu – piem., lekciju saraksta izveidošanu studentiem maksimāli pieņemamā veidā. Taču ir arī daudzi individuālās sarunās pausti ieteikumi par pasniegšanas metodikas jautājumiem, studiju kursu saturu un vietu studiju programmās, u.tml. Studējošo ierosinājumi, izteikumi, komentāri, iebildumi, aizrādījumi, u.c. tiek uzklausi, apsvērti un pēc to analīzes katedrās, Matemātikas nodaļas valdē un visbeidzot Matemātikas studiju programmu padomē (kur līdzdarbojas Studentu pašpārvaldes pārstāvji), studējošo ierosinājumi iespēju robežās tiek ņemti vērā.

2.4.8. Studiju kursu apraksti (atbilstoši secībai studiju plānā)

Kursu apraksti atrodami LU elektroniskajā sistēmā [http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1\[filter\]\[0\]=prog_id%3A21037](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/kursu-katalogs/?user_phpfileexecutor_pi1[filter][0]=prog_id%3A21037)

2.5. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem.

2.5.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā.

2.5.1.1. Studiju programmu atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Doktora studiju programmas atbilst Starptautiskās izglītības programmu klasifikācijas (ISCED) un Latvijas Republikas Izglītības klasifikācijas augstākajam līmenim. Studiju programmas ir izstrādātas un tiek realizētas saskaņā ar LR likumu „Augstskolu likums”, LR likumu „Zinātniskās darbības likums”, LR Ministru kabineta 27.12.2005. Noteikumiem Nr.1001 „Doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē”. Programmas pilnībā atbilst Eiropas akadēmisko programmu izveides principiem.

No [Tabula 1. –bakalaura studiju programmu atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.](#) redzams, ka bakalaura studiju programmas pilnībā atbilst visām normatīvajām prasībām, konkrēti – Ministru Kabineta Noteikumiem Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības valsts standartu” (Rīgā 2002.gada 3.janvārī (prot. Nr. 1, 4.§)) un LU Senāta apstiprinātajam (lēmums Nr. 236 no 29.03.2004.) studiju programmu nolikumam.

Tabula 1. –bakalaura studiju programmu atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.

<i>NP K</i>	<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde fizikas bakalaura programma</i>	<i>Izpilde matemātikas bakalaura programma</i>
1 .	Bakalaura studiju programmas apjoms ir no 120 līdz 160 krp.	MK Nr.2	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 krp.	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 160 krp.
2 .	Bakalaura darbs ir ne mazāk kā 10 krp.	MK Nr.2	Bakalaura darbs ir 10 krp.	Bakalaura darbs ir 10 krp.
3 .	Bakalaura studiju obligātā daļa ne mazāk kā 50 krp.	MK Nr.2	Obligātās daļas mācību kursi ir 66 krp.	Obligātās daļas mācību kursi ir 81 krp.
4 .	Bakalaura studiju obligātā izvēles daļa ne mazāk kā 20 krp.	MK Nr.2	Obligātā izvēles daļa 40 krp.	Obligātā izvēles daļa 40 krp.
5 .	Bakalaura studiju programmas apjoms 120 krp. vai arī gadījumos, par kuriem īpašu lēmumu pieņem LU Senāts, 160 krp., no kuriem vismaz 60 krp. ir obligātā – A daļa, vismaz 40 krp. obligātā izvēles – B daļa un brīvās izvēles – C daļa līdz 10 krp.	LU Senāta lēmums Nr.236	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 krp., no kuriem 76 krp. ir obligātā – A daļa, 40 krp. obligātā izvēles – B daļa un brīvās izvēles – C daļa ir 4 krp.	Bakalaura studiju programmas apjoms ir 160 krp., no kuriem 91 krp. ir obligātā – A daļa, 61 krp. obligātā izvēles – B daļa un brīvās izvēles – C daļa ir 8 krp.
6 .	Bakalaura studiju programmas obligāto – A daļu veido LU pamatstudiju modulis (vismaz 10 krp.), nozares pamatstudiju moduļi (vismaz 40 krp.) un bakalaura darbs 10 krp.	LU Senāta lēmums Nr.236	Bakalaura studiju programmas obligāto – A daļu veido LU pamatstudiju modulis (10 krp.), nozares pamatstudiju moduļi (56 krp.) un bakalaura darbs 10 krp.	Bakalaura studiju programmas obligāto – A daļu veido LU pamatstudiju modulis (11 krp.), nozares pamatstudiju moduļi (73 krp.) un bakalaura darbs 10 krp.

Tādējādi bakalaura programmas pilnībā atbilst reglamentējošo dokumentu noteiktajām normām.

Tabula 2. Maģistra studiju atbilstība

<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde fizikas maģistra programma</i>	<i>Izpilde matemātikas maģistra programma</i>
Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 krp.	MK Nr.2	Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 krp.	Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 krp.
Maģistra darbs ir ne mazāk kā 20 krp.	MK Nr.2	Maģistra darbs ir 20 krp.	Maģistra darbs ir 20 krp.
Maģistra studiju obligātā daļa vismaz 36 krp.	MK Nr.2	Obligātās daļas mācību kursi ir 38 krp.	Obligātās daļas mācību kursi ir 20 krp.
Maģistra studiju obligātā izvēles daļa ne mazāk kā 30 krp.	MK Nr.2	Obligātā izvēles daļa 22 krp.	Obligātā izvēles daļa 40 krp.
Maģistra studiju programmas apjoms 80 krp., no kuriem vismaz 36 krp. ir obligātā – A daļa, vismaz 30 krp. obligātā izvēles – B daļa.	LU Senāta lēmums Nr.236	Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 krp., no kuriem 58 krp. ir obligātā – A daļa, 22 krp. obligātā izvēles – B daļa	Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 krp., no kuriem 40 krp. ir obligātā – A daļa, 40 krp. obligātā izvēles – B daļa.

<i>NPK</i>	<i>Prasība</i>	<i>Normatīvais akts</i>	<i>Izpilde</i>
1.	Maģistra studiju programmas apjoms 80 kredītpunkti, no kuriem ne mazāk kā 20 kredītpunkti ir maģistra darbs	MK noteikumi Nr.2	Maģistra studiju programmas apjoms 80 kredītpunkti, no kuriem 20 kredītpunkti ir maģistra darbs
2.	Maģistra studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti (ne mazāk kā 30 kredītpunktu) un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).	MK noteikumi Nr.2	Obligātā A daļa un viens pilnībā apgūstams obligātās izvēles B daļas modulis nodrošina nepieciešamos 30+15 kredītpunktus

Matemātiskā statistiķa profesionālās studiju programmas saturs daļēji atbilst Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (Ministru kabineta noteikumi Nr.481, 02.06.2007. redakcija). 2007.gada pavasarī, kad programma tika iesniegta kārtējai akreditācijai, Ministru kabineta noteikumi Nr.481 vēl nebija apstiprināti. Tādējādi ir izveidojusies situācija, ka šobrīd 2013.gada 29.maijā akreditētajā studiju programmā nav pilnīgas atbilstības Ministru kabineta noteikumiem Nr.481 – programmas vispārizglītojošie kursi nav citu zinātņu nozaru kursi un programmā nav C daļas jeb brīvās izvēles kursu.

Pēc satura studiju programma ir atbilstoša Statistikas matemātiskā profesijas 5.kvalifikācijas līmeņa standarta projektam. Standartā profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamo zināšanu salīdzinājums veikts [2.1.tabula Programmas atbilstība profesijas standartam](#)

2.5.1.2. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā.

Pašreizējā situācijā precīzu informāciju par turpmākajos gados nepieciešamajiem absolventiem nedz darba devēji, nedz arī profesionālās organizācijas nesniedz, taču veiktās iestrādes, kopīgie projekti, kā arī fakts, ka lielākā daļa pašreizējo studentu jau ir iesaistījušies algotā darbā, pie kam vairumā gadījumu atbilstoši izvēlētajai specializācijai, liecina, ka sarežģījumu nodarbinātības ziņā nebūs.